

รายงานผล

โครงการประชุมสัมมนาการบริหารการศึกษาส่วนภูมิภาค

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ มีบทบาทหน้าที่อย่างหนึ่งในการส่งเสริม กำกับดูแล สำนักงานศึกษาธิการภาค และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดให้สามารถปฏิบัติการกิจของกระทรวงศึกษาธิการ ในระดับพื้นที่ พัฒนาการศึกษาแบบร่วมมือและบูรณาการกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและ หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ด้วยการจัดทำโครงการส่งเสริม สนับสนุนการปฏิบัติการกิจสำนักงานศึกษาธิการภาค และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 เพื่อขับเคลื่อนให้สำนักงาน ศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สามารถแก้ไขปัญหาในการจัดการศึกษาในพื้นที่ให้สำเร็จ ลุล่วงบรรลุผลตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 19/2560 อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น ในปีงบประมาณ พ.ศ.2562 จึงได้มอบหมายให้สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา เป็นผู้รับผิดชอบหลัก และร่วมกับสำนักงานรัฐมนตรี สำนักอำนวยการ สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ ดำเนินการจัดประชุมสัมมนาการบริหารการศึกษาส่วนภูมิภาค ระหว่างวันที่ 6 - 8 ธันวาคม 2561 ณ ห้องประชุมปั้นเกล้า 2 ชั้น 9 โรงแรมรอยัลซิตี เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร ขึ้น

รายงานผลโครงการประชุมสัมมนาการบริหารการศึกษาส่วนภูมิภาค ฉบับนี้ ได้ดำเนินการ สรุปสาระสำคัญของประชุมสัมมนา เก็บรวบรวมข้อมูลความพึงพอใจของผู้เข้าประชุมสัมมนาที่มีต่อโครงการ พร้อมข้อเสนอแนะสำหรับนำไปใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาโครงการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการหวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานฉบับนี้จะเป็นประโยชน์กับ หน่วยงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนสาธารณชนที่สนใจการบริหารการศึกษาส่วนภูมิภาค และ ขอขอบพระคุณคณะวิทยากร ขอขอบคุณผู้เข้าประชุมสัมมนาและคณะทำงานที่มีส่วนร่วมกันทำให้ การดำเนินการจัดประชุมสัมมนา การเก็บรวบรวมข้อมูล และจัดทำรายงานจนสำเร็จลุล่วงด้วยดี มา ณ โอกาสนี้

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ธันวาคม 2561

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
ส่วนที่ 1 ส่วนนำ.....	1
ความสำคัญและความเป็นมา.	1
วัตถุประสงค์ของการรายงาน.....	3
ผู้เข้าประชุมสัมมนา	3
วิธีการดำเนินงาน.....	4
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
ส่วนที่ 2 ผลการประชุมสัมมนา.....	9
พิธีเปิดและบรรยายพิเศษ “หลักนิติธรรมในการทำงาน (Rule of Law) ”	9
การพัฒนาการศึกษาส่วนภูมิภาคโดยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม.....	13
การจัดการศึกษาแบบบูรณาการเชิงพื้นที่.....	17
การพัฒนาภาวะผู้นำและกลยุทธ์ในการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่	19
แบ่งกลุ่มอภิปรายความคิดเห็น และนำเสนอผลงานการยกระดับคุณภาพ	
การศึกษาในจังหวัด	23
การอภิปราย “ ความเหลื่อมล้ำกับคุณภาพการศึกษา ”	29
การเติมเต็มภารกิจเร่งด่วนของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด.....	52
ส่วนที่ 3 ผลการประเมิน.....	54
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	55
ตอนที่ 2 ความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการโครงการ.....	56
ตอนที่ 3 ความพึงพอใจต่อวิทยากร.....	57
ตอนที่ 4 ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้เข้าประชุมสัมมนา.....	63
ข้อค้นพบที่ได้จากการประเมินโครงการ.....	64
ภาคผนวก	65
- โครงการประชุมสัมมนาการบริหารการศึกษาส่วนภูมิภาค	
- แบบสอบถามความพึงพอใจ	
- คำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่ 2311/2561 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการ	
ดำเนินโครงการประชุมสัมมนาการบริหารการศึกษาส่วนภูมิภาค	

ส่วนที่ 1 ส่วนนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

รัฐบาลได้จัดทำยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) เป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันนำไปสู่การปฏิบัติให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ในการพัฒนาประเทศจะมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในรูปแบบ “ประชารัฐ” ประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ (ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580 : 1-10)

กระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริม และกำกับดูแล การศึกษาทุกระดับและทุกประเภท กำหนดนโยบาย แผนและมาตรฐานการศึกษา สนับสนุนทรัพยากรเพื่อ การศึกษา ส่งเสริม และประสานงานการศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และการกีฬาเพื่อการศึกษา รวมทั้งการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาและราชการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของ กระทรวง หรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวง (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545) มีภารกิจหลักในการจัดการศึกษาทุกระดับ ตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบโรงเรียนและการศึกษานอกระบบโรงเรียน เพื่อให้ประชาชนทุกคนมีความรู้ เป็นคนเก่ง คนดี มีคุณธรรม ด้วยการดำเนินงานเพื่อผลักดันยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ยุทธศาสตร์ ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ เพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้านและมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วง วัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์อดออม โอบอ้อมอารีมีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็น พลเมืองดีของชาติมีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษา ที่สาม และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตสู่การเป็น คนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นวัตกรรม นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัด ของตนเอง

ทรัพยากรมนุษย์เป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนการยกระดับการพัฒนาประเทศในทุกมิติ ไปสู่เป้าหมายการเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว จึงจำเป็นต้องมีการวางรากฐานการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ของประเทศอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ทรัพยากรมนุษย์ในทุกมิติและในทุกช่วงวัยสามารถได้รับการพัฒนาและ ยกระดับได้เต็มศักยภาพและเหมาะสม ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ จึงเน้นทั้งการแก้ไขปัญหาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในปัจจุบันและการเสริมสร้างและยกระดับการพัฒนา

ที่ให้ความสำคัญที่ครอบคลุมทั้งในส่วนของการพัฒนาทุนมนุษย์และปัจจัย และสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อย่างครอบคลุม ประกอบด้วย การพัฒนาศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต ควบคู่กับการปฏิรูปที่สำคัญทั้งในส่วนของการปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรมเพื่อให้คนมีความดี อยู่ในวิถีการดำเนินชีวิตและมีจิตสำนึกร่วมในการสร้างสังคมที่น่าอยู่ และมีการปฏิรูปการเรียนรู้แบบพลิกโฉม ในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยการพัฒนาระบบการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 มีการออกแบบระบบการเรียนรู้ใหม่ การเปลี่ยนบทบาทครู การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษา และการพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สามารถ กำกับการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเองได้อย่างต่อเนื่องแม้จะออกจากระบบการศึกษาแล้ว รวมถึงความตระหนักถึง พหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลายตลอดจนพัฒนาและรักษากลุ่มผู้มีความสามารถพิเศษของพหุปัญญาแต่ละ ประเภท และการปฏิรูประบบเสริมสร้างความรอบรู้และจิตสำนึกทางสุขภาพ เพื่อให้คนไทยมีศักยภาพในการจัดการ สุขภาวะที่ดีได้ด้วยตนเอง พร้อมกับการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากร มนุษย์ ทั้งการเสริมสร้างครอบครัวที่เข้มแข็ง อบอุ่น ซึ่งเป็นการวางรากฐานการส่งต่อเด็กและเยาวชนที่มีคุณภาพ สู่การพัฒนาในช่วงอายุถัดไป โดยการส่งเสริมการเกิดที่มีคุณภาพ การสร้างครอบครัวที่เหมาะสมกับคนรุ่นใหม่ การส่งเสริมบทบาทในการมีส่วนร่วมพัฒนาคน การพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ที่มีความเชื่อมโยงและบูรณาการข้อมูลด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ระหว่างกระทรวง/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580 : 34-43)

อย่างไรก็ตาม ที่ผ่านมาการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของคนไทยยังมีความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนภูมิภาคมีความซับซ้อนและสั่งสมมาเป็นเวลานาน พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา หัวหน้า คณะรักษาความสงบแห่งชาติได้มีคำสั่งที่ 19/2560 เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ให้มีสำนักงานศึกษาธิการภาค และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด เพื่อแก้ไขสภาพปัญหาในการจัดการการศึกษา ทั้งด้านโครงสร้างขององค์กร ด้านระบบบริหารจัดการ และด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพ การศึกษาและการพัฒนาเยาวชนซึ่งเป็นทรัพยากรมนุษย์และกำลังคนที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ และเป็น อุปสรรคต่อการขับเคลื่อนและการพัฒนาด้านการศึกษาของประเทศให้มีประสิทธิภาพทัดเทียมนานาประเทศ จึงเป็นเหตุให้ต้องมีการกำหนดมาตรการและกลไกเพิ่มเติมเพื่อให้ปัญหาโดยส่วนใหญ่ได้รับการแก้ไขโดยเร็ว และ เพื่อประโยชน์ในการเตรียมการรองรับการปฏิรูปการศึกษาซึ่งเป็นเรื่องสำคัญเรื่องหนึ่งในการปฏิรูปประเทศตามที่ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้บัญญัติไว้ นอกจากนี้รัฐธรรมนูญว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นายแพทย์ ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์) ได้มอบนโยบายและจุดเน้นเชิงนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ ด้วยการน้อมนำ แนวพระราชดำริ สืบสานพระราชปณิธานและพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช และสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณบดินทรเทพยวรางกูร มาขับเคลื่อนงาน ด้านการศึกษาให้เกิดเป็นรูปธรรม เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงานในสังกัดนำไปจัดทำแผนงาน และโครงการเพื่อขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริม กำกับดูแล สำนักงานศึกษาธิการภาคให้สามารถปฏิบัติภารกิจของกระทรวงศึกษาธิการในระดับพื้นที่ โดยการอำนวยความสะดวก สนับสนุน และพัฒนาการศึกษาแบบร่วมมือและบูรณาการกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานอื่นหรือภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในพื้นที่นั้น ๆ และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ให้สามารถปฏิบัติภารกิจของกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับการบริหารและการจัดการศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด การปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ นโยบาย และยุทธศาสตร์ของส่วนราชการต่าง ๆ ที่มอบหมายและให้มีอำนาจหน้าที่ในเขตจังหวัด โดยการจัดทำโครงการต่างๆ เพื่อเตรียมการ และส่งเสริมสนับสนุนการปฏิบัติภารกิจเป็นไปตามอำนาจหน้าที่ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 19/2560 มาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 และเพื่อให้การปฏิบัติภารกิจของสำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สามารถแก้ไขปัญหาในการจัดการศึกษาในพื้นที่ให้สำเร็จบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จึงได้กำหนดโครงการประชุมสัมมนาการบริหารการศึกษาส่วนภูมิภาค ระหว่างวันที่ 6 - 8 ธันวาคม 2561 ณ ห้องประชุมปิ่นเกล้า 2 ชั้น 9 โรงแรมรอยัลซิดี เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร ดังนั้น เพื่อรับทราบผลการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของการดำเนินงานสำหรับนำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพและตอบสนองความต้องการของผู้เข้าประชุมในโอกาสต่อไป จึงได้จัดทำรายงานผลโครงการประชุมสัมมนาการบริหารการศึกษาส่วนภูมิภาค ขึ้น

วัตถุประสงค์ของการรายงาน

1. เพื่อสรุปสาระสำคัญของผลการประชุมสัมมนาการบริหารการศึกษาส่วนภูมิภาคและข้อเสนอความมุ่งมั่นที่จะดำเนินการพัฒนางานการบริหารการศึกษาส่วนภูมิภาค
2. เพื่อประเมินผลการจัดประชุมสัมมนาการบริหารการศึกษาส่วนภูมิภาค
 - 2.1 เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าประชุมสัมมนาที่มีต่อการเข้าประชุมสัมมนาการบริหารการศึกษาส่วนภูมิภาค
 - 2.2 เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าประชุมสัมมนาที่มีต่อวิทยากรการประชุมสัมมนาการบริหารการศึกษาส่วนภูมิภาค
3. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะในการจัดประชุมสัมมนาการบริหารการศึกษาส่วนภูมิภาค

ผู้เข้าประชุมสัมมนา

ผู้เข้าประชุมสัมมนา ประกอบด้วย ศึกษาธิการภาค ศึกษาธิการจังหวัด รองศึกษาธิการภาค รองศึกษาธิการจังหวัด จำนวน 135 คน ดังนี้

ศึกษาธิการภาค	จำนวน	3 คน
ศึกษาธิการจังหวัด	จำนวน	67 คน
รองศึกษาธิการภาค	จำนวน	18 คน
รองศึกษาธิการจังหวัด	จำนวน	47 คน

วิธีการดำเนินงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้มอบหมายให้สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา เป็นผู้รับผิดชอบหลัก และร่วมกับสำนักงานรัฐมนตรี สำนักอำนวยการ สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ ดำเนินการจัดประชุมสัมมนาการบริหารการศึกษาส่วนภูมิภาค ระหว่างวันที่ 6-8 ธันวาคม 2561 ณ ห้องประชุมปิ่นเกล้า 2 ชั้น 9 โรงแรมรอยัลซิติ้ เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร โดยดำเนินการดังนี้

1. ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโครงการประชุมสัมมนาการบริหารการศึกษาส่วนภูมิภาค
2. จัดประชุมคณะกรรมการดำเนินงานโครงการประชุมสัมมนาการบริหารการศึกษาส่วนภูมิภาค เมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2561 ณ ห้องประชุมสอาด พิมพ์สวัสดิ์ ชั้น 9 อาคารรัชมังคลาภิเษก กระทรวงศึกษาธิการ โดยนายประเสริฐ บุญเรือง รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธานการประชุม
3. จัดประชุมคณะกรรมการคณะต่างๆ ดังนี้

3.1 คณะกรรมการวิชาการ

ประชุมคณะกรรมการวิชาการ ครั้งที่ 1 เพื่อออกแบบกิจกรรมการประชุมสัมมนา ในวันที่ 24 พฤศจิกายน 2561 ณ ห้องประชุมสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มติที่ประชุม มอบฝ่ายเลขานุการ ดำเนินการดังนี้

- 1) จัดทำเอกสารการแบ่งเขตพื้นที่ความรับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการภาค 18 แห่ง และ 6 ภาควิชาการ
- 2) ปรับปรุงแบบแสดงความคิดเห็นเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาจังหวัด โดยเพิ่ม “การศึกษาพิเศษ” ไว้ในกระทงคำถามจากเดิมที่กำหนดไว้คือ การศึกษาขั้นพื้นฐาน การอาชีวศึกษา และการศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย
- 3) สำเนาแบบแสดงความคิดเห็นเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาจังหวัด แจกให้ผู้เข้าประชุมสัมมนากรอกข้อมูลประเด็นที่ต้องการยกระดับคุณภาพการศึกษาจังหวัดภายใน 2 ปีข้างหน้า และส่งคืนภายในวันที่ 7 ธันวาคม 2561
- 4) ส่งเคราะห์ข้อมูลแบบแสดงความคิดเห็นเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาจังหวัด จาก 18 สำนักงานศึกษาธิการภาค เหลือ 6 ภาควิชาการ และจัดทำเอกสารสรุปผลการแสดงความคิดเห็นให้ผู้เข้าประชุมสัมมนาในวันที่ 8 ธันวาคม 2561
- 5) จัดเตรียมเครื่องถ่ายเอกสาร ฟลิปชาร์ต และอุปกรณ์เครื่องเขียน
- 6) จัดเตรียมคอมพิวเตอร์พกพาไปใช้ในการสังเคราะห์และสรุปข้อมูล

ประชุมคณะกรรมการวิชาการ ครั้งที่ 2 เพื่อเตรียมความพร้อมในการจัดกิจกรรม และบรรยายวิชาและวิทยากรในการจัดประชุม เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2561 เวลา 14.30 น. ณ ห้องประชุมวชิราวุธ ชั้น 2 อาคารราชวัลลภ กระทรวงศึกษาธิการ

มติที่ประชุม มอบฝ่ายเลขานุการ ดำเนินการ ดังนี้

1) ปรับกำหนดการประชุมสัมมนา ในวันที่ 8 ธันวาคม 2561 จากการอภิปรายหัวข้อ “ นโยบายการขับเคลื่อนการศึกษาในส่วนภูมิภาค ” เป็น “ความเหลื่อมล้ำกับคุณภาพการศึกษา ” โดยเชิญ ผศ.นพ.เฉลิมชัย บุญยะลีพรรณ ดร.วิริยะ ฤาชัยพาณิชย์ และนายทนง โชติสรยุทธ์ มาเป็นผู้ร่วมอภิปราย แทนนายประเสริฐ บุญเรือง และนายอำนาจ วิทยานวัติ รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

2) แก้ไขแบบฟอร์มแสดงความคิดเห็นเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาจังหวัด

3) ให้จัดทำแบบฟอร์มแสดงความคิดเห็นที่จะทำให้เห็นผล สำหรับแจกให้ผู้เข้าประชุมสัมมนาจัดทำและส่งคณะกรรมการวิชาการ

3.2 คณะกรรมการดำเนินงาน

ประชุมคณะกรรมการเพื่อวางแผน เตรียมความพร้อมในการดำเนินการจัดประชุมสัมมนา เมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน 2561 ณ ห้องประชุมจันทร์เกษม กระทรวงศึกษาธิการ

มติที่ประชุม มีรายละเอียดดังนี้

1) มอบหมายให้สำนักอำนวยการ สป.จัดทำหนังสือเชิญผู้เข้าประชุมสัมมนา จัดบุคลากรรับผิดชอบเป็นพิธีกร ถ่ายภาพและวีดิทัศน์ในการประชุมสัมมนา และร่วมรับรายงานตัวและลงทะเบียน

2) สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาร่วมกับสำนักงานรัฐมนตรี ประสานวิทยากรและงานที่เกี่ยวข้อง

3) สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา จัดเตรียมความพร้อมในจัดประชุมสัมมนา อาทิ สถานที่ ค่าใช้จ่าย เอกสารประกอบการประชุม สื่อ วัสดุอุปกรณ์สำหรับการจัดประชุมสัมมนา รับรายงานตัวและลงทะเบียน

3.3 คณะกรรมการประเมินผล

ประชุมคณะกรรมการประเมินผล เพื่อกำหนดรูปแบบการประเมินผลและจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานโครงการ ในวันที่ 21 พฤศจิกายน 2561 เวลา 13.30 น. ณ ห้องประชุมก่อ สวัสดิ์พาณิชย์ ชั้น 8 อาคารรัชมังคลาภิเษก กระทรวงศึกษาธิการ โดยผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ ประธานคณะกรรมการประเมินผลเป็นประธานการประชุม

มติที่ประชุม

1) มอบหมายให้สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ จัดทำแบบประเมินโครงการและจัดเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้ QR-Code และวิเคราะห์ผลการประเมิน ส่งให้สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ภายใน 3 วันทำการหลังการประชุมเสร็จเรียบร้อยแล้ว

2) มอบหมายให้สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ออกแบบรูปเล่มรายงาน และจัดทำรายงานผลการดำเนินงานโครงการประชุมสัมมนาการบริหารการศึกษาส่วนภูมิภาค

4. คณะกรรมการร่วมกันดำเนินการจัดประชุมสัมมนาการบริหารการศึกษาในภูมิภาค ระหว่างวันที่ 6 - 8 ธันวาคม 2561 ณ ห้องประชุมปั้นเกล้า 2 ชั้น 9 โรงแรมรอยัลซิติ้ เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร ตามกำหนดการดังนี้

วันพฤหัสบดีที่ 6 ธันวาคม 2561

- เวลา 13.00 - 14.00 น. ลงทะเบียน รายงานตัวเข้าที่พัก
- เวลา 14.00 - 14.30 น. ชี้แจงการตอบแบบแสดงความเห็น
รองศาสตราจารย์ ดร.เอกชัย กี่สุขพันธ์ กรรมการ กพฐ.
- เวลา 14.30 - 17.00 น. การทบทวนร่างคู่มือการปฏิบัติงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

วันศุกร์ที่ 7 ธันวาคม 2561

- เวลา 09.00 - 09.30 น. พิธีเปิดและบรรยายพิเศษ
โดยนายแพทย์ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
- เวลา 09.30 - 12.00 น. การพัฒนาการศึกษาส่วนภูมิภาคโดยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
พลตรี ญัฐพงษ์ เพราแก้ว รอง ผอ.ศตส.กอ.รมน.
- เวลา 13.00 - 15.00 น. การจัดการศึกษาแบบบูรณาการเชิงพื้นที่
นายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
- เวลา 15.00 - 18.00 น. การพัฒนาภาวะผู้นำ และกลยุทธ์ในการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่
รองศาสตราจารย์ ดร.เอกชัย กี่สุขพันธ์ กรรมการ กพฐ.
- เวลา 19.00 - 21.00 น. แบ่งกลุ่มอภิปรายความคิดเห็น และนำเสนอผลงาน
รองศาสตราจารย์ ดร.เอกชัย กี่สุขพันธ์ กรรมการ กพฐ.

วันเสาร์ที่ 8 ธันวาคม 2561

- เวลา 09.00 - 12.00 น. ความเหลื่อมล้ำ กับ คุณภาพการศึกษา
วิทยาการอภิปราย
ผศ.นพ.เฉลิมชัย บุญยะลีพรรณ
ดร.วิริยะ ฤาชัยพานิชย์
นายทอง โชติสฤษฎ์
ผู้ดำเนินการอภิปราย รองศาสตราจารย์ ดร.เอกชัย กี่สุขพันธ์ กรรมการ กพฐ.
- เวลา 13.00 - 15.00 น. การจัดทำความมุ่งมั่นที่จะดำเนินการพัฒนาการศึกษาส่วนภูมิภาค
รองศาสตราจารย์ ดร.เอกชัย กี่สุขพันธ์ กรรมการ กพฐ.
- เวลา 15.00 - 15.30 น. พิธีปิดการประชุมสัมมนา
นายประเสริฐ บุญเรือง รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

5. คณะกรรมการทุกคณะปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เพื่ออำนวยความสะดวกกับวิทยากร และผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนาเพื่อให้การดำเนินกิจกรรมบรรลุผลตามที่กำหนด

6. คณะกรรมการประเมินผล ดำเนินการจัดเก็บรายละเอียดสาระสำคัญของการประชุมสัมมนา และประเมินผลโครงการโดยใช้ QR Code ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

7. คณะกรรมการประเมินผล วิเคราะห์ข้อมูล สรุปผล และจัดทำรายงานผลการดำเนินโครงการประชุมสัมมนาการบริหารการศึกษาส่วนภูมิภาค

8. นำเสนอรายงานผลโครงการประชุมสัมมนาการบริหารการศึกษาส่วนภูมิภาคให้ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องรับทราบ

9. จัดทำข้อมูลสนับสนุนการดำเนินงานโครงการประชุมสัมมนาการบริหารการศึกษาส่วนภูมิภาค เผยแพร่ทางเว็บไซต์ของสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ประกอบด้วย

- 1) ข้อมูลผู้เข้าประชุมสัมมนา
- 2) ข้อมูลวิทยากรการประชุมสัมมนา
- 3) ข้อมูลผลการดำเนินงานโครงการ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสำรวจความพึงพอใจโครงการประชุมสัมมนาการบริหารการศึกษาส่วนภูมิภาค แบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เข้าประชุมสัมมนา จำนวน 2 ข้อ ได้แก่ เพศ และตำแหน่ง ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายปิดแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 ประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการโครงการประชุมสัมมนาการบริหารการศึกษาส่วนภูมิภาค จำนวน 10 ข้อ เป็นแบบสอบถามลักษณะคำถามปลายปิดแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ตามวิธีของ Likert 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	มีความพึงพอใจต่อการให้บริการมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	มีความพึงพอใจต่อการให้บริการมาก
ระดับ 3	หมายถึง	มีความพึงพอใจต่อการให้บริการปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	มีความพึงพอใจต่อการให้บริการน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	มีความพึงพอใจต่อการให้บริการน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ประเมินความพึงพอใจต่อวิทยากรการประชุมสัมมนา จำนวน 5 ข้อ เป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามวิธีของ Likert ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
ระดับ 3	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	มีเห็นด้วยน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 เป็นคำถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้เข้าประชุมสัมมนาได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลการดำเนินงานโครงการประชุมสัมมนาการบริหารการศึกษาส่วนภูมิภาค แสดงให้เห็นถึงความตระหนักและให้ความสำคัญในการปฏิบัติงานของศึกษาธิการภาคและศึกษาธิการจังหวัดให้เป็นไปตามคำสั่งของหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ 19/2560 ลงวันที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2560 เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อแก้ไขสภาพปัญหาในการจัดการศึกษาของประเทศในส่วนภูมิภาคที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาเยาวชนซึ่งเป็นทรัพยากรมนุษย์และกำลังคนที่สำคัญในการพัฒนาให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของประเทศ
2. ข้อเสนอความมุ่งมั่นที่จะดำเนินการพัฒนาการบริหารการศึกษาส่วนภูมิภาคที่เกิดจากการระดมความคิดเห็น ร่วมคิด ร่วมวางแผน และร่วมดำเนินการของผู้เข้าประชุมสัมมนา จะสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารการศึกษาในภูมิภาค เพื่อแก้ไขสภาพปัญหาในการจัดการศึกษาของประเทศในส่วนภูมิภาคได้ในทุกพื้นที่
3. กระทรวงศึกษาธิการสามารถขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคได้บรรลุผลตามคำสั่งของหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ 19/2560 ลงวันที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2560 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. ครู นักเรียน และนักศึกษาในส่วนภูมิภาคได้รับการแก้ไขปัญหามาตรับการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของประเทศ ตลอดจนสามารถลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาได้อย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น
5. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการมีรูปแบบการทำงานแบบบูรณาการร่วมกันของหน่วยงานในสังกัด เพื่อร่วมกันผลักดันให้การปฏิรูปการศึกษาของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการบรรลุผลตามเป้าหมายและตอบสนองต่อนโยบายของรัฐบาลและกระทรวงศึกษาธิการ

ส่วนที่ 2 ผลการประชุมสัมมนา

การดำเนินงานโครงการประชุมสัมมนาการบริหารการศึกษาส่วนภูมิภาค ระหว่างวันที่ 6 - 8 ธันวาคม 2561 ณ ห้องประชุมปั้นเกล้า 2 ชั้น 9 โรงแรมรอยัลซิตี เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร สามารถสรุปสาระสำคัญของการดำเนินงานได้ดังนี้

วันที่ 7 ธันวาคม 2561 เวลา 09.00 -09.30 น.

พิธีเปิดและบรรยายพิเศษ

นายแพทย์ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ประธานพิธีเปิดการประชุมสัมมนาการบริหารการศึกษาส่วนภูมิภาค กล่าวเปิดการประชุมสัมมนาการบริหารการศึกษาส่วนภูมิภาค และบรรยายพิเศษ “หลักนิติธรรมในการทำงาน (Rule of Law)”

“ท่านรองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ท่านว่าที่ประธานคณะกรรมการ กพฐ. ท่านอาจารย์เอกชัย กี่สุขพันธุ์ เพราะท่านประธานคณะกรรมการ กพฐ. ลาออก และเสนอให้ท่านอาจารย์เอกชัย เป็นประธานต่อ ท่านผู้มีเกียรติทุกท่านครับ ผมขอเปิดการประชุมครับ

ผมมางานนี้ผมจะนึกถึง ปกติเคยติดตามเวลาผู้บริหารสูงสุดของบริษัทใหญ่ๆ ไม่ว่าจะเป็น Steve Jobs หรือสมัยก่อนคือ Bill Gates หรือ Warren Edward Buffett ซึ่งปีหนึ่งเขาก็จะพบกับผู้มีส่วนได้

ส่วนเสีย (Stakeholder) ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับบริษัท หรือผู้ถือหุ้น อย่าง Warren Edward Buffett จะรับฟังทิศทางว่าการลงทุนหุ้นของบริษัทจะไปในทิศทางไหน ผมถือว่าปกติถ้าซีอีโอ (CEO) มาพูดประจำปี แทนที่จะบอกว่าควรจะทำอะไร ก็ควรจะมาบอกทิศทางพร้อมกับตัวอย่างถ้ามีผลผลิต (Product) ใหม่ๆ ผมถือว่าทุกท่านเป็นผู้บริหารที่นี่ ถึงแม้ว่าปีนี้อาจจะเป็นแดนสนธยาของรัฐบาลชุดปัจจุบัน หลายคนอาจจะดีใจเมื่อไรจะไปปะทะที่ มั่วแต่ปราบโกงอยู่ได้ ท่านเป็นผู้นำทั้งหมด ผมจะบอกให้ ผมได้ศึกษาวิธีผู้นำในระดับนานาชาติเท่าที่สังเกตดู รวมทั้งที่มีคนเขียนกันไว้ มีท่านโดโรจิก วินสตัน เซอร์ซิลล์ บ้าง ท่านทำอะไรไว้บ้าง ไม่รู้จักใช้ไหม แล้วนายกรัฐมนตรีของไทยคนไหนที่ดังที่สุด แล้วแต่นะ พลเอกเปรม คุณอนันท์ คุณทักษิณ พลเอกประยุทธ์ ซึ่งทั้งหมดไม่เกี่ยวกับชื่อ ในที่สุดคนจำอะไรท่านได้บ้าง ในช่วงที่ท่านเป็นศึกษาธิการจังหวัด คนในจังหวัดท่าน หรือลูกน้องท่านจำอะไรเกี่ยวกับท่านได้บ้าง แล้วอย่าประเมินเอง ท่านลองไปถามแบบเป็นกลางๆ ดู ผมก็ถามทั้งคนขับรถ ชาวบ้าน คนกระทรวง ถามท่านประเสริฐด้วย ประเมินตัวเองด้วยว่าหลังจากรัฐบาลชุดนี้คนจะจำอะไรได้บ้าง ผมพบว่าไม่มีใครรู้ว่า Boot Camp เปลี่ยนเรื่องประกันคุณภาพการศึกษา คุปองครู แล้วสารพัดที่ทำทุกคนจำไม่ได้ ทุกคนจำได้เรื่องเดียวคือ **ปราบโกง** ผมไม่ได้ตั้งใจเข้ามาปราบโกง หมายความว่าอะไร หมายความว่าในขณะที่นั้นประเด็นที่สังคม หรือชุมชน หรือองค์กร เขาต้องการเรื่องอะไร ชาวบ้านเขาเฝ้าดูเราอยู่ อย่าคิดว่าขณะนี้เรามีอำนาจ เราอยู่ในอำนาจรัฐ แล้วชาวบ้านเขาจะไม่สิทธิยับยั้งข้อมูลข่าวสารนะครับ เพราะฉะนั้นผมบอกได้เลยว่าทิศทางที่ชาวบ้านอยากเห็น ซึ่งสังเกตว่าตอนนี้ ไม่ว่าพรรคการเมืองจะมาติดต่อผม ซึ่งผมก็ปฏิเสธ ไม่ว่าคนคิดว่าอยู่ต่ออีกหน่อยมันจะได้ยิ่งกว่านี้ ซึ่งผมบอกว่าผมไม่อยู่ แปลว่าทิศทางที่คนไม่ใช่เราคือคนอยากเห็น ในที่สุดผู้นำทำอะไรผิดสังคมไม่ได้ คุณจะมีอำนาจมากแค่ไหน ในที่สุดอำนาจมันคืออะไร จะฝากไว้สองสามเรื่องให้ท่านทำ ถ้าท่านได้อ่าน Alan Greenspan : The Age of Turbulence ซึ่งเป็นชีวประวัติท่านเป็นผู้ว่าการแบงก์ชาติของสหรัฐอเมริกา ประธานาธิบดีทุกประธานาธิบดีที่เข้ามาจนกระทั่งก่อนประธานาธิบดี Barack Hussein Obama ไม่มีใครกล้าปลดเขาเลย เพราะว่า ถือว่าเป็นผู้ที่กุมบังเหียนและกำหนดทิศทางของสถานะทางเศรษฐกิจทุกอย่างของสหรัฐอเมริกา ได้เขียนไว้ว่า ในที่สุดเขาได้สังเกตประวัติศาสตร์ของโลกและก็เป็นความจริงว่าในที่สุดประเทศที่เจริญมี 2 เรื่องใหญ่ ๆ ที่จะต้องทำ

1. เป็นพื้นฐานที่สุดเลยคือเรื่องของ Rule of Law คือ หลักนิติธรรม

2. Property Rights คือ มีศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ คือจะต้องมีกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินของตนเอง จีนเมื่อก่อนเป็นของส่วนรวมหมด ก่อนที่ เต็ง เสี่ยวผิง จะเปิดประเทศ ไม่ให้ใครเป็นเจ้าของอะไรเลย ในที่สุดก็ไปไม่ได้ เต็ง เสี่ยวผิง ก็เปิดประเทศ มนุษย์ก็อยากเป็นเจ้าของ แล้วข้องเกี่ยวอะไรกับวงการศึกษามาร์ก เกอร์แพตเชอร์ เคยพูดว่า ก่อนที่จะมีการปฏิรูปการศึกษาในอังกฤษ When the state is owner, Nobody owner. แปลว่า เมื่อรัฐเป็นเจ้าของ ไม่มีใครเป็นเจ้าของ When nobody owner, Nobody care. แปลว่า เมื่อไม่มีใครเป็นเจ้าของ ก็ไม่มีใครแคร์ ที่พูดไปอยากให้เห็นความรู้สึกละหนึ่งคือ ถ้าอยู่ๆ เราก้าวกระโดดทำให้เป็นนิติบุคคลหมด เป็นไปไม่ได้ ประเทศเราไม่สามารถก้าวไปอย่างนั้นได้ ทั้งนิติบุคคล ทั้งโลกทั้งวงการศึกษามันไม่เวิร์ก ที่อ้างเป็น Charter School ในประเทศอังกฤษ Pre-School Academy ไม่เวิร์ก คนที่รวยที่สุด คือ ผู้บริหารโรงเรียน เขาเปลี่ยนจากรัฐไปเป็นผู้บริหารโรงเรียนเท่านั้น เพราะใช้เงินหลวงมันไม่มี True Market จริงๆ ในวงการศึกษาวงการแพทย์ มันไม่มีตลาดจริงๆ มันแปลว่าอะไร แปลว่า การศึกษา

เราต้องมองใหม่ว่าเป็น Public Goods คนที่ควรมีอยู่ใน Office ก็ควรมีต่อไป ต้องนึกถึงปรัชญาของ อริสโตเติล “ คนที่มีตำแหน่งทางการเมืองหรือมีตำแหน่งที่จะดูแลทรัพย์สินของรัฐจะต้องเป็นคนดี ” นี่สองพันกว่าปีนะ Alan Greenspan บอกว่าสิ่งที่สำคัญที่สุดคือ “Rule of Law คือหลักนิติธรรม” ซึ่งเป็นพื้นฐานของกฎหมายทุกชนิด ไม่ว่ากฎหมายแบบไหน ผมก็ศึกษาเรื่อง Rule of Law อยู่ในกระทรวงก็ใช้กฎหมาย ซึ่งผมจะเล่าให้ท่านฟัง เมื่อวันที่ประชุม ก.ค.ศ. ที่ผ่านมาล่าสุด ผมจะเล่าให้ท่านฟังเรื่องหนึ่ง การไม่ทำตาม Rule of Law การไม่ทำตามกฎหมายทำให้เกิดความวุ่นวายในกระทรวง โดยที่เราคาดไม่ถึง ท่านทราบหรือไม่ว่าท่านเคยอยู่สหรัฐ เก่า มันมีสนามเล็กด้วยใช่หรือไม่ สำหรับครูอัตราจ้าง ท่านว่ายุติธรรมหรือไม่ ครูอัตราจ้างสอบสนามเล็กมีโควตา 25 เปอร์เซ็นต์ ท่านว่ายุติธรรมหรือไม่

ความคิดเห็นผู้เข้าร่วมประชุม คนที่ 1 : ผมมองว่าไม่ยุติธรรมครับ เพราะว่าคนที่มาเป็นครูอัตราจ้าง น่าจะให้เขาร้อยเปอร์เซ็นต์ครับ ผมว่าน่าจะกันตำแหน่งให้เขา เต็มที่เลย เพราะว่าเขาเหล่านั้นเป็นคนที่อยู่ในพื้นที่ เขามีประสบการณ์มาก

รัฐมนตรีตอบ : ผมว่ามีหลายคนไม่เห็นด้วยกับท่าน แล้วท่านคิดอย่างไรว่าคนที่มาเป็นครูอัตราจ้างที่ท่านบอกว่าเป็นคนในพื้นที่ แต่หลายคนเป็นลูกของผู้อำนวยการที่ออกเงินจ้าง 3 ปี เพื่อจะได้เข้าโควตา

ความคิดเห็นผู้เข้าร่วมประชุม คนที่ 1 : ไม่มีครับ เพราะว่าการจ้างก็มีกระบวนการคัดเลือก

ความคิดเห็นผู้เข้าร่วมประชุม คนที่ 2 (รอง ศธจ. กาญจนบุรี) : เรื่องอัตราจ้างนั้นผมเห็นต่างจากท่านแรกครับ ที่มาเพราะว่าเป็นลูกของผู้ใหญ่บ้าน กำนัน ผู้บริหารโรงเรียนก็ขัดไม่ได้ แล้วเอกรตรงเอกรจะมีน้อยมาก จะเป็นเอกการจัดการบัญชี บรรณารักษ์ เยอะมาก สิ่งเหล่านี้พอในระยะยาวคุณภาพไม่ได้

รัฐมนตรีตอบ : ผมจะบอกให้ คือ มันมีหลักนิติรัฐ นิติธรรม กฎหมายมันมี กฎหมายมันก็ถือไว้ คือมันก็มีจริงๆ อัตราจ้างบางคนก็เป็นไปตามที่ท่านแรกว่า คือคัดเลือกคนที่ดีจริงๆ จำนวนหนึ่งก็ไม่ได้ บ้านเราจะตกลงกันด้วยหลักนิติรัฐซึ่งไม่รู้ว่ามีหลักนิติธรรมหรือไม่ เราก็คงอยากได้คนพวกนี้ บางคนที่เราอยากได้ บางคนที่ว่าดีๆ อยู่ในพื้นที่ สอนมานานเอกในวิชาที่ขาดแคลน ปรากฏว่ากฎหมายเขียนไว้ดีมาก มาตรา 50 ผมเพิ่งประชุม ก.ค.ศ. จะมีการสอบบรรจุประจำ ถามว่าการสอบนี้ Backup ด้วยกฎหมายอะไร ทำไมผมถึงถามอย่างนี้ ตอนที่ผมเป็นรัฐมนตรีใหม่ ๆ ผมอยากทำโน่นนี่ ปรากฏว่าไม่สามารถทำได้เนื่องจากติดด้วยกฎหมาย จึงไปสมัครเรียนกฎหมาย ท่านอธิการ ดร.สมคิด ให้ข้อคิดไว้ 2 อย่าง คือ “อะไรไม่ได้ห้าม ห้ามทำ” “อะไรที่ห้ามต้องมีกฎ” แสดงว่าประเทศเราดำเนินไปด้วยกฎหมายหรือบทบัญญัติหรือเรียกว่า Civil law ไม่ใช่ common law เหมือนในอังกฤษ สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย สิงคโปร์ เราต้องมีบทบัญญัติ ซึ่งต้องย้อนกลับไปในสมัยรัชกาลที่ 5 พระองค์ตัดสินใจเลือก Civil law ประเทศไทยหากใช้ Common law คงจะวุ่นวาย ซึ่ง ก.ค.ศ. อ้างอิง มาตรา 50 เขียนว่า “ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นที่ไม่สามารถสอบแข่งขันได้ หรือสอบแข่งขันแต่ไม่ได้คนที่เราต้องการให้เขตพื้นที่สามารถใช้วิธีพิเศษได้ ทั้งนี้ด้วยความเห็นชอบโดยเกณฑ์ของ ก.ค.ศ. ก่อน” ในกรณีจำเป็น เช่น คนนี้อยู่กับเรานาน คนนี้อยู่ในสาขาที่ขาดแคลน คนนี้ไม่มีเขาแล้วไม่มีใครแทนได้ เขตพื้นที่การศึกษาสามารถที่จะเปิดรับโดยใช้วิธีการไม่ต้องสอบได้ ซึ่งเป็นหนึ่งในนโยบายที่ท่านจะต้องรับไปทำ เพราะฉะนั้น กศจ. จะต้องทำเรื่องนี้ ซึ่งกำลังทำเกณฑ์กันอยู่เพื่อให้ยุติธรรม เพื่อจะได้ทำตามกฎหมาย คนที่เป็นอัตราจ้างดีจะได้อยู่ คนที่เป็นอัตราจ้างที่ไม่ดีก็จะได้ไม่ต้องอยู่ ซึ่งประเทศจะดำเนินไปด้วยหลักกฎหมาย หลักนิติธรรม

ทิศทางประเทศ

การปฏิรูปทั้งหมดจะไม่มีทาง Work เลย หาก Rule of Law ไม่ดี ผู้นำหากมีข่าวฉาวเรื่องทุจริตไปไม่รอดแน่นอน ซึ่งในยุคนี้ประชาชนเขาตรวจสอบเราหนัก ผมจะเล่าให้ฟัง หลวงปู่แบนท่านเตือนผมว่า “ต่อให้ท่านมีวิสัยทัศน์อย่างไร แต่ถ้าเรารู้ ท่านอยู่ในเรื่อนาวาที่รั่ว เรื่อนนั้นก็ล่ม” ท่านบอกว่าเรื่อรั่วคือทุจริต หลวงปู่ว่า “เงินที่ได้มาจากการโกง เลี้ยงลูกหลานจะไม่เจริญ และในที่สุดจะจนกันหมดทุกคน” สมัยก่อนอาจจะปกปิดง่าย แต่สมัยนี้โลกโซเชียลใครโกงจะต้องระวังตัวให้ดี

อำนาจไม่ได้อยู่ที่กำลัง อำนาจอยู่ที่ความดี ผมฝากศึกษาธิการจังหวัด ศึกษาธิการภาคอย่าทะเลาะกันเรื่องอำนาจ อำนาจที่สำคัญที่สุดในยุคนี้คือ Information ฉะนั้น ผมฝากศึกษาธิการจังหวัดทุกคน **การข่าวของท่านคืออำนาจ** ซึ่งทุกวันนี้จะมีคนแจ้ง คนร้องเรียนมาทุกวัน ถ้าท่านทำไม่ดีท่านไม่สามารถต้านทานโซเชียลได้ การข่าวไม่มีความจริงมันก็ไม่ใช่อำนาจ **สุดท้ายที่ยิ่งใหญ่กว่าการข่าวคือ Character is Power** อุปนิสัยที่ดีงามคืออำนาจ ผมฝากทุกท่านช่วยเสริมสร้างอุปนิสัยคุณธรรมที่ดีงามในเด็ก เรามีลูกเสือ และล่าสุดสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเน้นมากับรัฐบาลเรื่องสิ่งแวดล้อม ผมคิดว่าเรื่องวิชาการให้ สพฐ. ทำไปเถอะ เรามามุ่งสร้างเด็กให้มีอุปนิสัยที่ดีงาม และที่สำคัญที่สุดเราจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดีด้วย

การเข้าสู่ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน ซึ่งเป็นหน้าที่ของท่าน ตอนนี้ก็ดีขึ้นแทนที่จะมีบัญชีทั่วประเทศ ก็จะเป็นบัญชีของจังหวัดแทน ทิศทางที่ควรจะเป็นต่อไปก็คือว่า 1. มันไม่ควรจะสอบ เพราะว่าการสอบไม่สามารถวัดอุปนิสัยของคนได้ 2. **ที่ไหนว่างก็สอบ** เปิดให้มีการแข่งขันกันเสรี เราจะได้คนดี ยุทธศาสตร์ทั้งหลายที่คุยกันจะไม่สำเร็จ ถ้า Rule of Law ไม่ดี “คัมภีร์ที่ดีอยู่ในมือโจร” การโกงเป็นการทำลายโอกาส

สุดท้าย ท่านเปิดโอกาสให้ซักถาม

ในการนี้ นายประเสริฐ บุญเรือง รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นผู้กล่าวรายงาน นายสุทิน แก้วพนา ผู้ช่วยปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และนายประสิทธิ์ เชียวศรี ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ร่วมให้การต้อนรับและรับฟังการบรรยายพิเศษ

วันศุกร์ที่ 7 ธันวาคม 2561 เวลา 09.30 – 12.00 น.

การพัฒนาการศึกษาส่วนภูมิภาคโดยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

พลตรี อนุรักษ์ เพราแก้ว

รอง ผอ.ศตส.กอ.รมน.

ที่ผ่านมาได้ช่วยงานท่านดาวพงษ์ 3 งานหลัก คือ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม โครงการกองทุนการศึกษาในรัชกาลที่ 9 และดูแลสถาบันราชภัฏให้ผลิตคนให้ตรงตามความต้องการกับท้องถิ่น ซึ่งจากการช่วยงานดังกล่าวทำให้ลงพื้นที่บ่อยครั้ง ปัญหาที่พบจากการลงพื้นที่คือ ผู้อำนวยการโรงเรียนขนาดเล็กไม่สามารถวางแผนพัฒนาโรงเรียนได้ ซึ่งเป็นหน้าที่ของท่าน ไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ หรือโรงเรียนโครงการกองทุนการศึกษา สิ่งที่พบคือ จะขอเครื่องคอมพิวเตอร์ ขอรั้ว หั้วๆ ที่มีอะไรบางอย่างที่จะขอได้ตรงกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาก่อน ปัญหาอีกอย่างคือผู้อำนวยการโรงเรียนจะกำหนดตัวชี้วัดของตนเองอย่างไร และถ่ายทอดตัวชี้วัดอย่างไร ซึ่งได้จัดสัมมนาเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าวโดยทำตามกลยุทธ์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5 ด้าน ดังนี้

1. **การพัฒนาครูให้มีศักยภาพในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน** ขอให้ท่านนึกว่าอยากให้ครูเป็นอะไร ในมุมมองผมต้องมีคุณสมบัติ 4 อย่าง ได้แก่ (1) ครูต้องสามารถดึงศักยภาพทั้งหมดของนักเรียนที่มีออกมาได้ (2) ครูต้องสามารถสร้างแรงบันดาลใจให้นักเรียนได้ (3) ครูต้องสามารถทำให้เด็กมีความสุขในการเรียนหนังสือได้ (4) ครูต้องสามารถทำให้เด็กมีคุณธรรม จริยธรรมได้

ทุกวันนี้มีคนพูดถึงการเรียนออนไลน์และ AI มาก ถามว่าการเรียนออนไลน์ และ AI สามารถทำสิ่งต่างๆ เหล่านี้ได้หรือไม่ ซึ่งครูอาจจะไม่เก่งทุกวิชา แต่ต้องรู้จักการใช้เครื่องมือ การใช้ศักยภาพเด็ก คำถามที่ถามผู้อำนวยการโรงเรียน คือมีแผนงานโครงการอะไรที่ทำให้ครูมีคุณสมบัติ 4 อย่างนั้นได้ รวมถึงถามทุกท่านด้วยว่าจะทำอย่างไรที่ทำให้ครูมีคุณสมบัติ 4 อย่าง และด้วยวิธีใด

2. **การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน** การจะทำให้เด็กเรียนเก่งและทำได้ตามมาตรฐานของหลักสูตร จะต้องทำ 3 อย่างนี้ (1) ทำให้ครูครบชั้น (2) ใช้วิธีการศึกษาทางไกล (3) สนใจเด็กเป็นรายบุคคล

ความเป็นมาของมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในพระบรมราชูปถัมภ์ เปิดอย่างเป็นทางการวันที่ 4 กันยายน พ.ศ. 2538 โดยออกอากาศเป็นปฐมฤกษ์วันที่ 5 ธันวาคม พ.ศ. 2538 เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ด้วยระบบ STANDARD ANALOG มีทั้งหมด 7 ช่อง ออกอากาศถ่ายทอดสดตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 จากโรงเรียนวังไกลกังวลและช่องภาษาต่างประเทศ และปัจจุบันปี 2561

- เปลี่ยนระบบการออกอากาศจากการออกอากาศสดเป็นแบบบันทึกเทป
- พัฒนาปรับปรุงสถานีวิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
- เพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนให้กับครูโรงเรียนปลายทาง
- ปรับผังรายการให้ครอบคลุมการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- เพิ่มช่องทางการเข้าถึง DLTV โดยพัฒนาเว็บไซต์ (Website) และแอปพลิเคชันบน

อุปกรณ์พกพา (Application on mobile) เพื่อรับชมรายการตามตารางออกอากาศ และชมย้อนหลังได้ ดาวนิวทริลรายการ แผนการจัดการเรียนรู้ ใบงาน ใบความรู้ สืบค้นรายการ เนื้อหา และหัวข้อที่สนใจได้ โดยใช้ คำสำคัญ (Key word) และสื่อสาร 2 ทาง

สำหรับแผนพัฒนามูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในพระบรมราชูปถัมภ์แบ่งเป็น 3 ระยะ คือ ต้นทาง กลางทาง ปลายทาง

ต้นทาง

1. จัดผังรายการใหม่ให้ครอบคลุมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนในโรงเรียนที่ขาดแคลนครู และประชาชนทุกกลุ่มทุกช่วงวัยเป็น การจัดการศึกษาทางไกล ที่ครอบคลุมการเรียนรู้ตลอดชีวิต อันสอดคล้องกับสภาวะการณ์การศึกษาของโลกใน ยุคปัจจุบัน โดยการออกอากาศ 15 ช่องสัญญาณ

2. พัฒนาแผนการสอน/สื่อการสอน ทุกชั้นปี ทุกกลุ่มสาระ

แผนการสอนแบบ Active Learning ออกแบบให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนปลายทาง โดยคำนึงถึงข้อจำกัดของชุมชน โรงเรียน ครู และนักเรียน และออกแบบให้ครูปลายทางเป็นส่วนหนึ่งในการสอน และเน้นการสอนไปที่นักเรียนปลายทางเป็นหลัก โดยคำนึงถึงองค์ประกอบของชั้นเรียนซึ่งประกอบไปด้วย ครูต้นทาง ครูปลายทาง นักเรียนต้นทาง นักเรียนปลายทาง และสื่อการสอน

3. พัฒนารูปแบบการนำเสนอ ด้วยการพัฒนาครูผู้สอนต้นทาง และพัฒนาทีมงานผลิตรายการ

4. ปรับปรุงอุปกรณ์ประจำสถานีทั้งระบบ โดยเปลี่ยนระบบการแพร่ภาพออกอากาศจากระบบ Standard Definition (SD) เป็นระบบความคมชัดสูง High Definition (HD) ซึ่งทันสมัยที่สุดในปัจจุบัน และ ติดตั้งชุดอุปกรณ์สถานีที่ทันสมัยสอดคล้องกับการใช้งานและรองรับเทคโนโลยีปัจจุบัน

5. ปรับปรุงห้องเรียนที่ใช้ออกอากาศ

เรามี ป.1 - ป.6 ม.1 - ม. 3 ทุกวันนี้ไม่มีถ่ายทอดการเรียนการสอนแล้ว มีแต่ติวบางวิชา ที่ถอดออกจากผังเพราะว่าดูแล้วคู่มือที่แจกไปให้ใหม่เอี่ยมเลย คือโรงเรียนมัธยม 2,000 กว่าแห่งครูเขาครบชั้น เขาสอนเอง ขอฝากท่านในฐานะที่ท่านเป็นภาค เป็นจังหวัด คือ อนุบาล ซึ่งมีการถ่ายทอด 0.1 0.2 0.3 ทุกวันนี้

อบต. คุยกับมูลนิธิแล้ว และของประมาณแล้ว 7,000 กว่าแห่ง มีงบที่จะรับมูลนิธิทางไกลให้ท่านไปช่วยสนับสนุน จัปพีเลี้ยงปะแปงอย่างเดียวยด้วยเงินค่าหัวที่น้อยกว่า 1,700 บาทหรือเปล่า ซึ่งเงินน้อยจะหาคนจบสาขาพัฒนาการ ปฐมวัยได้ยาก ซึ่งในขณะนี้โรงเรียนต้นทางที่วังไกลกังวลพยายามอย่างมาก ล่าสุด อ.ก.ค.ศ. อนุมัติครูอัตราพิเศษ ให้ 60 อัตราไปให้ครูต้นทางให้เป็นต้นแบบให้ได้ เพราะฉะนั้นท่านจะต้องใช้ประโยชน์จากตรงนี้ สิ่งสำคัญคือเรา พยายามพัฒนารูปแบบของครูจากเดิมครูจะเกริ่นนำประมาณ 7 นาที กว่าที่จะเข้าบทเรียน ตอนนี้เปลี่ยนใหม่ ให้ทำ สื่อให้ตื่นเต้น สื่อห้ามแห้ง สื่อต้องพัฒนา พูดตรงนี้ต้องไว โดยมีกล้องโรบอทไปซูมให้เด็กเข้าใจ เรานึกถึงเด็ก ปลายทางเป็นหลัก ใช้สมาร์ทบอร์ด ซึ่งก็ต้องมีการปรับปรุงกันไป ต้องมีการคุยกัน มีการถ่ายทำไว้ล่วงหน้า 7 วัน มีการตัดต่อ เราต้องการให้เด็กสามารถมาดูภายหลังได้ และต้องดูไปข้างหน้าได้ด้วย ดังเช่น วันนีวันที่ 7 ธันวาคม 2561 ครูที่จะสอนในวันที่ 11 ธันวาคม 2561 ก็สามารถดูได้ก่อนเพื่อเตรียมสื่อการเรียนการสอน

กลางทาง

เมื่อก่อนใช้ดาวเทียมทั้งหมด เดียวนี้ขึ้น Cloud ซึ่งสามารถดูผ่านโทรศัพท์มือถือได้ ซึ่งมีผัง การเรียนรู้ทั้งปี นักเรียนไม่เข้าใจดูซ้ำได้ อยากจะฝากท่านไปดูโรงเรียน ครูไม่ครบชั้นเมื่อไร ท่านมี 2 วิธี คือ วิธีแรกคุยกับคนอื่น ถ้าไม่คุยกับคนอื่นนี้ ซึ่งไม่มีวิธีการอื่นแล้ว ซึ่งใน Web site ก็มีช่องทางสำหรับสื่อสาร ระหว่างครูต้นทางกับครูปลายทาง เช่น Web board จึงอยากจะฝากให้ท่านกลับไปดู Web site ของมูลนิธิ การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในพระบรมราชูปถัมภ์ ให้ดี เวลาท่านไปดูโรงเรียนท่านลองถามผู้อำนวยการ โรงเรียนดูว่าถ้าครูไม่ครบชั้นเคยใช้ DLTV ไหม

ปลายทาง

ตอนนี้ยังเล็กอยู่ตอนนี้มูลนิธิฯ จะแจกจอ 50 นิ้ว ก็ชวน สพฐ. มาแจกด้วยกัน ยกตัวอย่าง โรงเรียนที่น่านมีครู 2 คนทั้งโรงเรียน สิ่งที่ทำคือเขากันห้องเรียนเป็น 3 ห้อง และมีหูฟังด้วย ซึ่งบางที่มีปัญหา เช่น กระตุก ซึ่งปัญหาข้อขัดข้องก็สามารถดาวน์โหลดวิธีการแก้ไขได้จากหน้าเว็บไซต์ หรือสอบถามทางเว็บบอร์ด

ฝากท่านช่วยประชาสัมพันธ์ในการประชุม กศจ. ว่าเรากำลังทำสิ่งต่างๆ เหล่านี้ กศน.ตำบลก็ต้อง รับได้ ผู้สูงวัยอยากได้รับความรู้ก็สามารถไปที่ กศน.ตำบลได้

อนาคตของ New DLTV

มูลนิธิฯ มีความตั้งใจจัดการศึกษาทางไกลแบบ e-learning และการจัดการเรียนการสอนทางไกล แบบสื่อสารสองทาง (Interactive Distance Learning : IDL) ซึ่งมีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาและยกระดับคุณภาพ การศึกษาโรงเรียนที่มีครูไม่ครบชั้นและสอนไม่ตรงสาขา โดยเริ่มในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในวิชาหลัก 5 กลุ่มสาระ

แต่ท่านทราบหรือไม่ว่ามี Future DLTV อนาคตของ DLTV คือ เรามีความตั้งใจทำ E-Learning เต็มรูปแบบ หมายความว่า ในเว็บไซต์ของมูลนิธิฯ นอกจากจะดูย้อนหลังได้แล้ว รู้ตัวชี้วัด รู้ตัวแผนบทเรียน ใบงาน ซึ่งต่อไปจะมี Pre-Test ก่อนดู Post Test ซึ่งต่อไป DLTV จะเป็นเครื่องมือหนึ่งของ Home School อีกอันหนึ่งการจัดการเรียนการสอนทางไกลแบบสื่อสารสองทาง เป็นการริเริ่มของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่มีโรงเรียน มอ.วิทยานุสรณ์ ที่เขาอยากจะดึงเด็กมาเข้ามหาวิทยาลัยของเขา ซึ่งเขาต้องการเด็กที่มีคุณภาพมาเข้า มหาวิทยาลัยเขาก็มีโรงเรียนคู่ขนานคล้ายโรงเรียนของ สพฐ. ต่อมาจะมีมูลนิธิที่สมเด็จพระเทพฯ เป็นประธาน ได้ให้ งบประมาณไปดำเนินการจนสมบูรณ์แบบ ซึ่งเป็นห้องเรียนการศึกษาทางไกลแบบ 2 ทาง โรงเรียนต้นทาง 1

โรงเรียนปลายทาง 2 โดยใช้ VDO Conference ซึ่งสามารถถามตอบกันได้เลย อุปกรณ์การทดลองที่มีนำมาใช้หมด แต่มูลนิธิจะนำร่องที่ ม.1 ตั้งใจจะทำให้เด็กเก่ง ม.1 ม.2 ม.3 แล้วดูว่าเด็กถนัดอะไร ใครถนัดอาชีวะเรียนต่ออาชีวะ ใครถนัดสายสามัญเรียนต่อสายสามัญ ตอนนี้มีมูลนิธิร่วมกับ สพฐ. ร่วมกับ มอ.วิทยานุสรณ์ ทำโครงการนำร่อง 5 กลุ่ม ประโยชน์คือ นอกจากเด็กที่อยู่ปลายทางจะได้อย่างเดียว ปรากฏว่าครูที่อยู่ปลายทางหลังจากดูการสอนจากต้นทางแล้วสามารถไปสอนได้เลย ซึ่งมันคือ PLC ด้วย นี่คือ Future DLTV ซึ่งจะเริ่มเดือนเมษายน 2562 จำนวน 5 โรงเรียนต้นทาง 20 โรงเรียนที่เป็นปลายทาง สำหรับการศึกษาทางไกลแบบ 2 ทาง ครูที่จะต้องสอนด้วยกันจะต้องมาเข้าแคมป์รวมถึงนักเรียนด้วย ก่อนเปิดเทอม แผนการเรียนรู้ การวัดประเมินผล ข้อสอบใช้ชุดเดียวกัน นี่คือนวัตกรรมร่วมกัน 3 หน่วย คือ มูลนิธิ สนับสนุนอุปกรณ์ สพฐ. รับผิดชอบการอบรมครู การเข้าค่ายนักเรียน การทำให้มีความพร้อมของอินเทอร์เน็ต ซึ่งต้องมีอย่างน้อย 100 เมกะบิตต้นทาง ปลายทาง อัตราส่วน 1 ต่อ 3 กำลังดี ถ้ามากกว่านั้นครูต้นทางจะไม่ไหว ซึ่งครูต้นทางจะต้องจำนักเรียนให้ได้อย่างน้อย 90 คน รวมห้องตัวเองด้วยเป็น 120 คน ครูต้องเสียสละพอสมควร ผู้อำนวยการโรงเรียนปลายทางต้องทำห้องเรียนให้มีความพร้อม เรื่องการศึกษาทางไกลแบบ 2 ทางขอฝากทุกท่านไว้ว่าถ้าทำแล้วสำเร็จ ให้นักถึงว่า 7,000 กว่าตำบล ถ้ามีโรงเรียนต้นแบบสัก 1 – 3 โรงเรียน แล้วส่งต่อไปยังโรงเรียนขนาดเล็กที่สุดในตำบลนั้นจะดีหรือไม่ ถ้าท่านได้เห็นแบบที่ผมเห็น ท่านจะไม่ลังเลเลยที่จะกลับมาทำ ให้ทำหนังสือกราบบังคมทูลสมเด็จพระเทพฯ ว่าได้ไปดูมาแล้วเห็นว่าสามารถนำไปขยายผลได้ และขอแนะนำแนวทางของพระองค์ท่านมาขยายผล พระองค์ท่านก็จะอนุมัติให้มูลนิธิดำเนินการได้ ซึ่งทางมูลนิธิ จะเริ่มนำร่องในเทอมหน้า

3) การพัฒนาคุณลักษณะของนักเรียนให้มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม

คุณธรรมจริยธรรม ไม่ควรสอนเยาะเกี้ยว แต่ควรสอนให้เด็กสามารถนำไปใช้จริงฝากทุกท่านในฐานะศึกษานิเทศก์จังหวัด ในการเกิดขึ้นของศึกษานิเทศก์จังหวัดตามมาตรา 44 นั้นตั้งใจให้ไปบูรณาการงาน 5 แห่งในระดับจังหวัด ควรจะมีเด็กจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เท่าไร เด็กจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ควรจะไปเรียนอาชีวะเท่าไร ควรจะเรียนอะไรในจังหวัด ท่านจะต้องรู้ว่าตลาดต้องการอะไร ซึ่งตลาดตอนนี้ต้องการคนที่มีคุณธรรม

4) การพัฒนาทักษะชีวิตและทักษะอาชีพ

ทักษะชีวิต ได้แก่ 1) มีวินัยความเป็นผู้นำที่ดี 2) รู้เท่าทันแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย Fact Feeling Fake 3) รู้จักคิด คิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ 4) เอาใจเขามาใส่ใจเรา 5) มีทัศนคติที่ดีและถูกต้อง 6) มีความอดทนอดกลั้น 7) จิตอาสา 8) การเอาตัวรอดในสถานการณ์คับขัน

หลักในการสร้างแรงบันดาลใจ หรือแนะแนว (1) ความชอบ (Passionate) (2) ความถนัด (Expertise) และ (3) ชุมชน (Community)

5) การบริหารจัดการโรงเรียนคุณภาพ ได้แก่ โปร่งใส ประเมินสถานการณ์ /ตนเอง (SWOT เป็น) ปรับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาให้เอื้อกุล (ทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็น) ประสานความร่วมมือ

วันศุกร์ที่ 7 ธันวาคม 2561 เวลา 13.00 - 15.00 น.

การจัดการศึกษาแบบบูรณาการเชิงพื้นที่

นายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ก่อนอื่นขอขอบคุณทางกระทรวงศึกษาธิการ ให้ผอ.อนันต์ โรงเรียนเป็นที่ปรึกษากรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เพราะเข้าใจว่า กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจะต้องรับผิดชอบคุณภาพชีวิตของคนตั้งแต่ 0 ขวบให้พร้อมมีคุณภาพชีวิต แต่ส่วนใหญ่จะดูตอนที่เด็กเกิดมาแล้ว การดูแลของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นที่พยายามขับเคลื่อนคือ การดูแลปฐมวัย บนพื้นฐานที่ว่าเราไม่ใช่ผู้รู้ แต่จะต้องหาคนที่เสียสละมาช่วยในการจัดการศึกษาสิ่งที่จะพูดจะบนพื้นฐานที่เกิดขึ้นจริงและจากสื่อสารมวลชน ถ้าเราดูคุณภาพการศึกษาของประเทศไทย ในขณะนี้ติดอันดับที่ 8 ของอาเซียน อันดับ 9 ของพม่า อันดับ 10 ของลาว เมื่อดูรายงานของกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับ PISA ก็ไม่ดี ในชีวิตจริงที่คนกล่าวถึงคุณภาพก็ไม่ได้ นี่เป็นปัญหาใหญ่ของประเทศไทย คนที่อยู่ในวัยทำงานน้อยลง คนแก่เพิ่มมากขึ้น คนที่พอจะมีบุตรได้ก็ไม่มี ครอบครัวที่ลูกตกก็ฐานะไม่ดี คนวัยทำงานที่มีจำนวนน้อยต้องดูแลผู้สูงอายุ เด็กในโรงเรียนน้อยลงเรื่อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมของไทยรัฐบาลเราเริ่มเป็นรัฐสวัสดิการสมบูรณ์แบบขั้นเรื่อย ต้องใช้งบประมาณสูงขึ้นเรื่อยในแต่ละปี แต่ส่วนใหญ่เป็นงบที่ช่วยเพื่อยังชีพ ไม่ใช่เพื่อการลงทุน เพื่ออนาคต การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในวัยเด็กถึงโต เมื่อไม่ใช้งบลงทุน ทำให้ไม่มี Outcome เป็นเพียง Output แค่อ้อมอ้อม จำเป็นไหม จำเป็น แต่ในภาวะที่งบจำกัด เช่นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กดูแลเด็ก 2 ขวบครึ่งได้รับงบประมาณน้อยต้องรวมกับมูลนิธิ ได้รับแค่สนามกีฬาแห่งละ 100,000 บาทไม่ได้รับการส่งเสริมด้านปัญญา ทางศูนย์เด็กเล็กต้องไปหาทางระดมมาสร้างสนามเด็กเล่นให้เด็กได้ทำกิจกรรมประลองปัญญา ทำกิจกรรมปั้นปายต่างๆ นี่เป็นปัญหาในเรื่องใหญ่ที่จะโทษปัจจุบันไม่ได้เพราะเราวางแผนในอดีตมาผิด ใครจะเชื่อว่า ศธ.มีองค์ชาย 14 ไม่มีใครสั่งกันได้ ถ้าส่งเรื่องไปผิดก็ไม่มีใครดำเนินการต่อ

ในชีวิตผู้ว่าราชการจังหวัด มี ศึกษาธิการอำเภอ ศึกษาธิการจังหวัดนั้นเป็นอะไรที่ดีมาก เพราะมีความชัดเจน เป็นระบบ ในความเห็นส่วนตัวคิดว่ากระทรวงศึกษาธิการต้องเป็นระบบ Single Command เป็นนโยบายแบบเบ็ดเสร็จ ต้องมีผู้นำ(คนเดียว)ที่ชัดเจน ถ้าเป็นเช่นปัจจุบันนี้ไปไม่รอด ต้องมีคนเดียวทั้งระดับกระทรวง ระดับจังหวัด นี่เป็นความคิดเห็นส่วนตัว ถูกได้ ผิดได้ ผู้ว่าราชการจังหวัดบางท่านบอกว่า พบผู้อำนวยการโรงเรียนขนาดเล็กกลายเป็นผู้อำนวยการโรงเรียนขนาดใหญ่ เพราะผู้อำนวยการโรงเรียนขนาดกลางไม่สมัคร ทำให้ไม่มีกฎเกณฑ์ที่ชัดเจน ต่างจากผู้ว่าราชการจังหวัดจะต้องเป็นจากจังหวัดเล็กก่อนกระทรวง ศึกษาธิการน่าจะต้องมีกฎเกณฑ์ให้มากกว่านี้มีใช้เป็นเพียงความสมัครใจ ต้อง put the right man on the right job ผู้บริหารระดับประเทศต้องแต่งตั้งได้ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการต้องใหญ่ที่สุดมีใช้เป็นเช่นนี้ในระดับจังหวัด ถ้าไม่ให้อำนาจผู้ว่าราชการจังหวัด ศึกษาธิการจังหวัดในการโยกย้ายก็ไปไม่ได้ วิวัฒนาการของระบบบางครั้งมีใช้เป็นผลดีเสมอไป เพราะธรรมชาติของคนจะเห็นแก่ตัว

ในส่วนที่สำคัญ คือ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ทำงานด้านการศึกษาตั้งแต่เด็กเล็กจนถึงผู้สูงอายุ คุณภาพดีก็มี ไม่ดีก็มี เพราะเป็นพวกมือใหม่ มีงานวิจัยพบว่า การศึกษาไทยจะสำเร็จต้องให้ท้องถิ่นเป็นผู้จัดการศึกษาเพราะใกล้ชิดผู้ปกครอง เป็นห่วงความเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่นที่เป็นฐานเสียงของตนเอง แต่ที่ตนได้ไปประชุมกับกระทรวงศึกษาธิการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ นำผล PISA ไปแจ้งว่า อันดับ 1 เป็นกลุ่มโรงเรียนพิเศษ เช่น โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ โรงเรียนจุฬาภรณ ลำดับที่ 2 เป็น โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย (ซึ่งมีคะแนนสูง-ต่ำต่างกันมาก) อันดับ 3 เป็นโรงเรียนเอกชน อันดับ 4 เป็นโรงเรียน สพฐ. อันดับ 5 เป็นโรงเรียนท้องถิ่น (แต่คะแนนสูงของโรงเรียนท้องถิ่นสูงกว่าโรงเรียน สพฐ.) หมายความว่า ท้องถิ่นที่มีความพร้อมสามารถจัดการศึกษาได้ดีมากขึ้น เช่น ที่เชียงราย นครราชสีมา พัทธยา พัทลุง ภูเก็ต นครศรีธรรมราช เป็นต้น แต่เปรียบเทียบแล้วยังสู้กระทรวงศึกษาไม่ได้ ต้องยอมรับแต่แนวโน้มจะดีขึ้นเพราะ นายกเทศมนตรีเขา แคร่พ่อแม่ผู้ปกครองมากกว่าผู้อำนวยการโรงเรียน จึงต้องยกระดับการพัฒนาและเพิ่มทุนการพัฒนาเด็กให้มากขึ้น ถึงแม้ว่าผู้อำนวยการโรงเรียนจะแคร่ผู้ปกครองอย่างไรก็ไม่มีงบประมาณ ซึ่งต่างกับนายกท้องถิ่นเขามีอำนาจ มีความต้องการในการจัดการศึกษา มีเงินที่จะทำ ทำให้สามารถจัดการศึกษาได้เต็มที่ ดังเช่น ที่โรงเรียนแพรภษา จัดอาหารกลางวันให้นักเรียนเป็นอย่างดีแตกต่างกับขนมจีนน้ำปลามาก เขามีผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จมาเป็นทีปรีक्षा ผมได้ไปพบปะกับนักเรียนทุกคนมีความฉะฉาน แววตาสดใส สามารถโต้ตอบได้ชัดเจน ท้องถิ่นมีโรงเรียนสองภาษา มีโรงเรียนที่ดีมีความพร้อมเพิ่มมากขึ้น เพราะนายกที่ใกล้ชิดเคียงก็อยากจะทำบ้าง ดังที่งานวิจัยกล่าวว่า “การศึกษาไทยจะสำเร็จต้องให้ท้องถิ่นเป็นผู้จัดการศึกษาเพราะใกล้ชิดผู้ปกครอง” จึงเป็นสิ่งที่ถูกต้อง

อย่างไรก็ตาม ตนยังยืนยันว่ากระทรวงศึกษาธิการต้องเป็นหน่วยงานหลักด้านการศึกษา เพียงแต่อยากเห็นการปรับรื้อระบบให้เป็น Single Command ทั้งในส่วนบน และในระดับพื้นที่ และในระยะยาวท่านต้องเป็นหลัก ต้องรับฟังความคิดเห็นของโรงเรียนในทุกสังกัดซึ่งมีความแตกต่างกัน และหน่วยงานต่างๆต้องช่วยกันทำงานด้านการศึกษาไม่ใช่หน้าที่ของกระทรวงศึกษาธิการ หรือเอกชน หรือท้องถิ่น เพียงฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง นอกจากนี้พ่อแม่ผู้ปกครองก็ต้องช่วยกันการดูแลบุตรหลานให้ดีด้วย เพื่อช่วยกันทำให้ประเทศไทยหนีจากอันดับที่ 8 ของอาเซียนให้ได้

วันที่ 7 ธันวาคม 2561 เวลา 15.00 – 18.00 น.

การพัฒนาภาวะผู้นำ และกลยุทธ์ในการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่

รองศาสตราจารย์ ดร.เอกชัย กี่สุขพันธุ์

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา

ในวันนี้จะทำความเข้าใจพื้นฐานในเรื่อง การพัฒนาภาวะผู้นำ และกลยุทธ์ในการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่ ทำให้มองเห็นภาพในระดับหนึ่ง ท่านอยู่ในพื้นที่ที่จะทราบว่าในขณะนี้ บ้านเรากำลังแย่งอำนาจกันอยู่ระหว่างศึกษาธิการจังหวัด กับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ไม่ได้มองว่าเด็กได้อะไร

หลักการทำงาน 3 คำของ ดร.เอกชัย คือ (ตามที่นิสิตที่เคยสอนขอให้ตอบโดยใช้คำ 3 คำ)

คำตอบมี 2 ชุด คือ ชุดที่1 ทำ เพื่อ อะไร ชุดที่2 ทำ เพื่อ ใคร

ถ้านำประโยคนี้นี้มาเป็นคำตอบปัญหาที่เกิดขึ้น จะรู้เลยว่าทำเพื่อใคร คุณกำลังแย่งอำนาจกันด้วยการส่งศึกษานิเทศก์ที่ไม่เก่งไปสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด โดยหลักที่ควรจะเป็นแล้วต้องไม่มีศึกษานิเทศก์ที่เขตพื้นที่การศึกษาเพราะเป็นหน่วยปฏิบัติ แต่จะมีอยู่ที่ศึกษาธิการจังหวัดเป็นหน่วยตรวจสอบ มิเช่นนั้นจะแก้ไขรายงานได้

สิ่งที่จะพูดในวันนี้

อยากเห็นอะไร

กล่าวถึงผู้นำของประเทศไทยและของโลกที่มีจุดเด่นที่ทำให้ผู้คนจดจำ เช่น ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช (เอาชนะศัตรูไม่ได้ก็เป็นมิตรเลย) มหาตมะ คานธี มาร์กาเร็ต แทตเชอร์

ขณะนี้ เรากำลังพูดถึงสิ่งที่เกิดขึ้นในอนาคต ได้แก่ (1) ทำงานที่บ้าน (work at home) (2) AI นอกจากนี้ยังมีเรื่องการผลิตคนไม่พร้อมใช้ ไทยเราก็เป็นดังเช่น ผลิตครูใหม่ไม่พร้อมใช้ยังมีปัญหาการผลิต 4 ปี 5 ปี ซึ่งปัจจุบันทั่วโลกรับปริญญาออนไลน์แล้ว

- เราจะไม่พูดถึงการศึกษาในระบบ กับการศึกษานอกระบบเพราะต่อไปนี้เราจะไม่รู้แล้วว่า ในหรือนอกระบบ

- การเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน ถ้าไม่ต้องการแข่งขันกับใครก็ไม่จำเป็นต้องเปลี่ยน เช่น เด็กไทยอ่อนภาษาอังกฤษมาก แต่ก็ไม่รู้ว่าจะแก้ไขอย่างไร

สิ่งที่อยากเห็น

- การเปลี่ยนแปลงไม่มีความจำเป็น ถ้าไม่ต้องการอยู่รอด หรือ คงอยู่ต่อไปในอนาคต
- ทำไมซัมซุงเป็นคู่แข่งกับไอโฟน เพราะไอโฟนจ้างซัมซุงผลิตจอ เมื่อไรจ้างคนอื่นผลิตแล้วเขา

รู้เทคโนโลยี พอถึงจุดหนึ่งจะมาเป็นคู่แข่ง

มุมมองที่น่าสนใจ “คนที่มีความสุข กับคนที่มีความทุกข์”

คำสอนของหลวงตามหาบัว “ คนหนึ่งไม่ยอมเปลี่ยนแปลง อีกคนคิดว่าไม่ยอมเปลี่ยนแปลง” และได้แนะนำสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาในการอบรมหลักสูตรพัฒนานักบริหารการศึกษาระดับสูง ต้องเปลี่ยนวิธีการฝึกอบรม นบส.ทั้งหมดด้วยการใช้ Case ในการอบรมทั้งหมด ไม่ต้องมานั่งฟังบรรยายแจก Case แทน เช่น Case นี้เกี่ยวข้องกับ 3 เรื่อง ภาวะผู้นำ แรงจูงใจ การบริหารบุคคล เชิญอาจารย์มา 3 ท่านมาตั้งวันเพื่อตอบคำถาม ผู้เข้าอบรมตาม Case นำเสนอแลกเปลี่ยนกันเกิดการเรียนรู้ที่มากกว่าการบรรยาย

แนวคิดของแจ็ค หม่า “ การเปลี่ยนแปลงคืออาวุธสำคัญในการแข่งขัน” แนวคิดนี้เป็นตัวการไขว้คำ 2 คำ Growth mindset กับ Fix mindset แจ็ค หม่ามี Growth mindset ว่า “ภาษาอังกฤษเท่านั้นที่จะนำพาสู่ความสำเร็จได้” สำหรับไทยสอนให้คน Fix mindset ตัวอย่างเช่น ข้าราชการจะคิดว่าเงินเดือนน้อย ผมจะวิเคราะห์ให้ฟังว่า ในวันที่รับบำนาญจะได้รับขั้นต่ำไม่น้อยกว่าเดือนละ 4 หมื่นบาท ในขณะที่คนทั่วไปจะมีเงินเดือนละ 4 หมื่นบาทได้ต้องมีเงินสดฝากธนาคาร 25 ล้าน ซึ่งคนทำงานเอกชนจะมีใครที่ได้รับเงินมากขนาดนี้ แต่อย่างไรก็ตามมีอีกมุมหนึ่งที่นึกคิดสำหรับข้าราชการว่า “คุณทำงานคุ้มหรือยัง”

ให้ขีวิตดีโอควบคู่ไปกับการบรรยาย ให้ผู้เข้าประชุมคิดถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับการศึกษา

- เราจะหนีโลกของการตงงานได้อย่างไร อาชีพที่เสี่ยงตงงานคือ มหาวิทยาลัย เพราะสามารถหาข้อมูลได้ แต่ปฐมวัย เด็กเล็กต้องสอน
- การปฏิวัติอุตสาหกรรมยุค 4.0 จะดีต่อโลกอย่างไร ให้ผู้เข้าประชุมวิเคราะห์ว่าจะมีผลกระทบอะไรที่จะเกิดกับการบริหารการศึกษา
- ทุกวันนี้ ใครอยากรู้ อยากเรียนอะไรก็ค้นหาได้จาก Google ดังนั้น ถ้าครูสอนอะไรที่สามารถค้นหาได้ทาง Google เด็กจะไม่ฟังแล้ว ตัวอย่างที่อินโดนีเซียเขามี Smart Board แต่เป็นแบบไหน สอนเด็กอย่างไร ระหว่างที่สาธิต เขาให้เด็กดูสารเคมีว่าถ้าผสมกันจะเกิดอะไรขึ้น มีหลายสูตรที่ทำได้ แล้วดึงข้อมูลโดยดิจิทัลมาให้เด็กดู

Management 4.0 คืออะไร นำเสนอเพื่อเป็นแนวคิดเรื่อง การศึกษาไทย 4.0

1. การผสมกลมกลืนในการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างคน เครื่องจักร เทคโนโลยีต่างๆ การเข้าถึงและรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้สะดวกทั่วถึง Innovation จึงเป็นพระเอกของเรื่องนี้ ทำให้มีการพูดถึงเรื่อง AI มาก
2. เน้นนวัตกรรมในการบริหารและการเพิ่มผลผลิต (ผลิตภาพ) ธนาคารเริ่มปิดสาขา เพราะใช้เทคโนโลยีมากขึ้น เราจะทำอะไรให้นวัตกรรมการทำงานของครู คำว่า Teach less Learn more ไม่ได้หมายความว่าให้เด็กเรียนน้อยลง แต่หมายถึงในหนึ่งคาบให้ครูสอนน้อยๆแต่ดึงข้อมูลให้มากมายคุยกันในห้องเรียน
3. การกระจายอำนาจการตัดสินใจให้อิสระมากขึ้น ขณะนี้ พ.ร.บ.การศึกษา 61 ผ่าน ครม.แล้ว

อยู่ในระหว่างกฤษฎีกาพิจารณา ของเดิมเมื่อปี 42 มีปัญหาเรื่องอะไร เดิมก็เขียนเรื่องการกระจายอำนาจแล้ว แต่กระทรวงศึกษาธิการหวงอำนาจ ถ้าไม่ยอมปล่อยจะแก้ได้ยากมาก

การศึกษาไทย 4.0

การศึกษาไทย 1.0 (บ้าน วัด โรงเรียน)

การศึกษาไทย 2.0 (โรงเรียนประถมศึกษา มัธยมศึกษา อุดมศึกษา)

การศึกษาไทย 3.0 (การศึกษาเพื่อมวลชน/ความเป็นนานาชาติ)

การศึกษาไทย 4.0 (Smart School)

การบริหารการศึกษาในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

1. โลภยุคดิจิทัลที่ไร้พรมแดน
2. การแข่งขันที่เน้นความเป็นนานาชาติมากขึ้น ภาษาอังกฤษจึงมีความจำเป็นมาก
3. ความจำเป็นในการสร้างความร่วมมือ/เครือข่ายพันธมิตร
4. ความต้องการนวัตกรรมใหม่ๆ

IoT กับ สถานศึกษา 4.0

1. Smart Classroom
2. Smart Teacher ครูพยายามปรับเปลี่ยนบทบาท สอนให้เด็กจำได้นาน เช่น PBL
ถ้าครูสอนอะไรที่สามารถค้นหาได้ทาง Google เด็กจะไม่ฟังแล้วเล่นไลน์ Facebook เพราะครูสอนไม่น่าสนใจ
3. Smart Student
4. Smart School Building Management
5. Smart Management
6. Smart Parents ผู้ปกครองที่ดีจะตรวจสอบว่าโรงเรียนทำอะไรบ้าง

แนวโน้มการบริหารองค์การยุค 4.0 (2IIP)

International มีความเป็นนานาชาติ

Innovations นวัตกรรม

partnership เป็นพันธมิตร แทนการแข่งขันกัน

ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล

1. ความเร็วของเทคโนโลยี
2. ความเปลี่ยนแปลงทางสังคม
3. ความสามารถทางภาษาอังกฤษ
4. โลกที่เชื่อมโยงที่เครือข่าย จะมีความรวดเร็วมาก
5. อุปกรณ์เคลื่อนที่
6. Big Data ถ้าเข้า Google จะมีข้อมูลทั้งหมด ใครชอบเรื่องอะไร จะมีแหล่งข้อมูลมาก เขาจะรู้ว่าสนใจเรื่องอะไร เรื่องนั้นๆส่งเข้ามาทำให้เรียนรู้มาก มีใช่ Data Base นะ
7. Social Network

ปัจจัยความสำเร็จการบริหารสถานศึกษา 4.0

1. สมรรถนะด้านดิจิทัลของครูและผู้บริหาร อนาคตจะพูดถึงเรื่องดิจิทัลเทคโนโลยีเยอะมาก ศาสตร์การสอนด้วยดิจิทัล
2. โครงสร้างพื้นฐานด้าน ICT ถ้าโครงสร้างพื้นฐานไม่รองรับโอกาสจะยาก
3. การเรียนรู้แบบร่วมมือและอย่างสร้างสรรค์ การเรียนการสอนมิใช่ห้องเรียนปัจจุบัน อยู่ที่ไหนก็จับกลุ่มเรียนรู้ได้
4. ชั้นเรียนดิจิทัล จะต้องมีส่วนอะไรบางอย่างในชั้นเรียน

Organizational resilience ความสามารถขององค์กรในการปรับตัวอยู่รอดเจริญเติบโตได้ ภายใต้สถานการณ์ความไม่แน่นอน

1. Flexibility (Leadership , Work culture , Ready to Change)
2. Adaptability (Awareness, Creativity, Proactive)
3. Learning (Decision making , Strategic plan, Commitment)

ฝากไว้ว่าทำอะไรก็ตาม อย่าคิดแบบเดิม

คิดแบบเดิม คืออะไร

“คิดอย่างที่เคยคิด ปัจจุบันก็ยังคิดอยู่ อนาคตก็จะคิดแบบนี้อีก” ขอให้คิดไปข้างหน้า ถ้าคิดแบบเดิมจะทำให้ออกจาก Mindset ได้ยาก

ฝากทุกท่าน อย่าเอาประสบการณ์เดิมมาบริหารคนปัจจุบัน

วันที่ 7 ธันวาคม 2561 เวลา 19.00 – 21.00 น.

แบ่งกลุ่มอภิปรายความคิดเห็น และนำเสนอผลงาน

รองศาสตราจารย์ ดร.เอกชัย กี่สุขพันธ์

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.เอกชัย กี่สุขพันธ์ ได้มอบหมายให้ผู้เข้าประชุมสัมมนาตอบแบบสำรวจความคิดเห็นเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาจังหวัด โดยมีประเด็นหลักที่ต้องการยกระดับคุณภาพการศึกษาในจังหวัดใน 2 ปีข้างหน้าพร้อมปัจจัยความสำเร็จ โดยให้แสดงความคิดเห็นจำแนกตามประเภทการศึกษา 5 ประเภท ได้แก่ การศึกษาขั้นพื้นฐาน การอาชีวศึกษา การศึกษาพิเศษ การศึกษานอกระบบ การศึกษาเอกชน ในวันที่ 6 ธันวาคม 2561 และให้ผู้เข้าประชุมสัมมนานำแบบแสดงความคิดเห็นมาเข้ากลุ่มอภิปรายความคิดเห็นสรุป และนำเสนอผลเป็นรายงานสำนักงานศึกษาธิการภาค (จัดแบ่งกลุ่มจำนวน 18 กลุ่ม) ในวันที่

ภาค 17	
1. จัดการศึกษา ทั้งโรงเรียน ไม่เรียน ไม่สอน	- รับผิดชอบการเรียน
2. การจัดการเรียนการสอน	- การระดมสรรพกำลัง, ทุกภาคส่วน
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	- การพัฒนาคุณภาพ (E.L-1-3)
4. 8C สื่อนวัตกรรม/ตำรา ตามทักษะ	- พัฒนาครู/ระบบ
5. การบริหารจัดการ ทรัพยากร	- พัฒนาครู/โรงเรียน
6. การจัดการเรียนการสอน	- พัฒนาครู/โรงเรียน
7. การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม	- พัฒนาครู/โรงเรียน
8. มีผลการสอบคุณภาพ หรือ ระดับ	- พัฒนาครู/โรงเรียน
ข้อควรระวัง	
1. มีระบบประกันคุณภาพ	- พัฒนาครู/โรงเรียน
2. มีการประเมินผล	- พัฒนาครู/โรงเรียน
3. มีการจัดการเรียนการสอน	- พัฒนาครู/โรงเรียน
4. มีการจัดการเรียนการสอน	- พัฒนาครู/โรงเรียน
5.	- พัฒนาครู/โรงเรียน

ภาค 18	
1. จัดการศึกษา ทั้งโรงเรียน ไม่เรียน ไม่สอน	- รับผิดชอบการเรียน
2. การจัดการเรียนการสอน	- การระดมสรรพกำลัง, ทุกภาคส่วน
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	- การพัฒนาคุณภาพ (E.L-1-3)
4. 8C สื่อนวัตกรรม/ตำรา ตามทักษะ	- พัฒนาครู/ระบบ
5. การบริหารจัดการ ทรัพยากร	- พัฒนาครู/โรงเรียน
6. การจัดการเรียนการสอน	- พัฒนาครู/โรงเรียน
7. การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม	- พัฒนาครู/โรงเรียน
8. มีผลการสอบคุณภาพ หรือ ระดับ	- พัฒนาครู/โรงเรียน
ข้อควรระวัง	
1. มีระบบประกันคุณภาพ	- พัฒนาครู/โรงเรียน
2. มีการประเมินผล	- พัฒนาครู/โรงเรียน
3. มีการจัดการเรียนการสอน	- พัฒนาครู/โรงเรียน
4. มีการจัดการเรียนการสอน	- พัฒนาครู/โรงเรียน
5.	- พัฒนาครู/โรงเรียน

หลังจากจัดทำผลงานกลุ่มเรียบร้อยแล้ว วิทยากรได้ให้สมาชิกทุกคนไปชื่นชมในผลงานของกลุ่มอื่นๆ พร้อมให้ข้อเสนอแนะ (ถ้ามี) โดยใช้ปากกาสีแดง

เมื่อเสร็จสิ้นกระบวนการแล้ว วิทยากรได้มอบหมายให้คณะกรรมการวิชาการนำผลงานไปประมวลผลการยกระดับคุณภาพการศึกษาในภาพรวม จำแนกตามประเด็นและปัจจัยความสำเร็จ ดังนี้

สรุปข้อมูลประเด็นการยกระดับคุณภาพการศึกษาในจังหวัด ภายใน ๒ ปี สำนักงานศึกษาธิการภาค 1-18

ประเด็น-ปัจจัยความสำเร็จ		ประเด็น-ปัจจัยความสำเร็จ		ประเด็น-ปัจจัยความสำเร็จ		ประเด็น-ปัจจัยความสำเร็จ		ประเด็น-ปัจจัยความสำเร็จ	
ขั้นพื้นฐาน	ปัจจัย	อาชีวศึกษา	ปัจจัย	การศึกษาพิเศษ	ปัจจัย	การศึกษานอกระบบ	ปัจจัย	การศึกษา เอกชน	ปัจจัย
๑. ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (คณิต คณิตวิเคราะห์ ภาษา ทักษะการเรียนรู้)	- ใช้นวัตกรรม-พัฒนา มาตรฐานวิชาชีพ (ความรู้ ทักษะ เจตคติ ฯลฯ) - บูรณาการ	๑. ส่งเสริมผู้เรียนตามความถนัดสายอาชีพ และมีมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพ และมีฝีมือแรงงาน	- มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและการแนะแนว - บูรณาการ	๑. สร้างโอกาสและความเสมอภาคให้กลุ่มที่มีความต้องการพิเศษอย่างทั่วถึง	- พัฒนาสถานศึกษาเฉพาะทางด้านคนเก่ง และคนบกพร่องทางสติปัญญา - จัดตั้งเครือข่ายให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ในระดับตำบล	๑. พัฒนาผู้เรียนเน้นอาชีพ การมีงานทำในทุกกลุ่มอายุเพื่อให้มีรายได้พึ่งพาตนเองได้	- บูรณาการร่วมกับสถานศึกษาในระบบ-จัดทำฐานข้อมูลผู้เรียนที่ออกกลางคัน	๑. ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	- มีสื่อการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับระดับ/ประเภทการศึกษา
๒. พัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียน ให้สอดคล้องกับนโยบายชาตินิยมถึงพระบรมราโชบาย	ความร่วมมือทุกภาคส่วน - ส่งเสริมความสามารถรายบุคคลของผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ	๒. ผู้จบการศึกษา มีงานทำและสอดคล้องกับความต้องการตลาดแรงงาน และสถานประกอบการ	ความร่วมมือกับสถานศึกษาสายสามัญและสายอาชีพรวมถึงสถานประกอบการ-สร้างทัศนคติที่ดีในการเรียนอาชีพโดยกระบวนการ	๒. สนับสนุนการเรียนรู้เพื่อการพึ่งพาตัวเองและการประกอบอาชีพ	- จัดตั้งกองทุนเพื่อช่วยเหลือกลุ่มผู้เรียนพิเศษ-พัฒนาผู้เรียนรายบุคคลให้เต็มศักยภาพ - จัดหาและระดมทรัพยากร สื่อ ฯลฯ เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของกลุ่มผู้เรียนพิเศษ	๒. เก็บตกผู้เรียนในระบบและจัดการศึกษาให้ได้มาตรฐานเดียวกัน ๓. ผู้เรียนสามารถเข้าถึงข้อมูลการศึกษาได้สะดวกและทันเวลา	- จัดทำฐานข้อมูลผู้เรียนที่ออกกลางคันประชาสัมพันธ์ข้อมูลต่อเนื่องและหลากหลายช่องทางให้เข้าถึงทุกกลุ่มเป้าหมาย	๒. ใช้ สื่อ นวัตกรรม ไอซีที ในการพัฒนาผู้เรียน	- มีโครงสร้างพื้นฐานด้านไอซีที

สรุปข้อมูลประเด็นการยกระดับคุณภาพการศึกษาในจังหวัด ภายใน ๒ ปี สำนักงานศึกษาธิการภาค 1-18

ประเด็น-ปัจจัยความสำเร็จ		ประเด็น-ปัจจัยความสำเร็จ		ประเด็น-ปัจจัยความสำเร็จ		ประเด็น-ปัจจัยความสำเร็จ		ประเด็น-ปัจจัยความสำเร็จ	
ขั้นพื้นฐาน	ปัจจัย	อาชีวศึกษา	ปัจจัย	การศึกษาพิเศษ	ปัจจัย	การศึกษานอกระบบ	ปัจจัย	การศึกษาเอกชน	ปัจจัย
๓. พัฒนามาตรฐานการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ๔. ความเสมอภาคในการเข้าถึงการศึกษา ๕. มีระบบประกันคุณภาพที่ได้มาตรฐาน	-ปรับระบบการเรียนการสอนและการประเมินผลเพื่อยกระดับการศึกษาให้มีคุณภาพ - จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดที่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นและแผนการศึกษาชาติ	๔. เพิ่มสัดส่วนการเรียนสายอาชีพ	--สร้างความตระหนักและค่านิยมให้ผู้เรียนและผู้ปกครองในการเรียนสายอาชีพ -บูรณาการความร่วมมือกับทุกภาคส่วน รวมถึงทวิภาคีและพหุภาคี -พัฒนาครูและผู้บริหารสายวิชาชีพ	๓. ส่งเสริมการเรียนรู้ร่วม	- ให้ทุกโรงเรียนมีครูสำหรับกลุ่มพิเศษ พัฒนาครูและ ผู้ปกครองในการร่วมกันส่งเสริมการเรียนรู้สำหรับกลุ่มพิเศษ	๔. มีหลักสูตรที่หลากหลายให้ตรงกับความต้องการของท้องถิ่นและตลาดแรงงาน ๕. สามารถถ่ายโอนวิทยปเคียงผลการเรียนเพื่อการศึกษาต่อในระบบได้	-ปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน -บูรณาการความร่วมมือกับสถานศึกษาในระบบ	๓. บูรณาการการเรียนรู้กับทุกภาคส่วน ๔. ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ทักษะชีวิตสำหรับผู้เรียน ๕. พัฒนาคุณภาพ กศ. โรงเรียนให้ได้มาตรฐาน	-การสนับสนุนจากรัฐบาลอย่างต่อเนื่อง -มีฐานข้อมูลผู้เรียนที่เป็นปัจจุบันและถูกต้อง
๖. ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาศักยภาพ ๗. การบริหารจัดการโรงเรียนตามหลักธรรมาภิบาล	- พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาสู่มืออาชีพ - ส่งเสริมการนำหลักธรรมาภิบาลไปรงใส ตรวจสอบได้	๕. นำนวัตกรรมมาใช้ในการจัดการศึกษา	-บูรณาการการนิเทศติดตาม-เพิ่มอัตรากำลังบุคลากรสายวิชาชีพ -เพิ่มสถาบันอาชีวศึกษาให้ครอบคลุมทุกพื้นที่	๕. บูรณาการความร่วมมือและทรัพยากรร่วมกัน	จัดทำฐานข้อมูลเด็กพิเศษให้ครอบคลุมทั้งประเทศ	๖. จัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตามความถนัดและความสนใจโดยใช้เทคโนโลยี ๗. ส่งเสริมการเรียนรู้ตามอัธยาศัยและการ	- ใช้เทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนรู้ -สร้างแหล่งเรียนรู้ในชุมชนเพื่อ	๖. กำหนดเขต/สัดส่วนการให้บริการด้านการศึกษาที่ชัดเจน ๗. มีกฎระเบียบที่เอื้อต่อการบริหาร	-ปรับปรุงกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน

ประเด็น-ปัจจัยความสำเร็จ		ประเด็น-ปัจจัยความสำเร็จ		ประเด็น-ปัจจัยความสำเร็จ		ประเด็น-ปัจจัยความสำเร็จ		ประเด็น-ปัจจัยความสำเร็จ	
ขั้นพื้นฐาน	ปัจจัย	อาชีวศึกษา	ปัจจัย	การศึกษา พิเศษ	ปัจจัย	การศึกษานอกระบบ	ปัจจัย	การศึกษา เอกชน	ปัจจัย
			-พัฒนาปรับปรุง โครงสร้างพื้นฐาน ด้าน ICT			เรียนรู้ตลอดชีวิต	ส่งเสริม การเรียนรู้ ตามอัธยาศัย และการเรียนรู้ ตลอดชีวิต	จัดการโรงเรียน เอกชนให้มี คุณภาพ	
								๘. ส่งเสริมให้ ผู้เรียนมี คุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ ตามมาตรฐาน ๙. สร้าง ทางเลือก ทางการศึกษา ที่มีคุณภาพ ให้กับผู้เรียน และผู้ปกครอง ตั้งแต่ระดับ อนุบาล มัธยม และสายอาชีพ	-บูรณาการ ความร่วมมือ ระหว่าง สช. กับ สถานศึกษา ของรัฐ

8 ธันวาคม 2561 เวลา 09.00 -12.00 น.

การอภิปราย “ความเหลื่อมล้ำ กับ คุณภาพการศึกษา”

รศ. ดร.เอกชัย กี่สุขพันธ์ ผู้ดำเนินการอภิปราย ได้แนะนำวิทยากรที่ร่วมในการอภิปราย 3 ท่าน
ผศ.นพ.เฉลิมชัย บุญยะลีพรรณ ดร.วิริยะ ฤาชัยพานิชย์ และคุณทนง โชติสรยุทธ์

รศ. ดร.เอกชัย กี่สุขพันธ์ ได้กล่าวถึงความเหลื่อมล้ำกับคุณภาพการศึกษา ในมุมมองของ ปัญหาโรงเรียนขนาดเล็ก 18,000 โรงเรียน รวมทั้งไม่เป็นไปตามมาตรฐาน โครงการโรงเรียนประชารัฐ รุ่นที่ 2 ซึ่งถ้าโครงการดังกล่าวสำเร็จจะทำให้มีโรงเรียนประชารัฐ 1,246 โรงเรียน และใช้ระบบ GIS เพื่อดูว่าโรงเรียนขนาดเล็กที่ใดบ้างที่สามารถควบรวมได้ ซึ่งถ้าดูตามงบประมาณที่มีอยู่สามารถควบรวมโรงเรียนได้ 2,460 แห่ง และได้เชิญผู้เชี่ยวชาญศาสตราจารย์นายแพทย์เฉลิมชัย บุญยะลีพรรณ อดีตอธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีประสบการณ์ในการเป็นกรรมการในคณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา ที่ปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิ ของคณะกรรมการเตรียมการยุทธศาสตร์ชาติ ได้พูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหลื่อมล้ำกับคุณภาพ การศึกษา

ผศ.นพ.เฉลิมชัย บุญยะลีพรรณ กล่าวว่า เวทีนี้เป็นเวทีสำคัญในการทำให้การปฏิรูปการศึกษาของประเทศไทยประสบความสำเร็จ และคนในที่ประชุมนี้ 50 % จะเป็นผู้ที่บริหารจัดการศึกษาในพื้นที่จังหวัด และได้กล่าวถึง ความเหลื่อมล้ำของการศึกษาโลก ความเหลื่อมล้ำของการศึกษาประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นต้นแบบการศึกษาระดับอุดมศึกษา และความเหลื่อมล้ำของการศึกษาไทย และเชื่อมโยงสู่คุณภาพการศึกษา ดังนี้

เมื่อประมาณ 30 – 40 ปีที่ผ่านมา ทรัพย์สินมบัติของคนครึ่งโลกถูกครอบครองด้วยมหาเศรษฐี 32 คน หมายความว่า คน 32 คนในระบบตลาดการค้าเสรีในระบอบประชาธิปไตยที่มีการเลือกตั้ง ประชาชนมีสิทธิ มีเสียงและดำเนินงานต่อไป โดยรัฐบาล 3 ใน 4 ประเทศในโลกที่เป็นระบอบประชาธิปไตย และมีเพียง 1 ใน 4 ประเทศของโลกที่ไม่เป็นระบอบประชาธิปไตย ผลคือ คน 32 คน ทำถูกกฎหมาย ตามระบอบประชาธิปไตยโดยครอบครอง Asset ทั้งสิ้นครึ่งโลก เมื่อสหประชาชาติ พูดถึง Sustainable Goal development (SGD) สังเกตได้จาก EU ลงนามสัญญากับใครจะมีการต่อต้านเรื่องต่างๆ เพื่อที่จะให้เกิดความเสมอภาค ผลปรากฏว่า เราเห็นภาพความเสมอภาค เศรษฐี 32 คนที่เคยครอบครองทรัพย์สินมบัติครึ่งโลก วันนี้มีมหาเศรษฐีเพียงแค่ 8 คนในการครอบครองทรัพย์สินมบัติครึ่งโลก แสดงให้เห็นถึงความรุนแรงมากขึ้นในภาพรวมของโลก สหรัฐอเมริกาโดยมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ดให้ทุนการศึกษาแก่คนยากจน ให้ทุนคนที่เก่งมากๆ และเป็นคนผิวสีได้เรียน โดยจากการเก็บตัวเลข นักศึกษาที่เรียนมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด มากกว่าร้อยละ 90 มาจากครอบครัวที่มีฐานะในสหรัฐเป็น TOP ในส่วนของ 2 % ของส่วนบน และถ้าไม่เก่งพอก็ไม่ได้เรียน และถ้าเก่งแต่ไม่อยู่ใน TOP 2 % ก็ไม่ได้เรียน **สำหรับประเทศไทย มีตัวเลขอยู่ 2 ตัวเวลาเราดูความเหลื่อมล้ำของประเทศไทย** มิติที่ 1 ดูเรื่องปัจจุบัน (retrospective) การดู Gini Index ซึ่งหมายความว่า การวัดความเหลื่อมล้ำทางด้านรายได้เป็นหลัก ซึ่งดูได้จากธนาคารประเทศสวิตเซอร์แลนด์วัด longitudinal ความเหลื่อมล้ำ หมายความว่า เขาดูว่าคน 1 % บนเป็นคนที่รวยที่สุดของคนประเทศนั้นๆ ครอบครอง Asset ก็เปอร์เซ็นต์ แล้วนำมาจัดลำดับของแต่ละประเทศ การครอบครอง Asset หมายถึง การสั่งสมมามีตั้งแต่แรกซึ่งไม่ได้เป็นผลงานของรัฐบาลชุดใดชุดหนึ่ง จากการจัดอันดับเมื่อปี 2016 ของธนาคารประเทศสวิตเซอร์แลนด์ พบว่าประเทศที่มีความเหลื่อมล้ำมากที่สุด ได้แก่ ประเทศรัสเซีย 1 % ของคนที่รวยที่สุดในประเทศรัสเซียครอบครอง Asset ทั้งหมดประมาณ 74 % ประเทศอินเดีย 1% ของคนที่รวยที่สุดในประเทศครอบครอง Asset 58.4 % ประเทศไทยมาเป็นอันดับ 3 ประเทศไทย 1% ของคนที่รวยที่สุดในประเทศครอบครอง Asset 58.0 % และในปี 2018 ประเทศไทยขึ้นมาเป็นอันดับ 1 โดย 1% ของคนที่รวยที่สุดในประเทศครอบครอง Asset 66.9 % และประเทศรัสเซียเป็นลำดับที่ 2 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ประเทศรัสเซียมีความเหลื่อมล้ำลดลง ลำดับที่ 3 เป็นประเทศตุรกี ลำดับที่ 4 ประเทศอินเดีย มีเพียง 4 ประเทศในโลกที่คนรวยเพียง 1 % สามารถครอบครอง Asset เกิน 50 % จาก 200 กว่าประเทศทั่วโลก คนไทย 66 ล้านคนตามทะเบียนบ้าน มีคนทำงานประมาณ 50 ล้านคน แต่คนไทยมีบัญชีเงินฝาก 90 ล้านบัญชี ใน 90 ล้านบัญชี มีเงินฝากเกิน 50,000 บาท ถือว่าท่านอยู่ใน top 1 % ของบัญชีเงินฝาก เพราะ 99 % มีเงินในบัญชีเงินฝากไม่ถึง 50,000 บาท ถือได้ว่าข้าราชการไม่ได้เป็นคนจนในประเทศไทย แต่เกิดจากการเปรียบเทียบกันเอง แต่สิ่งที่น่าแปลกใจไปกว่านั้น คือ คนที่มีเงินฝากเกิน 10 ล้านบาท มีเพียงร้อยละ 0.1 เท่านั้น หมายความว่าใน 66 ล้านคน มีบัญชี 60,000 บัญชี ซึ่งอาจมีคนเพียง 10,000 คน มีมูลค่ามากกว่า Case folo 50 % ของทั้งประเทศ Gini coefficient ค่าเต็ม เท่ากับ 1 ส่วน Gini Index ค่าเต็มเท่ากับ 100

ถ้ากรณีที่ Gini coefficient มีค่าเท่ากับ 0 หมายความว่า ทุกคนในประเทศมีความเท่าเทียมกัน ถ้าคนคนเดียวครอบครองทุกอย่าง แล้วคนอื่นในประเทศไม่มีใครมี หมายความว่า Gini coefficient มีค่าเท่ากับ 1 เพราะฉะนั้นประเทศใดมีค่า Gini coefficient เข้าใกล้หนึ่งยิ่งเกิดความเหลื่อมล้ำมาก ส่วนประเทศที่มีค่า Gini coefficient เข้าใกล้ 0 ยิ่งดี ซึ่งปัจจุบันประเทศไทย Gini coefficient มีค่าเพิ่มขึ้น แสดงว่าเกิดความเหลื่อมล้ำในประเทศเพิ่มขึ้น Gini coefficient ด้านรายได้อยู่ที่ 0.46 ในขณะที่ เบลเยียม ฟินแลนด์อยู่ที่ 0.2 Gini coefficient ด้านทรัพย์สินอยู่ที่ 0.7 และ Gini coefficient ด้านที่ดินของประเทศไทยอยู่ที่ 0.90 ถ้าแบ่งคนในประเทศไทยเป็น 5 ส่วน ส่วนละ 20 % กรณีที่ 20 % บน และ 20 % ล่าง ถือครองที่ดินคิดเป็นอย่างละ 20 % จะแสดงถึงว่า Gini coefficient ของประเทศไทยมีค่าเท่ากับ 0 แต่ในความเป็นจริง คน 20 % บน ถือครองที่ดินคิดเป็น 80 % ส่วนคนที่อยู่ 20 % ล่าง ถือครองที่ดินคิดเป็น 0.25 % ซึ่งต่างกัน 320 เท่า แต่รายได้ของ 20 % บนและ 20 % ล่าง ต่างกัน 20 เท่า ถ้าคิดการถือครองที่ดิน โดยให้คนรวยและคนจน อย่างละ 10 % ต่างกัน 870 เท่า ซึ่งใน 10 % ของคนรวย และมี 1 % ของคนรวยใน 10 % จึงมีบางรายที่ถือครองที่ดินมากกว่า 600,000 ไร่ ซึ่งทำให้รัฐจำเป็นต้องออกภาษีที่ดิน ซึ่งตนก็เป็นหนึ่งในคณะกรรมการสภานิติบัญญัติด้วย กฎหมายดังกล่าวต้องการให้คนที่ถือครองที่ดินและปล่อยพื้นที่ว่างเปล่าไม่ใช้ประโยชน์จำเป็นต้องเสียภาษีเพิ่มมากขึ้น ซึ่งวัตถุประสงค์ของกฎหมายอยากให้คนจนได้เข้าไปใช้ประโยชน์ที่ดินถึงแม้ว่าจะไม่ได้ถือครองที่ดินก็ตาม ตัวอย่างเช่น การรับจ้างปลูกกล้วยในพื้นที่ที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ซึ่งในอนาคตจะมีมากขึ้น การส่งลูกเข้าเรียนในระดับมหาวิทยาลัยของคนรวยในระดับ 10 % บน คิดเป็น 100 % ส่วนคนจนใน 10 % ล่าง มีการสนับสนุนทุนการศึกษาทั้งกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) มูลนิธิต่างๆ เพื่อให้ได้เข้ารับการศึกษาคิดเป็น 5 % แสดงให้เห็นว่าการเข้ารับการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่างกัน 20 เท่า ซึ่งเป้าหมายในการพัฒนาประเทศ รัฐธรรมนูญเขียนไว้ว่า เป้าหมายในการพัฒนาประเทศมี 3 ข้อ ซึ่งขอเสนอข้อหนึ่งเรื่อง การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรม กระจายให้ทุกภาคส่วนมีความเป็นธรรมแต่ไม่ใช่เท่ากัน จากการไปบรรยายที่ ร้าน to fast to sleep ให้กับนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นสถานที่ที่เปิด 24 ชั่วโมง (social enterprise) ในระดับอุดมศึกษา มีนักศึกษาเข้าใช้มาก ความเหลื่อมล้ำของประเทศไทยมีความรุนแรง และตัวที่รุนแรงมาจากการศึกษา เราพบว่ามหาวิทยาลัยร่วมทำบาป Equit ให้คนรวย 10 % บน ยังมีทักษะ ความรู้ ปัญญา และทัศนคติ ทำให้เกิดความทิ้งช่วงกับ 90 % ล่างเพิ่มมากขึ้น ส่วนในเรื่องของบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ หรือบัตรคนจน ซึ่งมีคนมารับบัตรดังกล่าว 11 ล้านใบ และเมื่อมีการทบทวนพบว่า เพิ่มขึ้น 14 ล้านใบ โดยคำนวณเป็นร้อยละจากประชากรทั้งหมดแล้วตัดประชากรเด็กอายุระหว่าง 0-18 ปีออกจำนวน 14.4 ล้านคนนำไปหักจาก 66.5 ล้านคน เหลือประชากรประมาณ 52.1 ล้านคน มีบัตรคนจนอยู่ 14.4 ล้านคน จากประชากร 52.1 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 27 Criteria ความจนของวัยผู้ใหญ่ ประเทศไทยมีคนจนได้รับบัตรคนจนคิดเป็นร้อยละ 27 ส่วนเรื่องกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา ทางคณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษาผลักดันให้เป็นพระราชบัญญัติ โดยพระราชบัญญัตินี้มีข้อมูลจากงานวิจัยรองรับในแต่ละมาตรา ดังเช่น มีงานวิจัยทางเศรษฐศาสตร์พบว่าทุก 1 บาทที่รับสารอาหารจากแม่ที่ตั้งครรภ์โดยมีการเติมธาตุไอโอดีน ธาตุเหล็ก สามารถย้อนกลับไปสู่ GDP เมื่อเขาโตเป็นผู้ใหญ่ IQ จะเพิ่มสูงขึ้น 10 จุด ถ้าแม่ที่ฝากครรภ์ได้รับธาตุเหล็กและไอโอดีนครบ โดยเงิน 1 บาทจะกลายเป็น 7 บาท โดยรัฐธรรมนูญเขียนด้วยงานวิจัย ถ้าอ่านรัฐธรรมนูญมาตราที่ 54 วรรคหนึ่งว่าด้วยเรื่อง เด็กก่อนวัยเรียน วรรคสองว่าด้วยเรื่องเด็กเล็กแล้ว

ให้เรียนฟรี เพราะเงิน 1 บาทสามารถแลกเป็นเงิน 7 บาท รัฐธรรมนูญนี้เขียนด้วยงานวิชาการ ต้องให้เกียรติ คณะกรรมการร่างซึ่งมีท่านมีชัย ฤชุพันธุ์ เป็นประธาน และ ในวรรคท้ายได้เขียนเรื่องกองทุนเพื่อความเสมอภาค ทำসাmogang คือ หนึ่งช่วยเหลือผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ให้มีโอกาสเข้าถึงโอกาสทางการศึกษา ส่วนจะเรียนได้ เก่ง หรือไม่เก่งนั้นไม่เกี่ยว สองช่วยให้สถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครู เฉพาะกลุ่มที่ดูแลผู้ด้อยโอกาส เพราะครูทั่วไปกระทรวงศึกษาธิการเป็นคนดูแล ส่วนครู ผู้บริหาร สถานศึกษาที่ดูแลกลุ่มผู้ด้อยโอกาส กองทุนเพื่อความเสมอภาคจะสนับสนุนเพิ่มเติม สามส่งเสริมพัฒนาครูที่ดูแลเด็กกลุ่มด้อยโอกาส จากข้อมูล ดังกล่าวได้มีการเก็บข้อมูลจากเด็กที่อยู่ในท้องแม่ โดยใน 1 ปี มีการตั้งครรภ์ประมาณ 600,000-700,000 ราย มี แม่ที่ได้ธาตุเหล็ก ไอโอดีน ไม่ครบประมาณ 200,000 – 300,000 คน โดยเราจะนำเงินกองทุนเพื่อความเสมอภาค ร่วมกับกรมอนามัย โดยมีความคาดหวังว่าเด็กที่เกิดจากครอบครัวที่ยากจนอย่างน้อยที่สุดที่คลอดออกมาต้องมี IQ ที่เท่ากับคนรวยถือว่าเป็นความเสมอภาค ขั้นที่ 1 โดยเด็กที่มีอายุ 0 – 3 ปี มีโอกาสเข้าสู่ศูนย์เด็กเล็กเพียงร้อยละ 70 อีกร้อยละ 30 ไม่ได้เข้า โดยกองทุนเพื่อความเสมอภาคจะเติมเงินให้กับเด็กกลุ่มร้อยละ 30 ที่ไม่ได้เข้าสู่ศูนย์เด็ก เล็กให้ได้เข้าสู่ศูนย์เด็กเล็กโดยที่พื้นที่ใดไม่มีศูนย์เด็กเล็กจะมีการให้เงินสนับสนุนแก่องค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น หรือ ให้กระทรวงศึกษาธิการจัดตั้งศูนย์เด็กเล็กขึ้น จากข้อมูลพบว่าเด็กอนุบาลมาโรงเรียนไม่ได้ประมาณร้อยละ 30 การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เริ่มจากอายุ 6 – 15 ปี จากชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีนักเรียน ออกกลางคันไป (drop out) 300,000 คน เป็นเด็กออทิสติก 300,000 คน เป็นเด็กที่ยากจนไม่มีค่าเดินทางมา เรียนแต่มีเครื่องแบบนักเรียนฟรี เรียนฟรีแต่มาไม่ถึงโรงเรียนรวมกันแล้วอีกร้อยละ 27 โดยเป็นตัวเลขที่รวบรวม จากการประมาณ (approximate) ผิดถูกवलกลบร้อยละ 5 เรามีนักเรียนที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ไม่ได้เรียนต่อในระดับอาชีวศึกษาและระดับอุดมศึกษารวมแล้วทั้งหมด Gini Index ทั้งหมด จากข้อมูลที่กล่าวมา ทั้งหมด เด็กประมาณ 4,300,000 คน เอามาหารกับเด็กที่อยู่ในวัยเดียวกัน 14 ล้านคนที่อยู่ในวัยเรียนจะได้ตัวเลข เป็นร้อยละ 27 ซึ่งสามารถแสดงให้เห็นว่าเรากำลังส่งเด็กในระบบการศึกษาของเราไปปรับบัตรสวัสดิการแห่งรัฐหรือ บัตรคนจน รัฐบาลทุกพรรคไม่ว่าจากพรรคใดต้องการได้คะแนนเสียงจากบัตรคนจน 14 ล้านใบจะต้องดำเนินการ แบบนี้ต่อไป นโยบาย 30 บาทรักษาทุกโรคใช้เงินในการรักษาประชาชน 50 ล้านคน ใช้งบประมาณประมาณ 1,000,000 กว่าล้านบาท บัตรคนจน 14 ล้านใบเราใช้ไปแล้วประมาณ 1,000,000 ล้าน และยังจะต้องใช้แบบนี้ ทุกปีและมากขึ้นเรื่อยๆ ตามเงินเฟ้อ คนจนผู้นำสงสาร บางคนก็ไม่น่าสงสาร เขาบอกว่าเงินสวัสดิการแห่งรัฐ 200 บาท หรือ 500 บาทไม่เพียงพอต่อการดำเนินชีวิตประจำวันเขาอยากได้เพิ่ม เขาควรได้เพิ่มจริงหรือไม่ ถ้าเขาต้อง ถึงเงินจากคนอื่น การศึกษาจะช่วยแก้ปัญหาตรงนี้ ถ้าการศึกษาจะช่วยลดจำนวนเด็กจากร้อยละ 27 ให้ลดลง เหลือร้อยละ 20 จะทำให้บัตรคนจนลดลงร้อยละ 7 จะมีคนเข้ารับบัตรคนจนจากฝีมือพวกเราปีละ 200,000 คน ซึ่ง ขณะนี้อาจารย์เอกชัย กำลังเสนอรัฐบาลในการจัดงบบัตรคนจนตัดส่วน 200,000 คนแล้ว Challenge ระบบการศึกษา ไทย รวมทั้งสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ถ้าท่านไปดูแลร้อยละ 27 โดยให้ 200,000 คนไม่เข้าบัตรคนจน โดยที่รัฐไม่ได้จ่ายเงินเพิ่ม โดยที่โยกเงินที่จะไปช่วยคนจน 200,000 คน มาสกัดกั้นเข้าไว้ระบบการศึกษาเราก่อน equip (จัดให้) basic skill , knowledge , wisdom , attitude ให้ครบ แล้วปล่อยเขาออกไปทำมาหากินได้ เป็น middle class ยังไม่ต้องเป็นคนรวยมั่งยาก ต้องรอ generation ต่อไป ให้เขาไม่เป็นคนจน บัตรคนจนก็จะ

ลดลงเพราะเขาใช้เกณฑ์เดิม ระบบการศึกษามหาภาค ซึ่งที่เตรียมมาให้ท่าน ในลำดับสุดท้ายผมอยากให้ท่านไปอ่านมาตรา 54 แต่ผมกลัวพวกท่านไม่อ่าน ผลก็จะอ่านให้พวกท่านฟัง

วรรคหนึ่ง รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ท่านมีความสงสัยหรือไม่ คนนอกแวดวงการศึกษา มีความสงสัยเกี่ยวกับว่า เด็กก่อนวัยเรียนคืออายุเท่าไร การศึกษาภาคบังคับ บังคับกี่ปี การศึกษาภาคบังคับ บังคับ 9 ปีได้เรียนฟรีไม่เก็บค่าใช้จ่าย แล้วอีก 3 ปีไหนที่ได้เรียนฟรีและไม่เก็บค่าเล่าเรียน สรุปว่าจะเลือกอนุบาลหรือมัธยมศึกษาตอนปลาย รัฐธรรมนูญตั้งใจให้บังคับเป็นระดับอนุบาล ด้วยงานวิจัยรองรับ 1 ดอลลาร์สหรัฐ invest (ลงทุน) เข้าไปในเด็กก่อนวัยเรียน สร้าง GDP เพิ่มขึ้นตาม UNESCO คำนวณ 1.7 % ของ GDP มีมูลค่า 200,000 ล้านบาท แต่ไม่ได้เกิด ณ วันนี้ เด็กอนุบาลพวกนี้จะหลุดจากบัตรคนจนในอีก 18 ปีข้างหน้า 15 ปีข้างหน้า แล้วจะย้อนกลับปีละ 200,000 ล้าน เราจึง invest (ลงทุน) ด้วยงานวิจัย รัฐธรรมนูญนี้จึงเขียนจากงานวิจัย ซึ่งมีคนมาโต้เถียงโดยไม่มีงานวิจัยว่า ต้องช่วยเด็ก ปวช. ต้องช่วยเด็กมัธยมศึกษาตอนปลายเพราะเขาลำบาก เราไม่ได้เถียงว่าเขาไม่ลำบาก ถ้าเรามีเงินพอเราควรช่วยเขา แต่ถ้าไม่พอให้ช่วยเด็กอนุบาลก่อน เพราะวันหนึ่งเราจะเหลือเงินพอไปช่วย ปวช. และมัธยมศึกษาตอนปลายที่รัฐไม่ต้องเทเงินอีกเลย โดยที่รัฐไม่เอาเงินบัตรคนจนมาช่วยเด็กปวช. และมัธยมศึกษาตอนปลาย การเมืองไปไม่ได้ คสช. จึงให้เรียนฟรี 15 ปี เพื่อครอบคลุม ปวช. และมัธยมศึกษาตอนปลาย เราได้จำกัดความของเด็กก่อนวัยเรียนแล้วนะครับว่าเด็กอายุ 4-6 ปี คือ เด็กอนุบาล 1-3

วรรคสอง รัฐต้องดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษา เด็กเล็ก หมายถึง เด็กอายุ 0-3 ปี เขาไม่ต้องการให้ได้รับการศึกษา เขาต้องการให้ได้รับการดูแลและพัฒนา เตรียมความพร้อม ถ้าเราเขียนให้สนับสนุนการศึกษา จะมีคนเข้าใจผิดว่ารัฐต้องการส่งเสริมให้เด็กอายุ 0-3 ปี ได้รับการศึกษาซึ่งไม่ใช่ และการดูแลพัฒนานั้นเป็นการดูแลก่อนเข้ารับการศึกษาตาม วรรคหนึ่ง เพื่อพัฒนา 6 มิติ ได้แก่ ร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย จึงไม่ควรมีการสอบเข้าประถมศึกษาปีที่ 1 เพราะไม่สมกับวัย ในการวัดผลพระราชบัญญัติการศึกษาไม่ให้สอบเข้าประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามจะมีโทษปรับ 500,000 บาท เงินที่ได้จากค่าปรับนำเข้ากองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา วรรคสองกำหนดโดยส่งเสริมและสนับสนุน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนเข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วยซึ่งไม่ได้มีการกำหนดให้เรียนฟรี

วรรคสาม รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่างๆ ดังนั้น จึงไม่ควรแยกสายวิทย์ สายศิลป์ในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พระราชบัญญัติการศึกษาของคณะกรรมการอิสระเขียนแล้วให้ยกเลิก และห้าม พอเข้ามาหาลัยให้เรียน general education 30 หน่วยกิต เวลาวัดผลสอบเข้านิติศาสตร์ นิเทศศาสตร์ รับทั้งสายวิทย์ สายศิลป์สอบเข้าได้ไม่ได้แยกสายวิทย์ สายศิลป์ เหมือนสมัยก่อน รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่างๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มี lifelong learning เงินรัฐบาลมีเงิน 3,300,000 ล้านบาทไม่เพียงพอ ต้องร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน ในการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการ กำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนให้การจัดการศึกษาดังกล่าวมีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติซึ่งอย่างน้อย

ต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ และการดำเนินการและตรวจสอบการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการศึกษาแห่งชาติ

วรรคสี่ การศึกษาทั้งปวงต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญได้ ตามความถนัดของตน และมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ในการดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนาตามวรรคสอง หรือให้ประชาชนได้รับ การศึกษาตามวรรคสาม รัฐต้องดำเนินการให้ผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการศึกษา ตามความถนัดของตน

เครื่องมือในการดำเนินงาน : ให้จัดตั้งกองทุนเพื่อใช้ในการช่วยเหลือผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ (ตามวรรคสอง คือเด็กเล็กก่อนเข้าอนุบาล และประชาชนที่พ้นการศึกษาภาคบังคับอายุ 15 ปี เฉพาะกลุ่มที่ขาดแคลนทุนทรัพย์) เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา และเพื่อเสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพครู โดยให้รัฐจัดสรรงบประมาณให้แก่กองทุน หรือใช้มาตรการหรือกลไกทางภาษีร่วมทั้งการให้ผู้บริจาคทรัพย์ สิ้นเข้ากองทุนได้รับประโยชน์ในการลดหย่อนภาษีด้วย ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ ซึ่งกฎหมายดังกล่าวอย่างน้อยต้องกำหนดให้การบริหารจัดการกองทุนเป็นอิสระและกำหนดให้มีการใช้จ่ายเงินกองทุนเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว

วันนี้คณะกรรมการอิสระเพื่อปฏิรูปการศึกษาซึ่งตั้งตามรัฐธรรมนูญได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. 2561 เมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม 2561 เติมนเรตั่งเป้าจะเริ่มต้นด้วยเงินปีละ 25,000 ล้านบาท นำมาจากงบทางการศึกษา 500,000 ล้านบาทต้องการ 5 บาท จาก 100 บาท รัฐบาลบอกว่ายังไม่มีกลไกเลย คนก็ยังไม่มีรัฐบาลจึงให้งบประมาณมาก่อนในปีนี้อาจ 2,500 ล้านบาท และจะตั้งเป้าขยับขึ้นไปเรื่อยๆ เขาได้เริ่มทำบางอย่าง อาทิ สํารวจเด็กที่อยู่ในครรรค์ ดูคนที่เข้ามาโรงเรียนไม่ครบและที่สำคัญในเด็กที่จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แล้วไม่ได้เรียนต่อ ไปกู้เงินกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) แต่กู้ไม่เป็น แล้วกู้ได้สำเร็จก็เบี้ยวหนี้ กลุ่มยากจนนี้กองทุนเพื่อความเสมอภาคจะให้เรียนฟรีโดยไม่ต้องกู้เฉพาะเรียนอาชีวะ ปวช. หากเรียนมหาวิทยาลัยไปกู้เงิน กยศ. หมายความว่า ถ้าเป็นคนจนด้วยกันเรียนมหาลัยต้องกู้เงิน กยศ. ใครเรียนอาชีวะเรียนฟรี จะได้แก้ปัญหาคนไม่เรียนอาชีวะ อย่างน้อยๆ ก็จะมีเด็กยากจนมากๆ กู้เงิน กยศ.ไม่ไหว แต่ศักยภาพไหวก็จะมาเรียนอาชีวะ เราก็จะทำให้ตัวเลขสายอาชีวะกับสายสามัญเกิดความโน้มเอียงที่จะเป็นจริง เพราะเริ่มมีกลไกที่ clear up ทุกอย่างยังเสรี ใครจะเรียนอาชีวะ ใครจะเรียนอุดมศึกษาก็ได้ ขอจบไว้แค่นี้ คือ ความเหลื่อมล้ำต้องแก้ด้วยการวางระบบ และแก้ไขรัฐธรรมนูญ และให้รัฐธรรมนูญ มาตรา 258 อ่านแค่ข้อ จ ข้อเดียวเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา คนที่อยู่ในแวดวงการศึกษาที่เป็นศึกษาธิการภาค ศึกษาธิการจังหวัด อนาคตจะเข้ามาเป็นเลขาธิการ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ถ้าท่านไม่มีเวลาอ่านรัฐธรรมนูญ ท่านอ่านเพียง 2 มาตรา คือมาตรา 54 ทุกวรรค และมาตรา 258 ข้อ จ ท่านจะเข้าใจรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวกับการศึกษาไม่ผิดเพี้ยน ส่วนพระราชบัญญัติย่อยๆทยอยอ่าน ได้แก่ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (อีก 3 เดือนข้างหน้า) ปรับใหม่กำลังจะเสนอเข้า สนช. ในเดือนธันวาคมนี้ พระราชบัญญัติการศึกษาปฐมวัย พระราชบัญญัติเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. 2561

เราเป็นผู้บริหารได้อ่าน 4 ฉบับนี้คร่าวๆ และเน้นมาตราที่เกี่ยวข้องกับตัวเองภายใต้กรอบบริบทของมาตรา 54 กับมาตรา 258 ข้อ จ ท่านจะอยู่ในส่วนของการปฏิรูปการศึกษาตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และจะไม่มีใครร้องเรียนท่านต่อ ป.ป.ช. ว่าทำงานไม่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ

เปิดโอกาสให้ผู้เข้าประชุมซักถาม

คำถาม นายมนูญ บุญชูวงศ์ ศึกษาธิการจังหวัดนราธิวาส : เนื่องจากการรับนักเรียนในยุคปัจจุบัน เด็กปฐมวัย เด็กอนุบาล ตามมาตรา 54 ที่กำหนดในตอนท้ายว่า ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชน เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการนี้ แต่พอจริงๆ แล้ว เหมือนกับการรับนักเรียนของปี 2562 ต่อไป กำหนดให้ เด็ก 3 ขวบไปอยู่กับส่วนท้องถิ่น กับเอกชน ซึ่งเป็นจุดสำคัญอย่างยิ่ง ซึ่งผมเชื่อว่าต่อไปการจัดการศึกษาของ เอกชนกับท้องถิ่นในเด็กปฐมวัย เพราะเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาเด็ก เพราะคุณธรรม จริยธรรม จะอยู่ใน วัยของพวกนี้ แล้วก็เชื่อว่าสิ่งที่สำคัญที่สุด คือ โรงเรียนของ สพฐ. เอง ครูปฐมวัยมีคุณภาพ การจัดการศึกษาเป็น ตัวจักรสำคัญในการขับเคลื่อนโดยเฉพาะอย่างยิ่งใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้จากอนุบาลเชื่อมต่อไปและเด็ก เหล่านี้จะไม่มีโอกาสหลุดเข้าไปเป็นเด็กในการศึกษาขั้นพื้นฐาน เนื่องจากเอกชนบางส่วนเป็นตัวจักรที่สำคัญ อยากจะถามว่ามีความคิดอย่างไรในการรับเด็กนักเรียน

ผศ.นพ.เฉลิมชัย บุญยะลีพรรณ : ขอลองคำถามให้ชัดเจน เพื่อที่จะได้ตอบให้ตรงประเด็น เด็กที่อายุ 0 – 3 ปี ถ้าท่านกำหนดได้อยากให้ส่วนใดเป็นผู้ดูแลจัดการพัฒนา

นายมนูญ : ผมอยากให้ เป็นความคิดของผู้ปกครองเลือกสถานที่เรียนของเด็กได้ เพราะว่าแต่ละ พื้นที่มีปัจจัยไม่เหมือนกัน เพราะฉะนั้นผู้ปกครองมีสิทธิเลือกให้ลูกเข้าไปเรียนในสถานที่ที่ต้องการ ซึ่งไม่อยากให้ เป็นการบังคับไปที่ใดที่หนึ่ง ไม่ได้บอกว่าการศึกษาของท้องถิ่นไม่ดี หรือการศึกษาเอกชนไม่ดี แล้วก็ สพฐ. ไม่ดี แต่ หมายถึงว่าผู้ปกครองต้องมีสิทธิเลือก

ผศ.นพ.เฉลิมชัย บุญยะลีพรรณ : ถ้าท่านมีความประสงค์แบบนั้นอยู่แล้ว ก็สอดคล้องกับ รัฐธรรมนูญที่ประกาศไป ถ้าอ่านมาตรา 54 ทุกวรรคให้ดี เราไม่ได้มีการระบุใครจะเป็น only solely (เพียงผู้เดียว) ไม่มี แม้รัฐเองเขายังให้แสวงหาความร่วมมือ ส่วนสัดส่วนของระหว่างท้องถิ่น เอกชน และภาครัฐ จะเป็นไปตาม area base หมายความว่า บางพื้นที่เอกชนเด่น บางพื้นที่รัฐเด่นเอกชนเข้าไปเขาก็จะถอย บางพื้นที่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นชำนาญ นำเรียนว่าพระราชบัญญัติการศึกษาปฐมวัยซึ่งกำลังจะประกาศใช้ เราให้คำจำกัดความ ทางวิชาการกับทางกฎหมายไว้แตกต่างกัน ในทางวิชาการเราให้คำจำกัดความ “การศึกษาปฐมวัย 0 – 8 ขวบ แต่ในทางกฎหมายเขียนไว้จะไม่ตรงกับทางการศึกษา คือ 0 – 6 ขวบ คือ ดูแลและพัฒนา 0-3 ขวบกับ จัดการศึกษาเบื้องต้นไม่ควรจัดการศึกษาให้ เด็กที่พ่อแม่เขาทำได้ดีกว่า ในสหรัฐศูนย์เด็กเล็กจะสัมภาษณ์พ่อแม่ ทุกรายทำไมคุณไม่ดูแล ถ้าตอบว่าต้องไปขายน้ำเต้าหู้ เขาจะให้มาดูแล เพราะไม่คุ้มกับการที่รัฐจะต้องมาจ่าย เบี้ยคนจนในอนาคต เฉพาะฉะนั้นเขาจะไม่ให้เข้าศูนย์เด็กเล็กถ้าไม่จำเป็น ในส่วนของ 0 – 3 ขวบ องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไหนทำได้ดีให้ดำเนินการต่อ และถ้าหน่วยงานของรัฐที่ไหนทำได้ดีก็ทำ แต่รัฐไม่ได้ช่วยฟรี ทั้งหมด ช่วยเฉพาะกลุ่มเด็กขาดแคลน 27 % ในอนุบาลท้องถิ่นหลายแหล่ง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็ได้เริ่ม เข้ามารับอนุบาลบางแล้ว ในเขตพื้นที่การศึกษาในส่วนที่กระทรวงศึกษาธิการก็ทำด้วยเช่นกัน ขณะนี้ สนช. กำลัง ทำงานขนานกัน ผมได้ไปเป็นกรรมการร่างพระราชบัญญัติ อบต. อบจ. เทศบาลเมืองพัทยา กรุงเทพมหานคร เราหยิบมาตราเหล่านี้มาหารือ เราไม่มีเรื่องการเมือง เเจาะลงลึกเฉพาะด้านวิชาการ ดู พ.ร.บ. อบต. อบจ. หยิบ พระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. 2561 และเราก็หยิบร่าง พ.ร.บ.การศึกษาปฐมวัย มาดูพร้อมกัน เพราะฉะนั้นเราจะเขียนเพื่อไม่ให้เกิดช่องว่าง และไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อน แต่อย่างไรก็ตาม

คนก็สามารถสร้างเรื่องได้ทุกหย่อมหญ้า เอาเป็นว่าถ้าเราเขียนไว้ได้สัก 90 % ถ้าส่วนไหนที่เล็กน้อยก็ต้องใช้ประกาศกระทรวงในการแก้ไขต่อไป

รศ. ดร.เอกชัย กี่สุขพันธ์ ผู้ดำเนินการอภิปราย ได้เชิญ ดร.วิริยะ ฤาชัยพานิชย์ ให้กล่าวถึงความเหลื่อมล้ำกับคุณภาพการศึกษาในมุมมองของนักวิชาการอิสระ นักพูด นักเขียน ที่มีประสบการณ์เป็นคณะกรรมการที่ปรึกษาองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ คณะกรรมการปฏิรูปหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิทยากรพิเศษสถาบันทางการศึกษา

ดร.วิริยะ ฤาชัยพานิชย์ ได้กล่าวกับที่ประชุมสัมมนาว่า เมื่อ 20 ปีที่แล้วตนไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องด้านการศึกษาเลย ถ้าพูดถึงความเหลื่อมล้ำในประเทศไทย การมีงานทำในประเทศไทย ประเทศเรามีทุกอย่างซึ่งในตอนนั้นประเทศมาเลเซีย ประเทศเกาหลีใต้ ญี่ปุ่นไม่ได้เลย แต่สิ่งหนึ่งที่สำคัญที่สุดคือการศึกษา ประเทศเราจะไม่ไปไหนเลย คุณภาพการศึกษาของเราไปวัดผลผิด จนเมื่อได้มาเจอพวกเรา ตนได้เห็นผู้บริหารในกระทรวงชยันตมาก ทำงานแบบสุดตัว แต่เผชิญความผิด ตนเห็นรัฐบาลใช้งบประมาณเยอะที่สุด เมื่อ 10 ปีที่แล้วมีคนถามตนว่า ทำอย่างไรจะปฏิรูปสำเร็จ ปฏิรูปมา 10 ปียังไม่สำเร็จ ขอข้อเดียวจะได้ทำเลยคือ การขึ้นเงินเดือนครู ซึ่งวันนี้เริ่มเปลี่ยนเติกรุ่นใหม่ ๆ อยากสอบเป็นครู คะแนนของคณะครุศาสตร์ สูงกว่าวิศวกรรมแล้ว ทำอะไรอย่าไปคิดเยอะ ปวดหัว เองง่ายๆ ทำได้ ทำให้เกิดผลจริงๆ เพราะฉะนั้น บนเวทีนี้ ขออนุญาตว่า ตนจะคุยอะไรง่ายๆ แล้วได้ผลจริงๆ และถ้าทุกคนกลับไปทำ ทำได้จริง ไม่ต้องรอ ท่านลองนึกดูวันที่ตนตั้ง Eduzones เมื่อ 20 ปีที่แล้วไม่มีคนรู้จัก ตนมีความคิดแค่ว่า ถ้าเราทำการศึกษาให้เป็นเครื่องมือพัฒนามนุษย์ ปกติการศึกษาเป็นเครื่องมือแบ่งคน ตนอาจจะโชคดีที่เรียนดี สอบเข้าโรงเรียนดี จบวิศวกรรม แต่นั่นก็ไม่ได้หมายความว่า คนที่ไม่ตั้งใจเรียนเขาจะต้องแย่ เขาไม่ควรถูกต้องแย่เพียงเพราะเขาทำข้อสอบได้ไม่เก่ง การที่เราทำการศึกษาไปเพื่อคัดกรองคนมันอันตรายต่อประเทศมาก เพราะในที่สุด คนที่โดนคัดทิ้งก็เป็นพี่น้องเรา ญาติเราต้องไปเป็นโจร ขาขายยา แล้วเราจะเดินในซอยปลอดภัยได้อย่างไร ที่ออสเตรเลียเป็นประเทศที่ลดความเหลื่อมล้ำมากที่สุดในโลก คือ รัฐบาลจ่ายเงินให้ทุกคนที่จบการศึกษา หรือไม่จบการศึกษาแล้วไม่มีงานทำ เพราะเขาถือว่าการศึกษารับผิดชอบโดยรัฐ เมื่อรัฐทำการศึกษาไม่ดี เขาต้องรับผิดชอบต่อผล แต่บ้านเราถือว่าการศึกษามาแล้วไม่มีงานทำถือว่าเคราะห์ร้าย กรรมเก่า ซึ่งรัฐบาลไม่ต้องรับผิดชอบอะไรเลย คนที่ตกงานในออสเตรเลียมีจำนวนเยอะมาก

แต่ในเมืองไทยมีคนตกงานเพียง 300,000 คน และ 60 % ของคนที่ตกงานจบปริญญาตรี ถ้าเผื่อเราไม่ต้มตุ๋นเด็กไปเรียนให้จบปริญญาตรี เด็กพวกนี้จะมีงานทำ วันนี้เราเอาเขาไปเรียนมหาลัย ทำข้อสอบ เขาทำงานไม่เป็น พ่อแม่ขายกล้วยทอดส่งลูกจบปริญญา 2 คนยังต้องใช้เงินพ่อแม่ ถ้าเราจะพูดถึงการลดความเหลื่อมล้ำ อยากให้มองเห็นว่าคนในออสเตรเลีย รัฐบาลเอาเงินมาจากไหน เขารู้ว่าคนที่จบมามีงานทำแล้วต้องการอะไร ต้องการบ้าน สมมุติว่าจบมาเป็นครูปีแรก ซื้อรถได้ไม่ต้องผ่อน เอาเงินเดือนเก็บสามารถซื้อรถเงินสดได้ โดยเงินเดือนเฉลี่ยของครู 2,000,000 บาท ต่อปี ในโรงเรียนมี 2 ประเภท ครู กับครูใหญ่ ครู คือ คนที่รู้จักเด็กเป็นอย่างดีในห้อง ครูใหญ่คือคนที่รู้จักเด็กเป็นอย่างดีในโรงเรียน ครูใหญ่ต้องรู้เยอะกว่าครู ว่าเด็กคนนี้นับนอนอยู่ไหน เป็นอย่างไร เป็นกตีกาง่ายๆ ครูใหญ่ของเขาไม่มานั่งประชุมแบบนี้ เขาไม่ได้เอาวิชาอะไรไปสอน สอนวิชาชีวิต พอเขาจบกันมาทำงานต้องมีบ้านหลังแรกรัฐบาลช่วยจ่าย แต่พอคุณมีบ้านหลังที่ 2 คุณต้องจ่ายหนัก เพราะเขาไม่ต้องการคนรวย ใครทำงานดีได้เงินเดือนเยอะๆ ถ้าทำงาน Job 2 อาจจะโดนภาษี 70 % เหลือเงินแค่ 30 % ทำให้ต้องคิดว่าจะทำต่อหรือไม่ สำหรับเงินที่รัฐเก็บไป 70% ก็นำไปช่วยคนตกงาน

มาถึงบ้านเราบ้างเราจะลดความเหลื่อมล้ำได้อย่างไร 1. ทุกรัฐบาลพูดเหมือนกันหมด และดีใจที่คุณหมอบอกถึงการปรับภาษีที่ดิน ภาษีผู้ที่มีมรดกเยอะแล้ว ประเทศเราเป็นอะไรที่แปลกมากคนมีเงินมากก็ยิ่งอยากหาให้มากขึ้นเรื่อยๆ ในประเทศอื่นคนรวยคือคนที่พร้อมจะให้ ไปดูได้จากประวัติของคนในโลก ดังเช่น rocky feiler เป็นคนรวยที่สุดในโลก เป็นโรคซึมเศร้า และรักษาด้วยวิธีบริจาคเงินตั้งแต่อายุ 50 ปี บริจาคไปเรื่อย จนถึงเสียชีวิตอายุ 90 ปีกว่า บิล เกตส์ (Bill Gates) รวยที่สุดในโลกบริจาคเงินมากที่สุดในโลก บริจาค 90 % เก็บไว้ใช้เพียง 10 % แจ็ค หม่า (Jack Ma) รวยมากเดี๋ยวก็จะเลิกแล้วหันมาทำการศึกษา นี่คือการคิดของคนในต่างประเทศ

การศึกษามันเราทำอะไร ! ทำไม ! ทำให้คนไทยเห็นแก่ตัวได้ขนาดนี้ ไม่ต้องอะไรมาก บ้านเราไม่สามารถให้การศึกษาริ 12 ปีได้ ไม่สามารถเอาเงินงบประมาณมาจ่ายให้การศึกษาริ 12 ปีได้ ไม่มีใครกล้าพูดเรื่องนี้ ถ้าพูดเรื่องนี้จะหาว่าใจร้าย อยากให้เด็กเรียนน้อยๆ อยากให้เขาโง่เหอ เข้าใจผิดครับ การเรียนเยอะแต่วิธีผิดยิ่งทำให้เขาโง่ แม่ผมจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ทำมูลนิธิให้ทุนการศึกษากับคนยากจน ผมว่าแม่ผมก็ไม่ได้โง่เท่าไรนะ แต่เห็นคนเยอะแยะเลยที่จบสูงๆ แต่อยู่ในคุก ผมว่าไม่ฉลาดเท่าแม่ผมแน่ ถ้าเราจะทำการศึกษาที่มีคุณภาพ ผมมองนะให้เรียนฟรี 6 ปีก็พอ จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ถ้าอยากเรียนต่อแล้วไม่มีเงินก็ให้ขอทุน มีทุนไว้ คนบางคนอยากได้ทุนให้ทุน แต่การศึกษาต้องมีคุณภาพแล้วทำอย่างไรให้การศึกษามีคุณภาพ แล้วคุณภาพนั้นจะลดการเหลื่อมล้ำได้อย่างไร ยกตัวอย่าง โรงเรียนในประเทศไทยเรา 15,000 แห่ง เป็นโรงเรียนที่มีสภาพอย่างที่เราเห็น ใครมาจากสุรินทร์ ผมเคยไปถ่ายรูปตามโรงเรียนในตำบลต่างๆ แล้วเอาไปให้กรรมการต่างๆ ดู นี่คือบ้านของพ่อแม่เขา ซึ่งพื้นบ้านยังไม่เป็นปูน พื้นเป็นดิน หลังคาก็อย่างนั้น แล้วเขาอยู่กันอย่างนั้นแล้วส่งลูกไปเรียน ลูกเรียนเรื่องอาเซียน แล้วเรามีตัวชี้วัดให้เด็กสอบ O-NET แล้วไปบอกครูให้เด็กสอบ O-NET แล้ว O-NET คืออะไร ไปให้เด็กท่องว่า อาเซียนมีกี่ประเทศ ผมถามว่ามันเกี่ยวข้องกับชีวิตเขาไหม วิธีแบบนี้ทำให้เขายังมีความเหลื่อมล้ำๆ 2 อย่างคือ (1) เหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ เพราะเขาควรเอาเวลาไปหาเงิน (2) เหลื่อมล้ำทางอารมณ์ เด็กก่อนเข้าเรียนยังไม่มีใครโง่หรือฉลาด พอเข้าโรงเรียนก็โง่ทันทีเพราะระบบการศึกษาสิ่งที่เกิดขึ้นคือเมื่อเอากระดาษข้อสอบ O-NET ให้เขาทำก็จะมีคนโง่เกิดขึ้นทันที พอได้คะแนนน้อย เอาคะแนนเขามาประกาศ นี่โรงเรียนเขาเข้าใจมาก ครูเขาบอกว่าเมื่อไรเขาจะหลุดพ้นจากบ่วงกรรมนี้ “หลุดพ้นบ่วงกรรม

นี่คืออะไร” คือการนำคะแนนของโรงเรียนไปประกาศ ใครได้น้อยได้มาก กลับมาสอบกันทั้งประเทศเลยดีกว่า ถ้าแบบนี้ ผมอยากจะฝากและเชื่อ ว่าเราสามารถช่วยพัฒนาการศึกษาของประเทศได้ คิดใหม่ไม่ต้องรอ ถ้าเกิดวันที่ผมทำ Eduzones มา เราสามารถทำได้ ก็ค่อยๆ เป็นจริง ดีใจที่เห็นพระราชบัญญัติที่ท่านอาจารย์เอกชัยกล่าว ตอนแรก ไม่มีใครฟังอาจารย์เอกชัยเพราะอาจารย์พูดตรง เมื่อก่อนคนไม่ฟังคนที่พูดตรง คนจะฟังคนที่พูดไพเราะ แต่คนพูดไพเราะมักพูดไม่ค่อยตรง แต่วันนี้คนพูดตรงได้รับการยอมรับแล้วก็ฟัง มองเห็น จากนั้นเชื่อว่าเราทำได้ ด้วยวิธีการ (1) เอาตัวเด็กเป็นสำคัญ ผมบอกในที่ประชุมเสมอ เมื่อผมมีโอกาส เราต้องเปลี่ยนวิธีคิด ถ้าเราไม่เปลี่ยน mindset ทำอย่างเดิมก็ไม่เปลี่ยนแปลง ทำอย่างเดิมคืออะไร คือ ทำเหมือนกับว่าครูไม่รู้ภาษา ทำเหมือนกับเขตพื้นที่การศึกษาไม่รู้อะไรจะต้องส่งลงไป เราทำเหมือนกับเด็กพร้อมจะเลวตลอดเวลา ถ้าเราเชื่อว่าเด็กดี เราจะทำรั้วโรงเรียนทำไม ถ้าเราเชื่อว่าเด็กไม่ดี เราต้องบังคับเขาเรียนใหม่ เราไม่เคยดูเลยว่าทำไมเราต้องบังคับเด็กเรียน ถ้าการเรียนสนุก ถ้าการเรียนทำให้ชีวิตเขาดีขึ้นสอดคล้องกับชีวิตเขา เราจะไม่ต้องบังคับ ก็เหมือนกันถ้างานนี้มา โดยบังคับหรือเปล่าผมไม่รู้ แต่ถ้างานนี้สนุกทำให้ชีวิตท่านดีขึ้น ไม่ต้องบังคับท่านก็มาแน่ นี่คือการคิดใหม่ ถ้าเราจะลดความเหลื่อมล้ำ โรงเรียนในชนบทที่หนึ่ง โรงเรียนมีอะไรเยอะแยะมากมาย เด็กนักเรียนทุกคนมีแรง มีความทะเยอทะยาน เราเอาความคิด ความทะเยอทะยานเหล่านี้ ทำให้เป็นเงินกับเขาได้ถ้าเขาต้องการเงิน เกิดเป็นความภูมิใจถ้าเขาต้องการความภูมิใจ เกิดเป็นโอกาสถ้าเขาต้องการโอกาส ผมดีใจมากที่พระราชบัญญัติการศึกษาฉบับนี้จุดใหญ่เลยอยู่ที่การกระจายอำนาจ และอำนาจนั้นจะทำให้เกิดโอกาส นี่เป็นเรื่องที่น่าประหลาดใจที่สุดในโลก ที่รัฐบาลที่ไม่ได้มาจากประชาธิปไตย แต่กำลังทำให้เกิดประชาธิปไตยเป็นเรื่องที่แปลกมาก จากนั้นไปจะเห็นเลยว่า โรงเรียนเป็นฐานแต่ละโรงเรียนทำตัวของตัวเอง กำหนดเป้าหมายเอง หลายคนไม่เชื่อ เดียว สมศ. มาตรวจ คุณทง เป็น board ของ สมศ. ผมเจอผู้อำนวยการโรงเรียนก็ให้การยืนยันเลยว่าไม่มีอีกแล้ว สมศ.จะไปตรวจตามที่โรงเรียนทำ จะไม่ไปตรวจตามที่ สมศ.คิดหรือสั่ง ไม่มีอีกแล้ว การประกันคุณภาพการศึกษา จะประกันโดยโรงเรียน **เพราะฉะนั้นจากนี้ไปในฐานะที่ท่านเกี่ยวข้อง ท่านต้องชัดเจนและต้องไปช่วยโรงเรียน** โดยความเชื่อในพลังของเขา เราจะเปลี่ยนแปลงได้เยอะเลยถ้าเราเชื่อ ผมเห็นโรงเรียนบางแห่งที่ดิน 60 ไร่ มีเด็กเหลืออยู่ 60 คน ถ้าเด็ก 1 คน มีที่ดิน 1 ไร่ เด็กจะจนได้อย่างไร ง่ายๆ แค่นี้ เลิกสอนวิชาแล้วเอาชีวิตจริงเข้าไปในโรงเรียน ให้ได้ความเหลื่อมล้ำจะลดลงในโรงเรียนหลายแห่ง ท่านที่มาจากจังหวัดนราธิวาส ปัตตานี ผู้อำนวยการโรงเรียน บอกผมว่า “เขาคิดดี เขาทำดี แต่อุปสรรคของเขาคือ กระทรวงศึกษาธิการ” ผอ.สนับสนุนครูสอนเด็กดัดผม ครูเห็นเด็กเดินเข้ามา เห็นเด็กเดินออกจากห้องบ่อไปห้องน้ำ ไปดื่มน้ำ เข้าไม่ได้กินอาหารเข้ามา นี่คือปัญหาใหญ่กว่าคะแนน O-NET เพราะฉะนั้นตัวชีวิตของโรงเรียนนี่คืออะไร **คือต้องการให้เด็กมีอาหารกินในตอนเช้า ตัวชีวิตคืออะไรทำให้เด็กมีความสุข** อย่างนี้เขาจะรักบ้านรักเมือง เขาจะไหว้ครูด้วยความเคารพ เพราะว่าบ้านเมืองทำให้เขามีโอกาส ยุทธศาสตร์ของชาติด้านความมั่นคง ความมั่นคงเข้ามาทางการศึกษา ต้องให้เด็กมีความสุขในโรงเรียน บ้านเมืองถึงจะมั่นคง ลดความเหลื่อมล้ำเป็นอีกยุทธศาสตร์หนึ่ง ให้เด็กที่จะสามารถหาเงินได้ มีโอกาสทำงานหาเงินโดยที่ไม่ต้องรอให้เขาเรียนจบ ถ้ามว่าสามารถเกิดขึ้นได้จริงไหม ผมยกตัวอย่างผมเป็นคณะกรรมการหนึ่งของจังหวัดเชียงใหม่ ถือเป็นคณะเถื่อน เขาตั้งกันขึ้นมา คือไม่รู้ คนเขาทนไม่ได้กับการศึกษา เขาเลยตั้งคณะเถื่อนขึ้นมา ถ้าเป็นคณะเถื่อนก็ต้องโดนยุบ เพราะว่า กระทรวงศึกษาธิการอำนาจนิยม ถ้าเห็นอะไรที่ไม่ตรงตามที่ฉันมี แต่เขาไม่ได้คิดเลยว่าผมก็คนไทยนะ ที่ตั้งขึ้นมาผมก็เจตนาดี เราเลยไปบอกผู้ว่าราชการจังหวัด

ท่านเห็นด้วย เรากลัวไม่มีฐานเสียง เราไปเอา อบจ. นักการเมือง ยุบมาจะได้ไม่เดือดร้อน ก็ยังไม่ปลอดภัย เราเอา
เจ้าคณะจังหวัด **ที่นี้คือสภาพปฏิรูปเชียงใหม่** เกิดขึ้นมาแบบนี้ ไม่มีใครได้เบี้ยประชุม มีหน้าที่ให้นโยบาย ก่อนหน้านี้
ไม่มีศึกษาธิการจังหวัด **วิธีคิดแบบนี้ คืออะไร คือไม่มีใครรู้ดีเท่ากับคนในพื้นที่** พอเราทำขึ้นมาแบบนี้ เด็กมีรายได้
เป็นลูกชาวเขาต้องมีรายได้ คือ ตอนเช้าไม่ต้องเรียน กลับมาแล้วอยากเรียนภาษาอังกฤษนี่คือเราทำโรงเรียนบาง
แห่งที่แม่อยู่เด็ก 1 คนต่อ 1 ตารางสอน สามารถทำได้ ใช้ active learning เข้าไป พุดจริง ทำได้จริง พอทำเสร็จ
ได้เข้ามาในกรุงเทพ กรรมการเชียงใหม่มันเถื่อน ผมก็บอกว่าเถื่อนครับ ชวนไปดูวิธีนี้ดีเราน่าจะมีศึกษาธิการจังหวัด
จากนั้นไม่นานผมก็เห็นศึกษาธิการจังหวัดเกิดขึ้นมา **ความตั้งใจของศึกษาธิการจังหวัดคืออะไร ก็คือการเอา
พื้นที่เป็นฐาน ไม่ใช่มานั่งฟังนโยบาย แต่เอาหัวใจไปใส่ใจในพื้นที่ สนับสนุนให้ได้** เรากับเขตพื้นที่การศึกษา
ไม่เหมือนกัน แต่ถ้าเราไปคิดแต่การโยกย้าย มันก็จะขาดภารกิจ อย่าลืมนะตัว สพฐ. เขาทำตามที่เราสั่ง
แต่ศึกษาธิการจังหวัดน่าจะนำพื้นที่ นำปัญหา มาเป็นโจทย์ และทำให้เป็นรูปธรรมอย่างนี้จะลดความเหลื่อมล้ำได้
เด็กทำเกษตรในโรงเรียนทำเลย วิธีการเป็น smart farmer จะทำให้เกิด micro Entrepreneur ผู้ประกอบการ
รายคน เพราะฉะนั้นเด็กคนที่รับจ้างซ่อม ซ่อมมาตั้งแต่เด็กเลย ไม่ใช่มานั่งเรียน เด็กไม่มีใครบังคับ เลิกวัดผลแบบเดิม
เลิกวัดตัวชี้วัดแบบเดิม จะเกิดการเปลี่ยนแปลง พอพูดแบบนี้ทั้งหมด ท่านอาจจะถามว่าแล้วมันเป็นแบบนี้ไป
ทั้งหมดได้อย่างไร เมื่อก่อนถ้าพูดแบบนี้อาจจะเป็นเรื่องเพ้อฝัน แต่ตอนนี้สิ่งที่พูดมาทั้งหมดทำได้แล้ว ไม่ว่าจะ
เป็นการเปลี่ยนวิธีการสอนของโรงเรียนเป็นแบบ active learning ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนวิธีการคิดของ
โรงเรียน ทั้งหมดทำได้แล้วและเป็นจริงแล้วในประเทศไทย บางโรงเรียนอยู่ห่างจากประเทศกัมพูชา 4-5
กิโลเมตร ผู้ปกครองอยากให้เด็กไปโรงเรียนเพราะมีความสุข ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ 1 เรื่อง ความเหลื่อมล้ำ
ทางความรู้สึก 1 เรื่อง เด็กตำบลอยากย้ายเข้าอำเภอ เด็กอำเภออยากย้ายเข้าจังหวัด เด็กจังหวัดอยากย้าย
เข้ากรุงเทพ เด็กกรุงเทพอยากไปเรียนต่อต่างประเทศ วิธีการถ้าเราไม่สร้างให้เกิดเกณฑ์จะหายไป เรื่องที่ 2
อาจจะไม่เกี่ยวกับท่านแต่ผมอยากให้สนับสนุนเกี่ยวกับแนวคิดเรื่องงบประมาณ มีโรงเรียนเยอะแยะในประเทศไทย
ที่สามารถเลี้ยงตัวได้ ไม่ต้องจ่ายงบประมาณเยอะอย่างเดิมแล้ว โรงเรียนสวนกุหลาบ โรงเรียนเทพศิรินทร์ ไม่ต้อง
ไปจ่ายงบเยอะ มหาวิทยาลัยที่ดีที่สุดในประเทศอย่างจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้งบประมาณแล้วคนรวยก็เรียน
จากนี้ไปใครจะเรียนจุฬา รัฐบาลไม่ต้องไปจ่ายเงินหรอก จุฬาเก็บเงิน แต่มีทุนการศึกษาไว้เยอะๆ ให้คนจน ถ้าเกิด
พูดถึงความเหลื่อมล้ำแล้วให้ทุกคนเรียนจุฬามันเป็นไปได้ คุณจนคุณก็สู้หน่อย คุณจนคุณก็ขยันหน่อย คุณก็มี
โอกาส แต่ถ้าคุณมีเงินคุณจ่ายเงิน พอจ่ายเงินแล้วเกิดอะไรขึ้น รัฐบาลก็ไม่ต้องจ่ายงบ ก็นำไปใช้จ่ายให้มหาลัย
ที่จำเป็น วิธีคิดแบบนี้จะลดความเหลื่อมล้ำ โรงเรียนที่จ่ายเงินเป็นรายหัว เขาก็กักเด็กไว้จะไม่ให้เด็กไปเรียนอาชีวะ
ผู้อำนวยการคนไหนย้ายไปโรงเรียนชนบทต้องได้รายได้สูง โรงเรียนที่ขาดแคลนต้องมีการจ่ายตามความจำเป็น
ไม่ใช่จ่ายตามขนาดของโรงเรียน วิธีการแบบนี้จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่มากมาย คนที่ประเมินผู้อำนวยการ
ต้องเป็นคนในพื้นที่ ความเชื่อที่เปลี่ยนไป ผู้ปกครองไม่ได้โง่ เด็กไม่ได้โง่ เขารักดีและเขาก็ไผ่ดี ไม่เคยมีไม่ว่าการ
ประชุมที่ชุดที่มีเด็กมาเข้าร่วมประชุม แต่คณะกรรมการมีครูตัวเล็กๆ มาเข้าด้วย ที่เชียงใหม่ให้เด็กนักเรียน
เข้าร่วมประชุมด้วย ถามเขาว่าเขาอยากได้อะไร อยากเป็นอะไร ทั้งหมดนี้เป็นสิ่งที่ผมต้องการแบ่งปัน

ผู้ดำเนินการอภิปราย : ได้กล่าวเพิ่มเติมว่า จากที่ ดร. วิริยะ ได้พูดถึงการจัดสรรงบประมาณของ
โรงเรียนขนาดใหญ่ที่รับงบประมาณรายหัว ผมก็พูดใน กพฐ. ด้วย ระบบการจัดสรรเงินรายหัวของโรงเรียนที่มี

คุณทอง กล่าวว่าตนไม่ได้อยู่ที่บริษัท ซีอีโอแล้วเนื่องจากเกษียณ สำหรับเรื่องการลดความเหลื่อมล้ำกับคุณภาพการศึกษาที่เราจะคุยกันในวันนี้ เน้นอนว่าเป็นสิ่งที่เชื่อมโยงกัน ผมก็คุยต่อเรื่องคุณภาพการศึกษาเพื่อเชื่อมต่อกับของ 2 ท่านที่พูดมาแล้ว พอเราพูดถึงเรื่องของคุณภาพการศึกษา อยากให้พวกเราถอยไปสักนิดว่า ในฐานะที่พวกเราเองรับผิดชอบการศึกษาของแต่ละพื้นที่ แล้วภารกิจของเราคืออะไร แล้วตกลงอะไรคือสิ่งที่เราควรต้องทำต่อ เพื่อให้ออกมาเป็นรูปธรรมให้ได้ เมื่อเราพูดถึงคุณภาพการศึกษา เราก็จะมาพูดถึงผลลัพธ์ที่เราต้อง clear ก่อนว่าคุณภาพมาจากอะไร คุณภาพการศึกษาจริงๆ มาจาก “ถ้าเราต่ำกว่ามาตรฐาน ถ้าเราดีกว่ามาตรฐาน” แล้วเรานำมาตรฐานมาจากไหน มาจากความคาดหวัง ต้องมีคุณสมบัติอย่างไร ต้องมีความรู้อย่างไร ต้องมี Attitude อย่างไร เขาจะต้องตั้งความคาดหวังในเรื่องเหล่านี้ เราในฐานะที่เป็นผู้บริหารการศึกษาและเป็นนักการศึกษา ความคาดหวังทั้งหมดนี้นำมาเป็นเป้าหมายที่จะทำให้เกิดผลลัพธ์ในตัวเด็กของเรา เราต้องย้อนกลับมาดูว่าเราถูกคาดหวังอะไรในขณะนี้ เพื่อได้คำตอบว่าเราได้อะไรจากการที่ถูกคาดหวัง ทุกวันนี้มีความคาดหวังอะไรบ้าง ข้อหนึ่งคือ เด็กของเราต้องมีสมรรถนะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 นี่คือนโยบายชาติ เราต้อง clear ก่อนว่า สมรรถนะที่จำเป็นสำหรับเด็กคืออะไร เราต้อง clear ให้ชัด ถ้าไม่เช่นนั้นเราจะไม่รู้ว่า จะต้องออกแบบอย่างไร ในฐานะนักบริหารการศึกษา เราจำเป็นต้องรู้ผลลัพธ์สุดท้ายที่เราต้องการให้เกิด ยิ่งชัดเท่าไร เราจะออกแบบกระบวนการที่จะทำให้เกิดผลลัพธ์นี้ได้ ถ้าเราไม่รู้ผลลัพธ์ที่ชัดเจนเราจะไม่สามารถออกแบบกระบวนการได้ เราก็จะไม่สามารถประเมินผลได้ตรง โลกทั้งโลกขณะนี้พูดถึงเฉพาะสมรรถนะที่จำเป็น เพราะโลกทุกวันนี้เปลี่ยนแปลงไปหลายอย่าง ขณะที่ว่าเด็กเราต้องพร้อมที่จะรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ที่ทำให้ชีวิตตัวเองนั้นมีความสุขได้ สามารถทำให้สังคมนั้นแข็งแรงได้ ทำให้ประเทศของเราแข็งแรงได้ ต่อมาเราเจอปัญหาเรื่องของรัฐธรรมนูญท่านอาจารย์มีชัย ท่านห่วงว่าเมื่อนักการเมืองขึ้นมาแล้วจะไม่ทำตามที่เราควรจะเป็น ท่านเลยลงลึกรัฐธรรมนูญฉบับนี้ด้านการศึกษาอย่างที่ไม่เคยมีมาก่อน ท่านมีนักการศึกษาหัวก้าวหน้า ท่านนำสิ่งที่ถกกันมาใส่ในรัฐธรรมนูญ อย่างที่เห็นแล้ว เช่น เด็กปฐมวัย เด็กก่อนวัยเรียนตามที่วิทยากรทั้ง 2 ท่านได้พูดไปแล้ว รัฐธรรมนูญกำลังเปลี่ยนแปลงและจะออกมาเป็นกฎหมายลูก เน้นอนครับเราให้ความสำคัญกับการสร้างลักษณะนิสัยที่ดีของเด็ก ในฐานะที่เราเป็นนักการศึกษาต้องรู้แล้วว่าการที่จะทำให้เด็กมีนิสัยดีต้องทำอะไรบ้าง

อีกข้อหนึ่งที่เราถูกคาดหวังและต้องสร้างคือ exclusively function เป็นกระบวนการอย่างหนึ่งในการบ่มเพาะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย ก็อย่างที่อาจารย์เฉลิมชัยบอกไปการลงทุน 1 บาท ในเด็กประถมวัยได้ผลลัพธ์ที่สูงกว่าเด็กวัยอื่น 7 เท่าตัว เฉพาะฉะนั้นการลงทุนในเด็กประถมวัย 3 – 6 ขวบ สำคัญมากที่นักการศึกษาเราต้องรู้แล้วว่าเราต้องบ่มเพาะอะไรในตัวเด็ก key word เรื่องนี้คือ exclusively function ในขณะนี้คือการพัฒนาทักษะของสมองเกี่ยวกับเรื่องของการคิด อ่าน อารมณ์ การตัดสินใจ การลงมือทำ ถ้าเราสามารถบ่มเพาะเรื่องนี้ในตัวเด็กได้ ก็จะติดตัวเด็กไปจนวันตาย ถึงบอกว่าคุ้มค่า เพราะเมื่อลงทุนแล้วติดตัวเด็กเมื่อไร โดยเฉพาะเด็กวัย 3 – 6 ขวบ แต่ถ้าเกินกว่านี้ก็เกิดประโยชน์ครับ แต่จะลดน้อยลงไปเรื่อยเมื่อถึงอายุ 18 ปี

เราถูกคาดหวังเรื่องของของสำนักงานยุคใหม่ ที่สำนักงานยุคใหม่ไม่ได้ต้องการเด็กที่เรียนวิชาการแล้วทำอะไรไม่เป็น ถ้าเอาคน 2 หรือ 3 คนมาเทียบกัน ถ้าวิชาการไม่ต่างกันมากมายนัก เขาให้ความสำคัญกับเรื่องอื่นมากกว่า ให้ความสำคัญกับเรื่องของมีความมุ่งมั่น ความรับผิดชอบ ความคิดสร้างสรรค์ ความสามารถทำงานร่วมกับคนอื่นได้ เขาให้ความสำคัญกับเรื่องพวกนี้เป็นเรื่องหลัก เรื่องของความรู้ทางวิชาการจากการสอบจัดอยู่ลำดับท้ายสุด **โลกทุกวันนี้เขาให้ความสำคัญกับการที่สามารถทำอะไรได้ ทำอะไรเป็น นั่นคือ** **ความสำคัญของสำนักงานยุคใหม่** ไม่นับเรื่องของด้าน IT ด้านการเปลี่ยนแปลงโลกทั้งหลาย เราต้องรู้ด้วยเพราะมันมากระทบอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

เราถูกคาดหวังเรื่องของยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แล้วก็ Thailand 4.0 แล้วสุดท้ายคือจะต้องนำไปสู่นวัตกรรม ทำอย่างไรที่เราจะนำเด็กไปสู่นวัตกรรม ฟังดูแล้วระดับประเทศ แต่นึกออกหรือเปล่าว่าต้องทำอย่างไร นั่นหมายถึงเด็กมีความคิดสร้างสรรค์ แต่ความคิดสร้างสรรค์นั้นต้องนำไปสู่การลงมือทำ การนำไปสู่ผู้ประกอบการ การนำไปสู่การบริหารที่ดีขึ้น การนำไปสู่การเพิ่มผลผลิตที่สูงขึ้น เพราะฉะนั้นการศึกษาต้องนำไปสู่สิ่งเหล่านี้ถึงจะเกิดประโยชน์กับประเทศ ไม่ใช่ความคิดสร้างสรรค์แบบเพื่อเจ้อแล้วทำอะไรไม่สำเร็จเลย ทั้งนี้ระบบการศึกษาในสถานศึกษาของเรานั้น บ่มเพาะสิ่งเหล่านี้แก่เด็กของเรา เพื่อให้เด็กเห็นปัญหาแล้วอยากแก้ไข เห็นปัญหาแล้วอยากทำ ถ้าเราเห็นปัญหาแล้วเราเป็นคนขี้บ่นจะไม่เกิดปัญหากับสังคมเลย ทำอย่างไรสิ่งเหล่านี้ถึงจะเกิดขึ้นได้ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี Thailand 4.0 สะท้อนให้เห็นว่าต้องการเรื่องพวกนี้ การศึกษาที่นำไปสู่ผู้ประกอบการ การศึกษาที่นำไปสู่นวัตกรรม เรายังเจอปัญหา Education 4.0 หรือการศึกษายุค 4.0 ซึ่งยุคนี้เราต้องเปลี่ยนแปลงการจัดระบบการจัดการเรียนการสอน ยุคที่ 1 สอนให้เด็กจดตาม ยุคที่ 2 เริ่มมีระบบอินเทอร์เน็ตเข้ามาแล้ว เริ่มมี E-learning เริ่มมีทักษะที่จำเป็น ยุคที่ 3 เด็กสามารถค้นหาความรู้ได้ด้วยตนเองสามารถมาประมวลความรู้ใหม่เพราะปัญหาที่เจอนั้นแตกต่างกัน ต้องเอาความรู้ ทักษะทั้งหมดมาประมวลและแก้ไขปัญหาที่เราเจอ ยุคที่ 4 การศึกษายุคนี้เป็นการศึกษาข้อมูลด้วยตนเอง และนำมาสร้างเป็นองค์ความรู้ใหม่ไม่เพียงพอต่อการสร้างสังคมที่แข็งแกร่งในระยะยาว ต้องการค้นหาความรู้ที่นำไปสู่การค้นหานวัตกรรม นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงใหม่ๆ นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ดีถึงจะสร้างมูลค่าเพิ่ม การนำไปสู่ innovation ซึ่งการศึกษาต้องสะท้อนให้เกิดเรื่องนี้ ให้เด็กลงมือทำ แก้ไขปัญหาเป็น

เราถูกคาดหวังเรื่องผลการสอบ PISA หลายคนคงสงสัยทำไมคะแนน PISA ถึงสำคัญ ทำไมผลการสอบนานาชาติถึงสำคัญ PISA เป็นการจัดการสอบขององค์กร OECD ซึ่งเป็นองค์กรที่พัฒนาสถิติที่รัฐบาลจากประเทศต่างๆ จำนวนหนึ่งมารวมหุ้นกันแล้วทำการวิจัย เพื่อทำให้ประเทศของพวกเขามีความแข็งแกร่งมากขึ้น

OECD ทำวิจัยเพื่อให้ข้อเสนอแนะแก่รัฐบาลที่ถือหุ้นอยู่ ประเทศไทยไม่ได้ถือหุ้นด้วย OECD บอกว่าการที่ประเทศจะแข็งแกร่งมากขึ้น การศึกษาต้องเชื่อมโยงกัน ถ้าการศึกษาประเทศนั้นดีเข้มแข็ง แล้วเศรษฐกิจ สังคมของประเทศนั้นก็จะเข้มแข็ง เฉพาะฉะนั้นผลของการวัดคุณภาพการศึกษาจึงเป็นตัวสะท้อนคุณภาพเศรษฐกิจ สังคมของประเทศนั้น ผลงานวิจัยของเขายืนยัน ดังนั้น OECD ได้ทุ่มงานวิจัยการศึกษาเพิ่มขึ้น เขาเลือกทดสอบเด็กอายุ 15 ปี คือการศึกษาขั้นพื้นฐานร่วมของทั่วโลก เขาไม่ทดสอบสูงเหมือนบ้านเราที่ทดสอบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เขาอยากรู้เด็กอายุ 15 ปี มีความสามารถ มีความรอบรู้ สามารถ apply การดำเนินชีวิตได้อย่างไร มีการทดสอบเด็กอายุ 15 ปี ใน 3 เรื่อง การอ่าน คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ทำไมถึงสำคัญ เมื่อเด็กอายุ 15 ปีนี้อายุเป็น 30 ปี กล่าวคือในอีก 15 ข้างหน้า เด็กเหล่านี้จะกลายเป็นกำลังสำคัญของประเทศจะเป็นการสะท้อนว่าบุคลากรของแต่ละประเทศมีกี่ขนาดไหนที่จะพาประเทศแข็งแกร่งได้ เขาสร้างเครื่องมือที่เตือนประเทศทั้งหลายว่า ถ้าคุณไม่ปรับตัวหลังจากที่คุณเห็นผลการสอบ PISA ของเด็กอายุ 15 ปีแล้วในอีก 15 ปีข้างหน้า คุณจะเจอปัญหาจากตัวเลขที่มันสะท้อน ไทยเราเป็นอย่างไรบ้าง ผลการสอบ PISA อยู่ในอันดับท้ายๆ ของโลก มันสะท้อนให้เห็นว่าในอีก 15 ปีข้างหน้า ถ้าเราไม่สามารถทำอะไรให้มันดีขึ้นกว่านี้ได้ คุณภาพของคนไทยเราน่าเป็นห่วงมากๆ และเราอาจถึงขั้นสูญเสียอิสรภาพในการบริหารทรัพยากรเพื่อคนของประเทศเรา เราเคยภูมิใจว่าเรามีทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว ป่าไม้ ข้าว วันนี้เราภูมิใจ แต่ในอีก 15 ปีข้างหน้าเราอาจจะไม่ได้ใช้ประโยชน์จากสิ่งเหล่านี้อีกเลย เพราะคนอื่นจะมาบริหารทรัพยากรของเรา เหมือนหนึ่งเป็นทรัพยากรของเขา และเราเป็นแค่แรงงานขั้นต่ำ มันสะท้อนแล้วว่าอย่างนั้นเลย เพราะเรากำลังจะสูญเสียอิสรภาพของประเทศ ในฐานะที่เป็นนักการศึกษา ต้องรู้ว่ามันคืออะไร และมันน่าเป็นห่วงขนาดไหน ถ้าเรายังปล่อยให้เป็นแบบนี้

เรื่องถัดไปคือความคาดหวังเรื่องความโปร่งใสธรรมาภิบาล ทุกวันนี้เราถูกสังคมประณามกันเยอะ ถูก discredit กันเยอะเกี่ยวกับเรื่องความโปร่งใสธรรมาภิบาล ผู้บริหารการศึกษาของเราในแทบทุกระดับ ขณะนี้โดนโจมตีจากสังคมอย่างรุนแรง ว่าไว้วางใจไม่ได้เลย เงินที่ทุ่มเทการศึกษาไม่แน่ใจว่าจะถึงตัวเด็ก นี่คือตัวอย่างที่เราคาดหวัง ถ้าเราไม่สามารถบรรลุได้ แน่แน่นอนว่า คุณภาพการศึกษาก็ไม่เกิดอะไร จากที่กล่าวเรื่อง OECD เป็นองค์กรที่การพัฒนาดิจิทัล โดยที่ประเทศไทยไม่ได้เป็นสมาชิก แต่เราขอทดสอบร่วมกับ OECD บอกว่า ประเทศใดจะ candidate ได้ประชาชนจะต้องมีคุณสมบัติอย่างน้อย 3 ข้อ (เป็นงานวิจัยเมื่อปี 2546) เป็นงานวิจัยที่สะท้อนยุทธศาสตร์ทุกประเทศในด้านการศึกษา ข้อ 1 ประชาชนในชาติต้องอยู่ร่วมกันได้ดี ภายใต้สังคมที่หลากหลาย แต่แตกต่างทางความคิดได้ ข้อ 2 คนในชาติต้องมีการจัดการคุณภาพในชีวิต และคุณภาพงานของตนเองได้ในเรื่องของ life skill , working skill แน่แน่นอนคือการจัดการชีวิตตนเองได้ การจัดลำดับความสำคัญของงาน มีความมุ่งมั่น ทำงานอะไรต้องมีหลักสำเร็จ ต้องมีการวางแผน มีการวิเคราะห์ สามารถตัดสินใจได้ แน่แน่นอนว่าอยู่ในองค์กร องค์กรต้องแข็งแกร่ง ข้อ 3 ต้องมีการใช้เครื่องมือที่ช่วยทำให้งานนั้นดีขึ้น เครื่องมือของ OECD หมายถึง tool ที่แสดงถึง ภาษา คือต้องรอบรู้ในภาษาที่สอง ภาษาที่สามที่จำเป็นในการดำเนินชีวิต นอกเหนือจากนั้นเป็นเรื่องของการใช้ข้อมูลสารสนเทศ การใช้เทคโนโลยี เพื่อใช้ขยายงานได้ดีขึ้น กว้างขึ้น คนในชาติต้องมีความรอบรู้อย่างน้อย 3 เรื่องนี้อยู่ในตัวจึงจะทำให้ชาติเจริญ ถ้าอย่างนั้นการศึกษาเราต้องทำให้สิ่งเหล่านี้เกิดขึ้น นี่คือนวัตกรรมของทั่วโลก หลังจากนั้นอีก 15 ปี ของ OECD แล้วขยายผลต่อไปอีก ทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 เกิดขึ้นในราวปี 2550 มีหลาย version นี่คือนวัตกรรมแรกๆ ของการเริ่มต้น เรามาดูนะที่เราใกล้เคียงกับคุณภาพ

นี้หรือไม่ เพราะอยู่ในยุทธศาสตร์ชาติ เขาคาดหวังว่าเด็กของเราต้องเป็นอย่างไร เราดูแค่ข้อ 1 เด็กต้องมีทักษะชีวิต และทักษะวิชาชีพ ลองดูรายละเอียด เด็กเราต้องมีจุดมุ่งหมายชีวิต ต้องมีแรงบันดาลใจ ต้องรู้จักวางแผน ต้องกล้าตัดสินใจ และรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้นจากการตัดสินใจของตนเอง รับผิดชอบ ไม่ใช่ทำงานแค่ให้เสร็จ แต่ทำให้ดีที่สุดเท่าที่มีทรัพยากรเวลา ทรัพยากรเงินมีอยู่แค่นี้ ทำให้ดีที่สุด เด็กเราต้องมีความยืดหยุ่นในการปรับตัว เด็กเราต้องมีการสร้างสมดุลในชีวิตได้ เมื่อล้มแล้วต้องลุกได้ ไม่ใช่ล้มแล้วอยากฆ่าตัวตาย และรู้ว่ามีผิดพลาดจากอะไร ต้องมองในทัศนคติเชิงบวก และพยายามแก้ไขปัญหาในสิ่งที่ผิดพลาด แล้วให้ชีวิตมีความสุขกลับขึ้นมาได้ เด็กเราต้องเข้าใจข้ามวัฒนธรรม ข้ามสังคมได้ ถ้ามองที่เด็กเราใกล้เคียงข้อ 1 หรือยัง ผมว่าข้อ 1 เราก็คง เมื่อสักครู่ 3 ข้อ ของ OECD เราตกทุกข้อ และยิ่งห่างไกลผลสัมฤทธิ์ที่ต้องการให้เกิด มีโรงเรียนไหนกล้ายกมือที่นักเรียนทั้งหมดผ่านข้อ 1 โรงเรียนไหนที่มีกระบวนการบ่มเพาะเด็กในข้อ 1 ได้ ผมว่ายังไม่เจอใครกล้ายกมือเลย ข้อ 2 เด็กต้องมีทักษะในการเรียนรู้ตลอดชีวิต และทักษะการสร้างนวัตกรรม มี 4 C ความคิดสร้างสรรค์ ความคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหาเป็น สื่อสารได้ ข้อ 3 ทักษะในการใช้ information เด็กต้องรู้จักกลไกว่า กลไกนั้นเกิดขึ้นได้อย่างไร social media เกิดขึ้นจากอะไร รู้ว่าข้อมูลใน line เกิดขึ้นอย่างไร รู้ว่าข้อมูลใน Google เกิดขึ้นอย่างไร เพราะเราต้องรู้เท่าทันมันไม่อย่างนั้นจะถูกมันหลอก ต้องใช้ประโยชน์ให้เป็น พวกเราอ่าน line ต้องรู้ว่าข้อมูลหลอกลวงเยอะมาก เช่น รูปถ่ายแบตเตอรี่มือถือระเบิดแต่เนื้อหาเป็นคนละเรื่อง กระเช้าที่ประเทศมาเลเซียตกทำให้นักท่องเที่ยวเสียชีวิต เราแชร์ข้อมูลกันแต่หนังสือพิมพ์ไม่มีใครลงข่าวเลยใน line แชร์กันเยอะ ยิ่งแชร์เร็ว ยิ่งเหมือนว่าเรารู้ก่อน แต่หาว่าเราถูกเป็นเครื่องมือในการหลอกลวง สังคมไทยเป็นสังคมที่หลอกลวงง่ายมาก แล้วช่วงนี้เป็นช่วงที่กำลังจะเลือกตั้งนี้ เราจะมีการเห็นการใช้ Line การใช้ Facebook ถล่มกันและหลอกกัน หลอกให้รู้ว่าอีกฝั่งหนึ่งแฉอย่างไรรด้วยข้อมูลที่บิดเบือน เด็กเราต้องรู้การไตร่ตรองข้อมูลว่าถูกหรือผิด รูปนี้ใช่หรือไม่ใช่ เด็กเราต้องฝึกการวิเคราะห์รูป วิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารว่าผู้เขียนนั้น ผู้ลงนั้น ต้องการให้เราคิดอย่างไร และอยากให้เราทำอะไรต่อไป ต้องเดาใจเขาให้ออก แล้วรู้ว่า Step 2, 3, 4 เราต้องทำอะไร รูปแบบหนึ่ง บรรยายแบบหนึ่งต้องตรวจสอบได้ว่ามันใช่หรือไม่ กับการบรรยายใต้ภาพนี้ เราต้องสอนให้เด็กรู้ทันการใช้สื่อ การใช้ information ข้อ 4 คนในชาติต้องมีทักษะ 3 อย่าง คือ เขียน อ่าน และคิดเลข เขียน หมายถึง การเขียนวิเคราะห์ได้ จับประเด็นได้ อ่านอะไรก็ตามสามารถคิดวิเคราะห์ได้ สามารถย่อความได้ ถ่ายทอดได้ คิดเลข ไม่ใช่บวก ลบ คูณ หารได้ แต่ต้องรู้ว่าทำไมถึงได้คำตอบนี้มา มันคือเรื่องของตรรกะ การให้เหตุผล เราต้องสามารถอธิบายได้ว่าทำไมไม่ได้คำตอบแบบนั้น เราจะทำให้ใครเชื่อเราได้อย่างไร มันคือเรื่องของตรรกะ การทำให้คนเชื่อถือ เด็กต้องรู้จักว่าทำไมถึงควรทำตามที่เราเสนอแนะ นั่นคือเรื่องของความคิดเอง ข้อ 5 ในการรับมือกับสิ่งที่เปลี่ยนแปลงเราต้องรับมือกับผลกระทบทั้งหมด ทั้งเรื่องเศรษฐกิจ การเรียนกระบวนการกระทบกันไปหมดทุกเรื่อง ไม่มีการแยกส่วนแล้ว ในขณะนี้ต้องรู้จักผลกระทบของการแบ่งปันทรัพยากร ว่าถ้าเกิดการแบ่งปันทรัพยากรไม่เหมาะสม ไม่เป็นธรรม จะเกิดการต่อต้าน การทำลายล้าง ทำให้เกิดการต่อสู้ระหว่างประเทศ เราต้องรู้จักการใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสม เราต้องรู้จักอ้างไว้ซึ่งสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม เราต้องรู้จักการดูแลสุขภาพสภาพ ถึงแม้ว่าอายุเราจะยืนยาวขึ้น แต่ค่ารักษาพยาบาลก็แพงขึ้นเช่นเดียวกัน เราต้องรู้จักให้เด็กรักษาสุขภาพ นั่นคือสิ่งที่ถูกคาดหวัง เพียงแค่ความคาดหวังที่อ่อนนี้ที่อ่อนเดียว เราไม่ทันครับ ขณะนี้เราใกล้เคียงบ้างหรือไม่ ตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา อุดมศึกษา เราแน่ใจได้ไหมว่าเมื่อเด็กจบการศึกษาไปแล้ว สิ่งเหล่านี้จะติดตัวไป

สมรรถนะที่จำเป็นในตัวเด็กในศตวรรษที่ 21 มีความคิดแก้ปัญหา ตัดสินใจ มีความคิดสร้างสรรค์ มีการจัดการชีวิตตนเองได้ มีการทำงานร่วมกับคนอื่นได้ จัดการข้อมูลได้ สิ่งเหล่านี้มีอยู่ในตัวเด็กหรือไม่ ในฐานะที่เราเป็นนักการศึกษาเราต้องสามารถปรับให้สิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นกับตัวเด็กได้ เราต้องใช้กระบวนการอะไรในโรงเรียน แต่เราเห็นเป้าหมาย แต่คิดกระบวนการไม่ออก มันก็เป็นเพียงสิ่งเพื่อฝัน เพื่อเจอ เลื่อนลอย เพราะเขียนเท่าไร ของจริงไม่มีวันเกิด ครูทุกคนในระบบการศึกษาต้องตอบได้ว่า ถ้าต้องการให้สิ่งนี้เกิด ท่านต้องมีกิจกรรมอะไรอยู่ในห้องเรียน ถ้าไม่มีอย่าฝันว่ามันจะเกิด ถ้าลงไปโรงเรียนแล้วไม่เห็นสิ่งนี้อยู่ในสถานศึกษา อย่าฝันว่าจะเกิด เราจะควบคุมคุณภาพได้อย่างไร เมื่อกระบวนการไม่มีเลย ทุกคนก็จะฝันลอยๆ ว่าอยากให้เกิด ท่านต้องแน่ใจว่าต้องทำให้เกิดสมรรถนะที่จะเป็นในศตวรรษที่ 21 หัวใจสำคัญอย่างน้อยมี 2 เรื่อง ที่นักเรียนต้องมี (1) ต้องมีกระบวนการที่เรียกว่า PBL (problem based learning) อะไรก็ตามที่เป็นปัญหาที่เราอยากจะทำ เราต้องมีสนามที่ฝึกให้เด็กนั้นแก้ปัญหา ที่เด็กสนุก เด็กท้าทาย เด็กอยากแก้ และเด็กได้ลองใช้กระบวนการที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ตั้งแต่การเห็นปัญหา การหาองค์ความรู้ การลองผิดลองถูก การสรุปผล การวิเคราะห์เมื่อเกิดปัญหา ว่าเราควรจะดำเนินการอย่างไรต่อไปดี เด็กต้องฝึกกระบวนการเหล่านี้จนครบวงจร ถ้าโรงเรียนไม่ได้เน้นเรื่อง PBL อย่างหวังว่าสิ่งเหล่านี้จะเกิด ในยุคก่อนมีสิ่งที่ใกล้เคียงที่สุด คือโครงงานวิทยาศาสตร์ แต่โลกทุกวันนี้การแก้ปัญหาไม่จำเป็นต้องวิทยาศาสตร์ เราขยับมาเป็น stem to stern แต่โลกทุกวันนี้ก็ไม่จำเป็นต้องใช้ stem to stern ยังแคบไปสำหรับทุกวันนี้ มันคือเรื่องเก่าแล้ว PBL คือปัญหาอะไรก็ได้ แก่ด้วยวิธีอะไรก็ได้ บูรณาการการแก้ปัญหาทั้งหมด บางอย่างใช้การโน้มน้าวใจในการแก้ปัญหาบางเรื่อง เด็กต้องรู้จักการใช้เครื่องมือเหล่านี้ในชีวิตจริง โรงเรียนต้องเป็นสนามให้เด็กลองทำ ลองคิดใช้กระบวนการในการแก้ปัญหา แม้แต่อุดมศึกษาเองกระบวนการ PBL อยู่ในระบบเต็มๆ สถาบันเพื่ออนาคตอันใหม่ของจุฬา ซึ่งเป็นคณะใหม่สดๆ ร้อนๆ เพื่อดักทางอนาคตของโลก คณะนี้ทำ PBL ตั้งแต่ปี 1 ถึงปี 4 ทำ PBL ทั้ง 4 ปี “เด็กค้นหาค้นหาความรู้เอง แก้ไขปัญหาเอง ตั้งโจทย์จริงของทั้งโลกมาลองทำ โจทย์ที่ท้าทายยิ่งทำให้เด็กเก่ง กลไกของการประเมินคือ ห้ามไปประเมินผลงานของเด็กว่า สำเร็จหรือไม่สำเร็จ เพราะถ้าเราประเมินกระบวนการสำเร็จได้ A เด็กก็จะเลือกทำแต่เฉพาะสิ่งที่ง่ายเพื่อให้งานสำเร็จ ต้องเด็กจะต้องทำให้ครูเห็นว่าทำได้เต็มที่ และถ้าทำไม่สำเร็จ จะต้องตอบได้ว่า ทำไมถึงทำไม่สำเร็จ นี่เป็นตัวอย่างกิจกรรมที่ทำให้ให้นักเรียนมีคุณลักษณะที่บ่มเพาะสิ่งเหล่านี้ ไม่ใช่ทำอะไรก็ได้ ทุกวันนี้กิจกรรมเหล่านี้ต้องถูกออกแบบมาเพื่อสิ่งนี้ นี่คือนิยาม “ถ้าต้องรู้ว่าแรงงานต้องการคนแบบไหน เห็นภาพไหมครับ เมื่อมีคน 2-3 คนมาให้เลือก นายจ้างเลือกอะไร นายจ้างเลือกการทำงานเป็นทีม การวิเคราะห์แก้ปัญหา การมีความคิดสร้างสรรค์ การเจรจา ความรู้ทางวิชาการอยู่ในส่วนแค่ 2 % ไม่ได้หมายความว่าความรู้วิชาการไม่สำคัญ แต่หมายถึง ถ้าวิชาการใกล้เคียงกัน แล้วงานนั้นไม่เน้นวิชาการมากมายนัก เรื่องอื่นสำคัญกว่า นั่นคือ เหตุผลที่เด็กของเราต้องมีทักษะที่หลากหลาย” เพื่อที่จะตอบได้ว่า ชอบอะไร ถนัดอะไร อยากเรียนอะไร อยากทำอะไร โรงเรียนมีหน้าที่ที่ต้องทำให้เด็กสัมผัสโอกาสที่หลากหลาย ทำให้เด็กได้ค้นพบตัวเองในระหว่างเรียน แล้วเราก็บ่มเพาะคุณลักษณะที่สำคัญเหล่านี้ให้เกิดขึ้นในตัวเด็ก โดยที่เด็กไม่จำเป็นต้องไปเรียนต่อปริญญาตรี แต่เมื่อเด็กจบการศึกษา เด็กต้องมีคุณสมบัติเหล่านี้ในตัว เพราะมันคือส่วนสำคัญในการดำเนินชีวิต มันคือคุณภาพการศึกษาที่เราต้องการให้เกิด และท่านคงเคยได้ยินข่าว อีก 3 ปีข้างหน้า PISA กำลังจะทดสอบเรื่องที่ 4 คือเรื่องของ creativity กับ Credo Mini แค่ 3 เรื่องแรก เราก็จะตายแล้ว เรื่องที่ 4 แทบไม่ต้องพูดถึงเลย เราจะเตรียมรับมือ

กับเรื่องนี้อย่างไร ศักยภาพก็จำเป็นต้องทำการบ้าน ว่าต้องทำอะไร ศักยภาพจังหวัดก็ต้องทำงานร่วมกับ ศักยภาพที่เราต้องเตรียมพร้อมในการสร้าง นี่เป็นพื้นฐานของยุทธศาสตร์ชาติ ถ้าเราไม่สามารถสร้าง กระบวนการเหล่านี้ได้ในโรงเรียน และไม่สามารถประเมินผลได้ แน่แน่นอนว่ายุทธศาสตร์ชาติคงเขียนไว้เพื่ ำ เท่านั้น เพราะของจริงไม่มีวันเกิดขึ้น ท่านมีคำตอบแล้วหรือยัง นี่คือการของ Education 4.0 นอกเหนือจากที่เล่า มาแล้วนี่ที่เป็นความคาดหวัง เราจะต้องแก้ปัญหาที่มันเกิดขึ้น ณ ขณะนี้ อย่างที่เราถูกแซวว่า ยิ่งเรียน IQ ยิ่งลด ในทุกภูมิภาค ในแทบทุกสังกัด แทบทุกระดับ มีเพียงสังกัดเดียวเอง ที่เรียนแล้ว IQ สูงขึ้น คือสังกัด สกอ. คือ โรงเรียนสาธิต เราต้อง clear ให้มากกว่าทำไมเด็กสาธิต ถึงเรียนแล้ว IQ สูงขึ้น ทำไมเด็กทั้งประเทศเรียนแล้ว โดยเฉลี่ย IQ ต่ำลงตลอด ต้องหาให้ได้ว่ากระบวนการอะไรที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเช่นนี้ ทำไมเด็กจบชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 แล้วสอบเข้าชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ยังอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ ไม่ใช่เพียงโรงเรียนชายขอบ แม้แต่โรงเรียนในกรุงเทพมหานครก็เจอปัญหาแบบนี้ มันคือปัญหาที่เกิดขึ้นในทุกโรงเรียน ทุกภูมิภาค เรายัง แก้ปัญหาไม่ได้แม้แต่ภาษาแม่ของเราเอง มันคือการเสื่อมถอยใหญ่ของภาคการศึกษาไทย เราไม่สามารถทำให้เด็ก ของเราอ่านออก เขียนได้ แน่แน่นอนว่าภาษาแม่ยังอ่อน การเรียนรู้ก็จะตกลงหมดในทุกวิชา เด็กจะไม่สนุกกับการ เรียนรู้เลยเพราะว่าอ่านหนังสือไม่ออก จับประเด็นไม่ค่อยได้ แล้วยังเจอปัญหากับการใช้งานภาษาอังกฤษไม่ได้ ทุกวันนี้ยังไม่มีใครแก้ตก ยกเว้นโรงเรียน EP ดีๆ โรงเรียนนานาชาติ แต่นอกเหนือจากนี้ จะไม่มีใครยกมือได้เลยว่า โรงเรียนหนู โรงเรียนฉัน เด็กทุกคนพูดภาษาอังกฤษได้คล่อง เรายังหาคำตอบไม่เจอเลยว่าต้องใช้กระบวนการ อย ่างไร ก็มีบางโรงเรียนทำได้สำเร็จ กระบวนการที่สามารถขยายไปได้ทั้งประเทศไทย

ดร.วิริยะ : นี่เหมือนการตั้งคำถามแล้วผู้ที่นั่งฟังตอบไม่ได้ เป็นคำถามที่หนัก เรื่องแรกคือ เรื่อง Creativity วันนี้เราทำแล้ว Model ที่จะทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ขึ้นในประเทศไทย ก่อนที่ คุณทนง พุด ฒ ส่งเด็กคนหนึ่ง ตอนนี้อยู่บนเวทีหนึ่งซึ่งเป็นครูธรรมดา ให้ไปสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนชนบทตำบลหนึ่ง ที่จังหวัดสุรินทร์ โรงเรียนนั้นอยู่ห่างจากร้าน Seven Eleven ประมาณ 13 กิโลเมตร เด็กชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ไม่เคยพูดภาษาอังกฤษ เขาพูดไม่ได้ เพราะคนเชื่อว่าเขาไม่กล้า คนเชื่อว่าเขาจะไม่พูด คนเชื่อว่าโรงเรียนเขาไม่ดี ผมบอกกับครูที่ไปรับให้ขอผู้อำนวยการว่าขอไปสอนให้ฟรี เป็นเวลา 3 เดือนจะให้เด็กพูดภาษาอังกฤษได้ ผมบอกคุณครูเลิกสอนภาษาอังกฤษนะ แต่ครูไปโรงเรียนนั้นแล้วอย่าพูดภาษาไทย ครูเข้าไปไม่พูดภาษาไทยกับ ใครสักคน พูดแต่ภาษาอังกฤษอย่างเดียว วันที่ 1 วันที่ 2 เข้าไปเล่น แบบที่คุณทนงว่าไว้เลย ไม่สอนแต่เล่น เมื่อก่อนเด็กจะมาเรียนภาษาอังกฤษไม่ยอมมาเรียนแต่ทุกวันนี้เด็กอยากมาเรียน เพราะว่าเขาได้มาเล่น ผมทำ VDO ตั้งแต่วันแรกที่ครูเข้าไปสอนจนกระทั่งถึงวันนี้ ผ่านไป 1 เดือน เด็กทั้งห้องพูดภาษาอังกฤษได้ เพราะฉะนั้น อย ากจะให้ คุณทนงมีความหวังว่ามันทำได้จริงเรื่องของภาษาอังกฤษ ส่วนเรื่องของ Creativity เรื่องนี้ทำมา 5 ปี แล้ว โมเดล PROBLEM-BASED LEARNING (PBL) วันก่อน professor ดัน จากสิงคโปร์มาที่เมืองไทย ผมได้ไปพบ เขาทำงานวิจัยเรื่อง For self Creativity in classroom ผมนำผลการวิจัยมาทำในเมืองไทย ผมเรียกว่า Creativity-based Learning (CBL) เด็กไม่ว่าจะเรียนอะไรก็ตาม หลังจากผ่านกระบวนการนี้แล้วความคิด สร้างสรรค์จะเพิ่มขึ้น ถามว่าแล้วรู้ได้อย่างไร ก็ทำแบบวัดความคิดสร้างสรรค์ ทำสำเร็จแล้วในประเทศไทย ขอเสริมให้คุณทนงและผู้ฟังได้ทราบ ว่า ทำได้มี solution อยู่

คุณทนง : ขอเสริมต่อว่าในฐานะที่ทุกท่านเป็นศึกษาธิการจังหวัดในฐานะที่บริหารรับผิดชอบโรงเรียน ที่ต้องนำองค์ความรู้เพื่อตอบและแก้ไขโจทย์เหล่านี้ PLC ก็ได้ แต่มองหน้ากันแล้วไม่รู้จะทำอะไรต่อ ท่านต้องรู้ว่าใครที่เขาทำสำเร็จแล้ว ท่านต้องไปเรียนรู้จากเขา เรื่องเหล่านี้ทุกข้อมีคำตอบหมดแล้ว แต่เพียงแค่ว่า เราไม่เคยได้เรียนรู้ในเรื่องเหล่านั้น จึงทำให้ปัญหานี้ยังวนเวียนซ้ำซากอยู่เป็นสิบปี และยังไม่มีทางคลี่คลาย นอกจากนี้ เรามีเรื่องปัญหาโรคภัยไข้เจ็บ สมาคมทันตแพทย์รายงานว่าขณะนี้ เด็กไทยเราฟันผุเพิ่มขึ้นหลายเท่าตัว เกิดอะไรขึ้นกับการสอนสุขศึกษาของเรา เราสอนแปรงฟันเป็นอันดับแรก แต่เราสอนผิดทุกโรงเรียน และยังไม่รู้ตัวว่าเราสอนผิด เราสอนแปรงฟันที่ทำให้ฟันผุ การศึกษาไทยปรับไม่ทันกับปัญหาที่เกิดขึ้น ทำไมฟันผุเพิ่มขึ้น ทั้งที่ ยาสีฟันก็ดี มีฟลูออไรด์ แต่ทำไมฟันผุ นี่คือตัวอย่างที่เราไม่สามารถปรับตัวเข้ากับปัญหา แล้วมาเรียนรู้นำมาแก้ไข ปรับหลักสูตรได้ทันทางที่ เรามีปัญหาเรื่องของโรคกระเพาะเพิ่มขึ้นในช่วง 15 ปีที่ผ่านมา แสดงว่าการศึกษาไม่สะท้อนการแก้ปัญหาของประเทศเลย เราลองไปย้อนดู O-NET ที่ทุกโรงเรียนถูกตั้งเป็นเป้าหมาย O-NET คืออะไร คือการทดสอบผลสัมฤทธิ์ของการจัดคุณภาพการศึกษาว่าสามารถสร้างเด็กให้มีคุณภาพให้เรียนรู้ได้อย่างไรตาม หลักสูตรที่กำหนด หลักสูตรคืออะไร คือความรู้ขั้นต่ำที่เด็กทุกคนควรจะรู้ ถ้าเราบอกหลักสูตรคือความรู้ขั้นต่ำ นั่นก็หมายความว่า เด็กไทยทุกคนต้องได้คะแนนเกินเกณฑ์เฉลี่ย 50% แล้วเราดูการสอบมีกี่โรงเรียนที่ได้คะแนนเกิน 50 % วิชาวิชาภาษาไทยของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีเพียง 59 โรงเรียนจาก 3000 กว่าโรงเรียนที่เกิน 50 % ใน 59 โรงเรียนนี้ส่วนใหญ่เป็นการคัดเลือกเด็กเก่งมาจากโรงเรียนอื่น และร้อยละ 90 กว่าสอบตกทั้งประเทศ แผน ยุทธศาสตร์เราวางเป้าหมายไว้อีก 20 ปีข้างหน้า เรากว่าจะผ่าน 51 % เราคาดหวังอีก 20 ปีข้างหน้า มันเป็นการ เขียนแผนโดยไม่รับผิดชอบกับคุณภาพของคนไทย ว่า 20 ปี คนเขียนแผนของตายไปแล้ว หรือไม่อยู่รับผิดชอบ แล้ว แค่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำเราต้องใช้เวลาอย่างน้อย 20 ปี ไม่ต้องพูดถึงเกณฑ์ที่จะแข่งขันในโลกนี้ ทุกวันนี้เรายังหาทางออกไม่ได้ว่าเราจะทำอะไรให้คะแนน O-NET เกิน 50 % นี่คือปัญหาที่เกิดขึ้น เราต้อง clear ให้ชัดว่าผลสัมฤทธิ์ของคุณภาพการศึกษาของเราคืออะไร เราถูกคาดหวังเยอะแยะไปหมด ผมขออนุญาต ขยาย idea ถ้าคิดว่าให้ผมฟันธงในสิ่งที่เราคุยกันมาทั้งหมด

ข้อที่ 1 ที่เราต้องสร้างให้เด็กอย่างน้อยที่สุด เด็กเราต้องสนุกกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต ถ้าเด็ก ไม่สนุกกับการเรียนรู้ เด็กจะไม่ขยันกับการหาความรู้สิ่งใหม่ๆ เกิดขึ้น การหาความรู้ใหม่เป็นเรื่องยากสำหรับเขา ถ้าการเรียนสนุก เขาจะรู้สึกว่าการเรียนเป็นเรื่องที่ท้าทายสำหรับเขา การที่เด็กจะสนุกกับการเรียนรู้ตลอดชีวิตได้ เด็กต้องอย่างน้อย 2 องค์ประกอบคือ (1) เด็กต้องอ่านออก เขียนได้ ต้องจับประเด็นได้ ย่อความได้ สื่อสารได้ ต้องสนุกกับการค้นหาความรู้ นั้นหมายความว่าในกระบวนการเรียนต้องให้เด็กมีกระบวนการในการค้นหาความรู้ และทำให้เด็กรู้สึกว่าเขาได้มากขึ้นจากการที่เขาไปค้นหาความรู้ ครูต้องทำให้เขาสนุก ภูมิใจกับสิ่งที่เขาได้ความรู้ เพิ่มมากขึ้น (2) เด็กต้องสามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้ เพราะภาษาอังกฤษคือการขยายโลกของการเรียนรู้ของเขา ขยายโลกของการทำงาน ขยายโลกของการเรียนรู้

ข้อที่ 2 เด็กต้องสนุกกับการลงมือแก้ไขปัญหาให้สำเร็จ เพราะมันเป็นพื้นฐานของ productivity ซึ่งเป็นพื้นฐานของการเกิดผู้ประกอบการ สิ่งที่ทำให้เกิดนวัตกรรม ถ้าต้องทำให้เกิดนวัตกรรม เด็กต้องสนุกกับการ แก้ไขปัญหาในโรงเรียน ต้องมีกลไกอย่างไรที่ทำให้เกิดสิ่งนี้ขึ้น โดยที่让孩子ถูกฝึก เรียนรู้ และทำให้ดีขึ้นเรื่อยๆ สถานศึกษาเป็นหัวใจสำคัญจะอย่างไรที่จะทำให้เด็ก apply วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ มาในชีวิตจริงได้

ข้อ 3 เราต้องทำให้เด็กมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่สำคัญๆ ท่านต้องเขียนให้ได้ว่าอะไรสำคัญ
เขียนอย่างละเอียดเท่าที่จะทำได้ อย่าเขียนแค่ว่าเด็กเป็นคนดี มีคุณธรรม แต่ไม่รู้ว่ามีคุณธรรมเป็นอย่างไร
เพื่อที่จะได้นำไปออกแบบกระบวนการประเมินผลได้ ต้องเขียนให้เป็นรูปธรรม

ข้อ 4 ต้องมีสมรรถนะที่ท่านต้องการ ความรู้หรืออะไรต่างๆ ที่ท่านต้องการ นั่นคือ 3-4 เรื่อง
ที่การศึกษาของเราจำเป็นต้องสร้าง คำถาม คือ อะไรที่หายไป เยอะแยะเลย ผมไม่มีเวลาเล่าซึ่งตอนนี้เกินเวลา
ไปแล้ว ผมอยากให้ตัวแทนที่ดูแลด้านการศึกษาของจังหวัดมาลองทำดูกันสักตั้ง ฮึดสู้ด้วยพลังของเราที่อยู่ที่นี่ว่า
เราจะรวมพลังของจังหวัดเราทั้งหมด ทั้งชุมชน ทั้งข้าราชการที่เกี่ยวข้อง หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เราจะยกระดับ
คุณภาพการศึกษาของเราให้ได้ตามข้อที่ผมกล่าวทั้งหมดให้มันเกิดขึ้นให้ได้ภายในเวลา 1 ปี 2 ปี ให้เริ่มขยับเริ่ม
เห็นการเปลี่ยนแปลงอย่างรุนแรง ผมอยากท้าทายพวกเราทุกคน เริ่มต้นให้เราตระหนักในการยกระดับคุณภาพ
การศึกษาของเราให้ได้ ไม่เช่นนั้น เราจะสิ้นชาติ เราจะเสียอิสรภาพในการบริการทรัพยากรของประเทศเราเอง
เพราะคนของเราไม่มีคุณภาพที่จะบริหารเองได้ ปัญหาทั้งหมดที่เล่ามานี้ ทุกเรื่องมีคำตอบ และไม่ยากที่จะแก้ไข
หลายเรื่องกระดิกนิ้วก็เกิด แม้แต่เรื่อง O-NETที่เราติดปัญหาอยู่นี้ เรามาคุยกันเป็นจังหวัดเลย โดยผมให้โรงเรียน
เอกชนรวมตัวกัน 30- 50 โรงเรียนได้เยาวชนกว่า 200 คนขึ้นไป ผมจะไปบรรยายให้ฟังใช้เวลาประมาณ 7
ชั่วโมงเต็ม ผมจะไปเล่าให้ฟังเพื่อแก้ไขปัญหากัน ถ้าใครสนใจทำลงมือทำกันวันนี้ ผมจะเล่าในองค์ความรู้ที่ได้ทำมา
โดยผ่านมูลนิธิ คนไทยเก่งขึ้น เราทำตรงนี้มา 8 ปีเต็ม เพื่อหาคำตอบเรื่องนี้ ซึ่งตอนนี้ผมเจอคำตอบเบื้องต้นแล้ว
และแน่นอนคำตอบมีหลายทางเลือก ซึ่งพวกเราต่อยอดคำตอบได้ ถ้าสนใจผมยินดีที่จะมาเล่า มีแค่ 2-3 เรื่องที่
อยากจะฝากท่าน ขอฝากอยู่ 3 เรื่องที่เป็นรูปธรรม (1) โครงการโรงเรียนประชารัฐอยู่ใกล้บ้าน ซึ่งเป็นการแก้ไข
ปัญหาโรงเรียนขนาดเล็ก ซึ่งมีทั้งหมด 14,000 โรงเรียน ดร.เอกชัย เป็นประธานที่ตั้งมาเพื่อทำเรื่องนี้ เพื่อแก้ไข
ปัญหาโรงเรียนขนาดเล็กที่มีนักเรียนไม่ถึง 120 คน จำนวน 14,000 โรงเรียน ทำอย่างไรถึงจะทำให้โรงเรียนขนาดเล็ก
มีคุณภาพได้ เราเริ่มแบ่งพื้นที่ทั้งหมดโดยดูจากระยะทาง จำนวนนักเรียน และเราได้ข้อสรุปในเชิงเทคนิคว่า
เราน่าจะสร้างโรงเรียนดีขึ้นมา 9,500 โรงเรียน จากเดิม 14,000 โรงเรียน โดยนำโรงเรียนขนาดเล็กมารวมใหม่
ให้เหลือ 9,500 โรงเรียน จะมีโรงเรียนหายไป 4,500 โรงเรียน เด็กกว่า 70% ใช้เวลาเดินทางไม่เกิน 5 นาที จาก
โรงเรียนเดิมมาเป็นโรงเรียนใหม่ที่เราจะทุ่มเทการศึกษาให้มีคุณภาพที่ดี มีเครื่องมือ สิ่งอำนวยความสะดวกที่ดี
ตามที่โรงเรียนที่จัดการศึกษาที่มีคุณภาพควรจะมี เราทำงานร่วมกันเพื่อให้ได้ตามข้อกำหนดเหล่านี้ ขณะนี้
ท่านรัฐมนตรีก็พอใจว่า เราจะทำ 3 ปี ประมาณ 3,000 - 4,000 โรงเรียน จากโรงเรียนทั้งหมด 9,500 โรงเรียน
อยากจะฝากท่านศึกษาธิการจังหวัดทุกท่าน ให้ช่วยผลักดันให้โรงเรียนเหล่านี้เกิดขึ้นได้จริง ขอให้ท่านทำงาน
ร่วมกับชุมชน เพราะสิ่งที่เป็นโรงเรียนเดิมไม่ได้หายไปไหน เพียงแค่เปลี่ยนจากการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเดิม
ในโรงเรียนที่ควรจะหายไปโรงเรียนที่เด็กน้อยเกินไป เราต้องการ group รวมให้ลูกหลานมีที่เรียนที่มีคุณภาพ
ที่ควรจะเป็นเพราะรัฐบาลจะทุ่มเงินงบประมาณไปในโรงเรียน 9,500 โรงเรียนเหล่านี้ ซึ่งใน step แรกคือ
3,000-4,000 โรงเรียน ส่วนโรงเรียนเดิมที่น่าจะหายไป เพราะนักเรียนน้อยเกินไปจะแปลงเป็นศูนย์พัฒนาคุณภาพ
ชีวิต นั่นคือ ยกให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานที่พร้อมจะรับผิดชอบ
เพื่อให้เป็นหน่วยงานที่พัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชน ดูแลตั้งแต่เด็กเล็กจนแก่ตาย ดูแลคุณภาพชีวิตของ
คนทั้งหมด จากการที่เป็นโรงเรียนสอนธรรมดาให้กลายเป็นโรงเรียนที่ดูแลทั้งชุมชน ถ้าแรงงานคนแก่ ผู้สูงอายุ

ทำงานได้ ในการรับบัตรคนจนที่คุณหมอเฉลิมชัยพูดถึงก็จะลดลงไปอีก นั่นคือการลดจำนวนคนจนลง นี่คือหัวใจของเรื่องนี้ ทำให้ชุมชนดีขึ้นในทุกมุมมอง ลูกหลานได้การศึกษาที่ดีขึ้น เพราะโรงเรียนมีคุณภาพมากขึ้น นี่เป็นการเปลี่ยนแปลงการศึกษาในทุกตำบลของประเทศไทยพร้อมกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตไปพร้อมกันด้วย ซึ่งท่านต้องหากระบวนการที่จะทำให้คุณภาพการศึกษาก้าวกระโดดได้เหมือนที่ ดร. วิริยะ บอก วิธีการมีอยู่แล้ว ถ้าอยากจะเรียนรู้ ก็หากระบวนการที่เรายังตอบโจทย์และแก้ปัญหาไม่ได้ ผมยืนยันปัญหาทุกข้อที่ผมยกมา มีวิธีแก้ไขเพียงแค่เราไม่เคยจะมาสมหวัญกันว่าวิธีอะไรที่เราจะแก้ได้ ไม่ได้ยากอย่างที่เราคิด เราจะต้องออกแบบ ECO system “ ECO system คือการออกแบบสภาวะแวดล้อมทั้งหมดตั้งแต่เงื่อนโซ่ หลักเกณฑ์ สิ่งอำนวยความสะดวก สภาพแวดล้อม เพื่อทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น ” เราจำเป็นต้องเรียนรู้เรื่องใหม่เรื่องนี้ในวงการธุรกิจเขาเรียนรู้ ECO system ในสถานศึกษาต้องทำอะไรเพื่อให้ครูอยากออกแบบการเรียนรู้ ที่อยากให้นักเรียน นักศึกษาทะยานขึ้นเป็นคนอีกสมรรถนะหนึ่ง ทำอย่างไรถึงจะจูงใจให้สิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นได้ ในทำนองเดียวกัน เราเองก็เหมือนกัน การศึกษาขั้นพื้นฐานรวมถึงอาชีวศึกษาด้วย ทำอย่างไรที่จะให้เกิดการแข่งขันเชิงคุณภาพด้วย ECO system ขณะนี้ได้เตรียมการอะไรบ้างแล้ว แต่การลงรายละเอียด ท่านต้องเป็นตัวจักรสำคัญของเรื่องนี้ ต้องการข้อมูลที่สะท้อนถึงการจัดการ และที่สะท้อนถึงผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ในด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายๆ ด้าน เราต้องการให้ทุกโรงเรียนมีจุดยืนของตัวเอง สมศ. กำลังทำเรื่องนี้เช่นเดียวกับการประเมินรอบที่ 4 ของ สมศ. ไม่ได้ต้องการเอกสารอะไรนอกเหนือไปจาก SER แต่จะเข้าไปดูว่า สถานศึกษามีกระบวนการประกันคุณภาพภายในจริงหรือไม่ ตั้งเป้าหมายที่ต้องการปรับปรุงที่สะท้อนถึงตัวเด็ก ต้องเป็นเป้าหมายที่สมเหตุสมผล มีกระบวนการที่จะดำเนินการทำให้สำเร็จ วิธีการทำอย่างไร ติดตามผลอย่างไร ประเมินผลอย่างไรว่าได้หรือไม่ หรือควรต้องปรับปรุงอย่างไร สุดท้ายต้องตอบให้ได้ว่าบรรลุตามเป้าหมายหรือไม่

สุดท้ายเปิดโอกาสให้ผู้เข้าประชุมซักถาม

นายพงษ์พิศาล ชินสำราญ ศึกษาธิการจังหวัดปราจีนบุรี : ในแนวคิดที่ท่านเอกชัยพูดถึงการดำเนินการของ สพฐ. ในปี 2562-2564 ในข้อ 3.2.3 ผมอ่านแล้วขีดเส้นตรงประเด็นที่ท่านพูดพอดี เดี่ยวจะมีการประชุมผอ.เขต เดือนธันวาคม ส่งเสริมให้มีการกระจายอำนาจ การบริการงานวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และงานทั่วไป ไปยังเขตพื้นที่การศึกษาโดยเร็วที่สุด จริงๆ แล้วอำนาจนี้ถูกกระจายไปแล้ว ถูกดึงมาที่ กศจ.แล้ว ในคำสั่งที่ 19/2560 เพราะฉะนั้นถ้าจะเขียนใหม่ต้องกระจายไปที่ กศจ. เพราะหลายๆ จังหวัด เราสามารถบูรณาการการศึกษาร่วมกับยุทธศาสตร์หลายๆ ด้านได้แล้ว ควรจะไปที่ กศจ. เพราะถ้าไปเขตพื้นที่การศึกษาหลายๆ เขตก็ต่างคนต่างทำ ก็จะกลับมาเป็นเหมือนเดิม เรื่องที่ 2 ท่านพูดถึงเรื่อง O-NET ตรงมาก O-NET ในฐานะที่ท่านเป็น กพฐ. เรียนให้ท่านทราบว่า O-NET คือก้างชิ้นใหญ่ที่ค้ำคอ สพฐ. อยู่ O-NET ไม่ได้ถูกประเมินที่เด็กและครู ครูจังหวัดผมมีลาออกเกือบทุก 2 เดือน เหลืออีก 2 ปีเกษียณ เขาเหนื่อย สิ่งต่างๆ ที่เข้ามาเยอะ ทั้งแบบประเมินอะไรต่างๆ O-NET ก็เป็นตัวหนึ่งที่ทำให้ครูเป็นโรคประสาท นี่ผมพูดในฐานะที่ผมเป็นผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประมาณ 10 ปี ผมเคยเสนอในที่ประชุม สมัยปี 2553 ผู้เข้าสอบ O-NET ครั้งนั้นประมาณ 800,000 คน ทุกสังกัด คนสอบวิชาภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 คนสอบได้คะแนน 90 – 100 คะแนน มี 7,000 คน แต่คนที่ได้คะแนน 0 คะแนน มี 140,000 คน ผมถามว่าท่านจะไปพุ่มพริกที่เด็กกลุ่มไหน วันนี้เด็กที่ไปแข่งขันโอลิมปิกได้รับรางวัลกลับมาเราก็ชื่นชม แต่มีกีเปอร์เซนต์ของประเทศไทย

การที่ได้รางวัลแต่ละครั้งเปรียบเสมือนเอาสีไปทาตึก สฟฐ. ใหม่ แต่พอถึงหนึ่งปีประมาณเดือนพฤษภาคม ก็ทรอยร้าว แผ่นดินไหวได้ตึก สฟฐ. ด้วย O-NET นักข่าวจะลง 3-4 วัน แต่ได้รางวัลโอลิมปิกลงเพียงวันเดียว อยากจะฝาก สฟฐ. ว่า วันนี้เราพูดถึงเรื่องความเหลื่อมล้ำ ต้องมีนโยบายพัฒนา ส่งเสริมเด็กหลังห้องอย่างจริงจัง ให้เป็นนโยบายของ กพฐ. เลย วันนี้จังหวัดปราจีนเราใช้นโยบายนี้ว่าต้องใช้งบประมาณ สฟฐ. พัฒนาเด็กกลุ่มนี้เป็นส่วนที่ 1 เรื่องต่อไปโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดเล็กที่มีคุณภาพตกต่ำ เพราะไม่กล้าตัดสินใจ เราไม่ใช้ กฎ Rule of law ที่รัฐมนตรีพูดไปเมื่อวานนี้ ต้องกำหนดไปเลยว่าต่ำกว่า 40 คนก็ยุบเลิกเลย ต่ำกว่า 20 คนก็ยุบเลิกเลย บอกเขาก่อนเป็นปี เขายอมได้ แต่ถ้าบอกว่ากลุ่มใดกลุ่มหนึ่งในไตรภาคีไม่ยอมแม้แต่กลุ่มเดียว ยุบไม่ได้ ขาดนี้ก็ยุบไม่ได้ แล้วที่สำคัญคือว่า ไม่มีทางยุบได้ ทุกวันนี้ที่ตีใจโรงเรียนเป็นการโรง มั่นยุบด้วยตัวมันเอง มันไม่มีเด็กครบมันพอไปเองเลย ผมนี้ยุบโรงเรียนมาหลายโรงเรียนต้องใช้กำลังภายในมากมายเลย ทั้งๆ ที่เรามี Rule of law เราสร้างมันขึ้นมาเลยว่า ถ้าเด็กต่ำกว่า 40 คน เด็กปริมาณเท่าไร คุณภาพได้ไหม ต้องคิดแบบนี้ ถ้าคิดว่า ยุบแล้วโดนผู้ปกครองว่า โดนมีอบมา ไม่มีทางยุบได้ เมื่อท่านคิดจะเปลี่ยนต้องเปลี่ยนเลย เหลือเวลาให้รัฐบาลนี้ อยู่อีกหลายเดือน ที่ผมฝากท่านเพราะว่าท่านเป็นกลไกสำคัญในการที่จะเปลี่ยนแปลงแม้จะมีเวลาอีกไม่กี่เดือน ส่วนอีกเรื่องหนึ่งที่อยากจะพูด ที่ท่านพูดทั้งเรื่อง soft skills , hard skills ซึ่งเด็กไทยทุกวันนี้ต้องการทั้ง 2 อย่าง แต่ท่านเชื่อไหมครับ ปราจีนบุรีเราเป็นจังหวัดอุตสาหกรรม ผมเคยเชิญ human resources ของโรงงาน อุตสาหกรรม มาคุย 15 คน จากทุกนิคม ผมถามเขาเลยว่า ถ้าให้คุณเลือกระหว่างเด็กของผมที่จบอาชีว soft skills , hard skills เด็กจะมี 4 กลุ่ม soft skills ดี, hard skills ดี กลุ่มที่ 1 กลุ่มดีคุณเอาแน่นอน soft skills ไม่ดี กลุ่มที่ 2 hard skills ดี , soft skills ดี กลุ่มที่ 3 hard skills ไม่ดี กลุ่มที่ 4 soft skills ไม่ดี, hard skills ไม่ดี กลุ่มที่ 4 คุณก็ไม่เอา แต่ระหว่างกลุ่มที่ 2 กับ 3 คุณเลือกอะไร เขาเอาอย่างที่ท่านวิจัยมาเลย ครับ เขาเอา soft skills ดี เพราะฉะนั้น วันนี้ O-NET มันไม่ใช่คำตอบสุดท้าย O-NET สร้างความทุกข์ยากให้กับผู้บริหารเขตจนไปถึงครูและเด็ก ท่านต้องไม่ให้ความสำคัญกับ O-NET ที่เป็นอยู่เวลาประเมินอะไรก็มีคะแนน O-NET เป็นข้อแรกเลย

คุณทอง : เรื่อง O-NET ผมเป็นคนพูดเองครับว่า O-NET ไม่ใช่การวัดผลสัมฤทธิ์ของมนุษย์นะ ครับ เราทำการศึกษา เป้าหมายของเราคือคนมีความรู้ที่นำไปใช้ในชีวิตจริง ทำอะไรเป็นบางอย่าง แล้วก็เป็นคน อย่่างไร สามารถอย่างไร O-NET ไม่สามารถตอบได้ O-NET คือการทำบ่อยๆ จำบ่อยๆ แล้วก็มาทำ แล้วทุกวันนี้ ที่เราสอนอยู่มันไม่ใช่วิชาคณิตศาสตร์ มันเป็นวิชาประวัติศาสตร์ทางคณิตศาสตร์ มันไม่ใช่วิทยาศาสตร์ มันเป็น ประวัติศาสตร์ทางวิทยาศาสตร์ แล้วก็มาท่องจำ แล้วก็มาสอบ O-NET ผมเจอ ผอ. สทศ. ถ้าก็จะด่าท่านไม่เลิก ออกข้อสอบแบบนี้วัดคนทั้งประเทศ ผมก็จะด่าท่านออกสื่อไปเรื่อยๆ เจอหน้ากันก็พูดตรงๆ กันทุกครั้งที่วันนี้ ผมโชคดีมากครับที่ได้ไปเสนอในคณะปฏิรูปการศึกษาว่าท่านต้องยกเลิก O-NET ท่านไปดู the change.org ประเด็นยกเลิก O-NET ท่านก็ไม่ไปลงยกเลิกช่วยผม แล้วท่านก็มาเขียนพูดกับอำนาจ ท่านอย่าไปเชื่ออำนาจ ท่านต้องเชื่ออำนาจในตัวเอง วันนี้ใครเชื่ออำนาจในตัวเองแอดไลน์นี้ไปเลย ไลน์คุณทอง แล้วก็เปลี่ยนด้วยตัวเอง ท่านต้องเชื่อตัวเอง ในเมื่อท่านเชื่อว่า O-NET มันใช้ไม่ได้ ก็ต้องเลิกใช้แค่นั้นเอง แต่ผมมีโอกาสตอนนี้ใน คณะปฏิรูปนี้ยอมรับแล้วก็เป็นหนึ่งทางแล้วนะครับ ข้อที่ 1 เด็กไม่จำเป็นต้องสอบ O-NET ข้อที่ 2 ห้ามนำ O-NET ไปเป็นองค์ประกอบในการคัดเลือกเรียนต่อทุกระดับ ถ้า พรบ. ตัวนี้ออกมาเรียบร้อยช่วยอนุโมทนา สาธุกันด้วย

ดร.เอกชัย : เรียนอาจารย์ครับ O-NET ตั้งแต่ออกมาครั้งแรก จะนำมาเป็นนโยบายว่าเป็นส่วนประเมินผลงานโรงเรียน ตอนนั้นผมก็มีส่วนวิจารณ์มากตอนเป็นอาจารย์สอน และตอนนี้ผมก็ยังเห็นว่า O-NET ไม่ใช่เป็นเครื่องมือที่จะใช้มาวัด อันนี้เป็นข้อมูล ผมว่า IDEA ถูกแล้วครับ เพราะว่าที่ท่านเขียนมา เนื่องจากว่า พรบ. 2542 เขียนว่ากระจายอำนาจไปยังเขตพื้นที่การศึกษา แต่ ณ ตอนนี้มี กศจ. ก็ต้องมองไปที่ กศจ. เราอยากเห็นการศึกษาของจังหวัด รับผิดชอบด้วยจังหวัด ไม่ว่าจะเป็นอาชีวะ หรือว่าอะไรทั้งหมด แล้วก็ทั้งหมดเลยต้อง Under ศึกษาธิการจังหวัด ศึกษาธิการจังหวัดต้องออกนอกระบบ และจ้างแบบ สนช. 120,000 บาท เป็นเวลา 4 ปี ประเมินทุก 6 เดือนก็ว่าไป ประเมินแล้วทำไม่ได้ เลิกจ้าง ต้องให้คนมีอาชีพเข้ามาทำงาน ต้องให้การศึกษาจังหวัดอยู่ในมือของจังหวัดเลย จังหวัดไหนมีเงินดี ผมได้เสนอไปหลายที่แล้วนะครับว่า จังหวัดไหนรายได้ดี Top up เงินเดือนครูเองเลย ใครอยู่กับผม 18,000 บาท ใครอยู่จังหวัดนี้ 16,000 บาท จังหวัดไหนไม่มีเงิน ก็จะได้ 15,000 บาทจากรัฐ เขาจะไปปีบจาก อบต. ไปปีบจากจังหวัดเองว่า ไม่เช่นนั้นเราจะไม่ได้ครูเก่งๆ เงินเดือนครูจะขึ้นทั่วประเทศ โดยไม่ต้องใส่งบประมาณเลยครับ ถ้าเราทำแบบนี้การศึกษาจะดีขึ้น ตอนนี้อยู่ในช่วงการเปลี่ยนแปลง แล้วเอาปัญหาที่เกิดขึ้นแล้วเรามาบอกว่าเราทำไม่ได้ ทำในมุมที่เราทำได้ อันนี้ผมอยากฝาก หลายอย่างที่ผมพูดตอนที่ผมเป็นกรรมการขึ้นมาทำหน้าที่ อะไรที่เราทำได้ก็อยากทำ ท่านอยากเสนอแนะอะไร สามารถเสนอแนะได้เลย ส่วนที่การกระจายอำนาจมาให้ของ กศจ. นั้น ตอนแรกเราต้องอ้างอิง พรบ. ปี 2542 ก่อน แต่ในกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีการพูดกันเยอะ ผมเองออกไปดูโรงเรียนขนาดเล็กมาแล้ว เก็บข้อมูลเชิงประจักษ์มาแล้ว และเห็นแล้วว่าปัญหาอยู่ที่ไหน เช่น เราต้องบรรจุครู ใช้การบรรจุครูแบบครอบครองตำแหน่งปรปักษ์ ผมเห็นครูที่สตุลสอนมา 3 ปี แต่ไม่ได้บรรจุเพราะสอบไม่ได้ แล้วก็พยายามที่จะสอบเอาครูภาคอื่นไป พอครบ 2 ปี มีสิทธิย้ายหนี แต่คนที่สอนอยู่ 3-4 ปี ไม่ย้ายหนี ไม่คิดจะไปไหน บรรจุไม่ได้ มันไม่มีเหตุผล ผมเลยพูดใน กพฐ. ว่าให้ครอบครองตำแหน่งปรปักษ์ เราต้องให้อย่างนี้ ไม่เช่นนั้นเราจะแก้ปัญหาคูไม่ได้ นี่เป็นแค่ข้อมูล

คุณทอง : ที่เรากำลังกันไหว ศึกษาธิการจังหวัดไหนสนใจ อยากจะลุกขึ้นยืนแล้วตั้งเป้าหมายการพัฒนาโรงเรียนทั้งจังหวัดของเรา ผมตั้ง LINE กลุ่มไว้ว่า กศจ. เพื่อชาติ ถ้าท่านสนใจเข้าร่วมกลุ่มนี้ แลก IDEA กัน จุดหลักอยู่ที่จังหวัดไหนอยากทดลองประสานงานกัน รวมโรงเรียนที่อยู่ในจังหวัดสักกลุ่มหนึ่งก่อนที่มีความพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลง แล้วมาฟัง ผมจะมาเล่าให้ฟังใช้เวลาประมาณ 6-7 ชั่วโมง ซึ่งผมบรรยายมาหลายเดือนมาก ทุกวันเสาร์ อาทิตย์ เขาอยากเปลี่ยนแปลงเอง โดยไม่สนใจโรงเรียนอื่นๆ อย่างน้อยครูภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ ครูแนะแนวมาฟังก่อน ในโรงเรียนที่เราตั้งใจทำเป็นภาพรวมของทั้งหมดแล้ว เอมเดียวต้องเห็นการเปลี่ยนแปลง เป้าหมายของเรา เรื่องที่ยากๆ ซึ่งส่วนใหญ่มีหลักอยู่ 3 อย่าง (1) ใช้ศาสตร์ของการเรียนรู้ (2) ใช้ศาสตร์ของสมอง (3) ใช้ศาสตร์ของการจัดการ เมื่อเราใช้ศาสตร์ 3 อย่างนี้มารวมกันเมื่อไร ผลสัมฤทธิ์จะกระโดดเป็น 10, 20, 100 เท่า ภายในเทอมเดียว แต่ต้องเรียนรู้การใช้ศาสตร์ทั้ง 3 อย่างนี้ จึงจะทำให้สิ่งที่เราเรียนรู้ในวันนี้สำเร็จ อย่าสู้กับวิธีเดิมที่เราทำแล้วก็ไม่สำเร็จ เหนื่อยไปอีกเท่าตัว อย่าฝืนเลยครับ ถอยออกมาให้หมด แล้วคิดวิธีการใหม่ แล้วลองทำด้วย ท่านศึกษาธิการจังหวัดใด สนใจ เข้ากลุ่ม LINE มาเลยนะครับ ท่านสนใจเรื่องอะไร แล้วมาคุยกันนอกรอบ ลองดูว่าปีการศึกษา 2562 ถ้าทดลองทำกันจริงๆ ให้ออกมาได้หรือทำไม่ได้ ถ้าทำไม่ได้เราก็อธิบายว่าทำไมจะทำอย่างไรต่อ แต่ผมเชื่อว่าทั้งหมดมีทางออกทั้งสิ้น ทุกปัญหามีคำตอบ ขอฝากไว้ครับ

การเติมเต็มภารกิจเร่งด่วนของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

วันที่ 6 ธันวาคม 2561 ก่อนพิธีเปิดการประชุมสัมมนา

นายประเสริฐ บุญเรือง
รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

นายประเสริฐ บุญเรือง รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ประธานคณะกรรมการอำนวยการ และ นายสุทิน แก้วพนา ผู้ช่วยปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ประธานคณะกรรมการดำเนินงาน และนายประสิทธิ์ เทียวศรี ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ได้ให้ความสำคัญต่อการจัดประชุมสัมมนา การบริหารการศึกษาส่วนภูมิภาคในครั้งนี้นำให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารการศึกษาส่วนภูมิภาค จึงได้วางแผน การจัดกิจกรรมให้เกิดประโยชน์และใช้เวลาการประชุมสัมมนาอย่างคุ้มค่า และมีประสิทธิภาพสูงสุด ด้วยการ กำหนดกิจกรรม “การทบทวนร่างคู่มือการปฏิบัติงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด” และ “การเตรียมความพร้อมในการสอบคัดเลือกผู้อำนวยการสถานศึกษาของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด” ในวันที่ 6 ธันวาคม 2561 ก่อนพิธีเปิดการประชุมสัมมนา โดยมี ดร.อานนท์ สุธากากิจ ศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานคร เป็นผู้นำเสนอ และดำเนินการประชุมระดมความคิดเห็น ซึ่งผู้เข้าประชุมสัมมนาได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กันอย่างหลากหลาย จนทำให้ต้องใช้เวลาเพิ่มเติมในช่วงก่อนรับประทานอาหารเย็นของวันที่ 7 ธันวาคม 2561 และวันที่ 8 ธันวาคม 2561 เวลา 08.00 น. เพื่อพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันเกี่ยวกับวิธีการสอบคัดเลือกผู้อำนวยการสถานศึกษา ให้มีความชัดเจน ครบถ้วน เพื่อให้เกิดการดำเนินการสอบคัดเลือกเป็นไปด้วยความความยุติธรรม โปร่งใส และไม่ถูกร้องเรียนในที่สุด

ส่วนที่ 3 ผลการประเมิน

การดำเนินงานโครงการจัดประชุมสัมมนาการบริหารการศึกษาในภูมิภาค ระหว่างวันที่ 6-8 ธันวาคม 2561 ณ ห้องประชุมปั้นเกล้า 2 ชั้น 9 โรงแรมรอยัลซิตี ปันเกล้า กรุงเทพมหานคร

คณะกรรมการประเมินผลได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโครงการประชุมสัมมนาการบริหารการศึกษาส่วนภูมิภาค โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เข้าประชุมสัมมนาที่มีต่อโครงการ โดยใช้ QR-Code ผู้เข้าประชุมสัมมนา ประกอบด้วย ศึกษาธิการภาค ศึกษาธิการจังหวัด รองศึกษาธิการภาค รองศึกษาธิการจังหวัด และผู้แทนที่ได้รับมอบหมายให้เข้าประชุมแทน จำนวน 135 คน มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 122 คน คิดเป็น ร้อยละ 90.37 นำมาวิเคราะห์และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ตารางประกอบคำบรรยาย รายละเอียดดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอข้อมูล

$\bar{x}$ หมายถึง ค่าเฉลี่ยของข้อมูล

S.D หมายถึง ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

- ① หมายถึง การพัฒนาการศึกษาส่วนภูมิภาคโดยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
- ② หมายถึง การจัดการศึกษาแบบบูรณาการเชิงพื้นที่
- ③ หมายถึง การพัฒนาภาวะผู้นำและกลยุทธ์ในการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่
- ④ หมายถึง ความเหลื่อมล้ำกับคุณภาพการศึกษา
- ⑤ หมายถึง การจัดทำความมุ่งมั่นที่จะดำเนินการ

ความหมายของค่าเฉลี่ย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง ระดับความพึงพอใจน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง ระดับความพึงพอใจปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง ระดับความพึงพอใจมาก

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง ระดับความพึงพอใจมากที่สุด

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโครงการประชุมสัมมนาการบริหารการศึกษา
ส่วนภูมิภาค โดยนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับ เพศ ช่วงอายุ และตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม รายละเอียด
ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโครงการประชุมสัมมนาการบริหารการศึกษาส่วนภูมิภาค

ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ	122	100
- เพศชาย	113	92.62
- เพศหญิง	9	7.38
2. ช่วงอายุ	122	100
- ต่ำกว่า 45 ปี	1	0.82
- 45 – 49 ปี	4	3.28
- 50 – 54 ปี	40	32.79
- 54 ปี ขึ้นไป	77	63.11
3. ตำแหน่ง	122	100
- รองศึกษาธิการภาค	12	9.84
- ศึกษาธิการจังหวัด	61	50.00
- รองศึกษาธิการจังหวัด	45	36.89
- อื่นๆ (ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่รองศึกษาธิการภาค)	4	3.28

จากตารางที่ 1 ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 122 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 92.6 เพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 7.4 พิจารณาตามช่วงอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า อยู่ในช่วงอายุ 54 ปีขึ้นไปมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 63.1 รองลงมา อายุ 50 - 54 ปี ร้อยละ 32.79 ในขณะที่ อยู่ในช่วงอายุต่ำกว่า 45 ปี น้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 0.82 พิจารณาตามตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ตำแหน่งศึกษาธิการจังหวัดมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมา ได้แก่ รองศึกษาธิการจังหวัด รองศึกษาธิการภาค และอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 36.89, 9.84 และ 3.28 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการโครงการประชุมสัมมนาการบริหารการศึกษา
ส่วนภูมิภาค รายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการโครงการประชุมสัมมนาการบริหารการศึกษาส่วนภูมิภาค

ที่	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ	
		$\bar{x}$	S.D.
1	การติดต่อประสานงาน	4.18	0.64
2	การต้อนรับและลงทะเบียน	4.41	0.66
3	การชี้แจงทำความเข้าใจ	4.30	0.59
4	การดูแลเอาใจใส่ในการให้บริการ	4.26	0.69
5	การให้คำอธิบายหรือตอบข้อซักถาม	4.30	0.59
6	การอำนวยความสะดวกในการประชุมสัมมนา	4.30	0.68
7	เอกสารประกอบการประชุมสัมมนา	3.80	0.87
8	สื่อ โสตทัศนูปกรณ์ในการประชุมสัมมนา	4.07	0.64
9	เนื้อหาสาระของการประชุมสัมมนาในภาพรวม	4.31	0.68
10	ความคุ้มค่าของการประชุมสัมมนาในครั้งนี้	4.29	0.66
	รวม	4.22	0.69

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้เข้าร่วมโครงการประชุมสัมมนาการบริหารการศึกษาส่วนภูมิภาค มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการโครงการประชุมสัมมนาการบริหารการศึกษาส่วนภูมิภาคในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ เท่ากับ 4.22 (S.D. = 0.69) อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้เข้าประชุมสัมมนามีความพึงพอใจต่อการต้อนรับและลงทะเบียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ 4.41 อยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ เนื้อหาสาระของการประชุมสัมมนาในภาพรวม ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ 4.31 การชี้แจงทำความเข้าใจ การให้คำอธิบายหรือตอบข้อซักถาม และ การอำนวยความสะดวกในการประชุมสัมมนา ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ 4.30 ในขณะที่ มีความพึงพอใจต่อเอกสารประกอบการประชุมสัมมนา ค่าเฉลี่ยต่ำสุด เท่ากับ 3.80 อยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจต่อวิทยากรโครงการประชุมสัมมนาการบริหารการศึกษาส่วนภูมิภาค

ในการประเมินครั้งนี้ศึกษาความพึงพอใจของผู้เข้าประชุมสัมมนาที่มีต่อวิทยากรโครงการประชุมสัมมนาการบริหารการศึกษาส่วนภูมิภาค ประกอบด้วย 5 หัวข้อ ได้แก่ 1) การพัฒนาการศึกษาส่วนภูมิภาคโดยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม 2) การจัดการศึกษาแบบบูรณาการเชิงพื้นที่ 3) การพัฒนาภาวะผู้นำและกลยุทธ์ในการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่ 4) ความเหลื่อมล้ำกับคุณภาพการศึกษา และ 5) การจัดทำความมุ่งมั่นที่จะดำเนินการโดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 3 - 8

ตารางที่ 3 ความพึงพอใจต่อวิทยากรโครงการประชุมสัมมนาการบริหารการศึกษาส่วนภูมิภาคในภาพรวม

ที่	รายการประเมิน	①			②			③			④			⑤		
		$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1	การสื่อสารและการนำเสนอเนื้อหาสาระ	4.30	0.68	มาก	4.28	0.62	มาก	4.36	0.60	มาก	4.57	0.54	มากที่สุด	4.25	0.63	มาก
2	การเชื่อมโยงเนื้อหากับสถานการณ์จริง	4.43	0.57	มาก	4.34	0.61	มาก	4.34	0.60	มาก	4.53	0.58	มากที่สุด	4.30	0.63	มาก
3	การเปิดโอกาสให้ผู้เข้าประชุมมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้	4.30	0.73	มาก	4.34	0.62	มาก	4.39	0.65	มาก	4.46	0.62	มาก	4.31	0.60	มาก
4	การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน	4.44	0.64	มาก	4.35	0.60	มาก	4.38	0.62	มาก	4.55	0.56	มากที่สุด	4.39	0.66	มาก
5	การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่	4.33	0.65	มาก	4.35	0.63	มาก	4.36	0.59	มาก	4.47	0.59	มาก	4.38	0.66	มาก
	รวม	4.36	0.66	มาก	4.33	0.62	มาก	4.37	0.61	มาก	4.52	0.58	มากที่สุด	4.32	0.64	มาก

① หมายถึง การพัฒนาการศึกษาส่วนภูมิภาคโดยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

② หมายถึง การจัดการศึกษาแบบบูรณาการเชิงพื้นที่

③ หมายถึง การพัฒนาภาวะผู้นำและกลยุทธ์ในการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่

④ หมายถึง ความเหลื่อมล้ำกับคุณภาพการศึกษา

⑤ หมายถึง การจัดทำความมุ่งมั่นที่จะดำเนินการ

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้เข้าร่วมโครงการประชุมสัมมนาการบริหารการศึกษาส่วนภูมิภาค มีความพึงพอใจต่อวิทยากรโครงการประชุมสัมมนาการบริหารการศึกษาส่วนภูมิภาค หัวข้อ “ความเหลื่อมล้ำกับคุณภาพการศึกษา” มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจสูงสุดเท่ากับ 4.52 (S.D. = 0.58) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ “การพัฒนาภาวะผู้นำและกลยุทธ์ในการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่” มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 และ “การพัฒนาการศึกษาส่วนภูมิภาคโดยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม” มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 ในขณะที่ “การจัดทำความมุ่งมั่นที่จะดำเนินการ” มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่ำสุดเท่ากับ 4.32 อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4 ความพึงพอใจต่อวิทยากรโครงการประชุมสัมมนาการบริหารการศึกษาส่วนภูมิภาค
การบรรยายหัวข้อ “ การพัฒนาการศึกษาส่วนภูมิภาคโดยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม”

ที่	รายการประเมิน ภูมิภาค	การสื่อสารและ การนำเสนอ เนื้อหาสาระ			การเชื่อมโยง เนื้อหา สถานการณ์จริง			การเปิดโอกาสให้ ผู้เข้าประชุม มีส่วนร่วมในการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้			การนำความรู้ไป ประยุกต์ใช้ ในการ ปฏิบัติงาน			การนำความรู้ ไปประยุกต์ใช้ ในการจัด การศึกษา เชิงพื้นที่			รวม		
		$\bar{x}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{x}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{x}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{x}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{x}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{x}$	S.D.	แปล ผล
1	ภาคกลาง	4.19	0.63	มาก	4.31	0.62	มาก	4.19	0.75	มาก	4.38	0.57	มาก	4.12	0.71	มาก	4.24	0.66	มาก
2	ภาคตะวันออก	3.87	0.74	มาก	4.33	0.49	มาก	3.80	0.94	มาก	4.07	0.88	มาก	4.40	0.74	มาก	4.09	0.79	มาก
3	ภาคใต้	4.21	0.70	มาก	4.36	0.50	มาก	4.50	0.76	มาก	4.57	0.51	มากที่สุด	4.29	0.47	มาก	4.39	0.60	มาก
4	ภาคใต้ชายแดน	3.88	0.64	มาก	4.13	0.35	มาก	4.38	0.52	มาก	4.38	0.52	มาก	4.38	0.52	มาก	4.23	0.53	มาก
5	ภาคเหนือ	4.39	0.69	มาก	4.46	0.69	มาก	4.18	0.67	มาก	4.36	0.73	มาก	4.25	0.65	มาก	4.33	0.68	มาก
6	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	4.65	0.49	มากที่สุด	4.68	0.48	มากที่สุด	4.65	0.49	มากที่สุด	4.71	0.46	มากที่สุด	4.55	0.62	มากที่สุด	4.65	0.51	มากที่สุด
	รวม	4.30	0.68	มาก	4.43	0.57	มาก	4.30	0.73	มาก	4.44	0.64	มาก	4.33	0.65	มาก	4.36	0.66	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้เข้าประชุมสัมมนาโครงการประชุมสัมมนาการบริหารการศึกษาส่วนภูมิภาค มีความพึงพอใจต่อวิทยากร “การพัฒนาการศึกษาส่วนภูมิภาคโดยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม” มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในภาพรวมเท่ากับ 4.36 (S.D. = 0.66) อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีความพึงพอใจต่อการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.44 รองลงมาได้แก่ การเชื่อมโยงเนื้อหาเกี่ยวกับสถานการณ์จริง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 และ การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 ในขณะที่ การสื่อสารและการนำเสนอเนื้อหาสาระ มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่ำสุด เท่ากับ 4.30 อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาความพึงพอใจของผู้เข้าประชุมสัมมนาโครงการประชุมสัมมนาการบริหารการศึกษาส่วนภูมิภาคเป็นรายภาค พบว่า ผู้เข้าประชุมสัมมนาในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความพึงพอใจสูงสุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.65 (S.D. = 0.51) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ผู้เข้าประชุมสัมมนาในพื้นที่ภาคใต้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 ผู้เข้าประชุมสัมมนาในพื้นที่ภาคเหนือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 ในขณะที่ ผู้เข้าประชุมสัมมนาในพื้นที่ภาคตะวันออก มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่ำสุดเท่ากับ 4.09 อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 5 ความพึงพอใจต่อวิทยากรโครงการประชุมสัมมนาการบริหารการศึกษาส่วนภูมิภาค
การบรรยายหัวข้อ “ การจัดการศึกษาแบบบูรณาการเชิงพื้นที่ ”

ที่	รายการประเมิน ภูมิภาค	การสื่อสารและ การนำเสนอ เนื้อหาสาระ			การเชื่อมโยง เนื้อหา สถานการณ์จริง			การเปิดโอกาสให้ ผู้เข้าประชุม มีส่วนร่วมในการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้			การนำความรู้ไป ประยุกต์ใช้ ในการ ปฏิบัติงาน			การนำความรู้ ไปประยุกต์ใช้ ในการจัด การศึกษา เชิงพื้นที่			รวม		
		$\bar{x}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{x}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{x}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{x}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{x}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{x}$	S.D.	แปล ผล
1	ภาคกลาง	4.12	0.65	มาก	4.23	0.65	มาก	4.15	0.73	มาก	4.31	0.62	มาก	4.23	0.71	มาก	4.21	0.67	มาก
2	ภาคตะวันออก	4.27	0.70	มาก	4.07	0.59	มาก	4.27	0.70	มาก	4.07	0.80	มาก	4.20	0.68	มาก	4.17	0.69	มาก
3	ภาคใต้	4.29	0.47	มาก	4.29	0.47	มาก	4.50	0.52	มาก	4.50	0.52	มาก	4.50	0.52	มาก	4.41	0.50	มาก
4	ภาคใต้ชายแดน	4.38	0.52	มาก	4.38	0.52	มาก	4.38	0.52	มาก	4.38	0.52	มาก	4.38	0.52	มาก	4.38	0.49	มาก
5	ภาคเหนือ	4.25	0.65	มาก	4.29	0.71	มาก	4.21	0.63	มาก	4.29	0.60	มาก	4.36	0.62	มาก	4.28	0.64	มาก
6	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	4.42	0.62	มาก	4.65	0.49	มากที่สุด	4.55	0.51	มากที่สุด	4.52	0.51	มากที่สุด	4.45	0.62	มาก	4.52	0.55	มากที่สุด
	รวม	4.28	0.62	มาก	4.34	0.61	มาก	4.34	0.62	มาก	4.35	0.60	มาก	4.35	0.63	มาก	4.33	0.62	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่า ผู้เข้าประชุมสัมมนาโครงการประชุมสัมมนาการบริหารการศึกษาส่วนภูมิภาค มีความพึงพอใจต่อวิทยากร “การจัดการศึกษาแบบบูรณาการเชิงพื้นที่ ” มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในภาพรวมเท่ากับ 4.33 (S.D. = 0.62) อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีความพึงพอใจต่อการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.35 รองลงมาได้แก่ การเชื่อมโยงเนื้อหาเกี่ยวกับสถานการณ์จริง และการเปิดโอกาสให้ผู้เข้าประชุมมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 ในขณะที่ การสื่อสารและการนำเสนอเนื้อหาสาระ มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่ำสุดเท่ากับ 4.28 อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาความพึงพอใจของผู้เข้าประชุมสัมมนาโครงการประชุมสัมมนาการบริหารการศึกษาส่วนภูมิภาคเป็นรายภาค พบว่า ผู้เข้าประชุมสัมมนาในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความพึงพอใจสูงสุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 (S.D. = 0.55) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ผู้เข้าประชุมสัมมนาในพื้นที่ภาคใต้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 ผู้เข้าประชุมสัมมนาในพื้นที่ภาคใต้ชายแดน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 ในขณะที่ ผู้เข้าประชุมสัมมนาในพื้นที่ภาคตะวันออก มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่ำสุดเท่ากับ 4.17 อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 6 ความพึงพอใจต่อวิทยากรโครงการประชุมสัมมนาการบริหารการศึกษาส่วนภูมิภาค
การบรรยายหัวข้อ “ การพัฒนาภาวะผู้นำและกลยุทธ์ในการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่ ”

ที่	รายการประเมิน ภูมิภาค	การสื่อสารและ การนำเสนอ เนื้อหาสาระ			การเชื่อมโยง เนื้อหา สถานการณ์จริง			การเปิดโอกาสให้ ผู้เข้าประชุม มีส่วนร่วมในการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้			การนำความรู้ไป ประยุกต์ใช้ ในการ ปฏิบัติงาน			การนำความรู้ ไปประยุกต์ใช้ ในการจัด การศึกษา เชิงพื้นที่			รวม		
		$\bar{x}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{x}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{x}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{x}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{x}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{x}$	S.D.	แปล ผล
1	ภาคกลาง	4.19	0.69	มาก	4.23	0.71	มาก	4.31	0.62	มาก	4.27	0.67	มาก	4.31	0.62	มาก	4.26	0.65	มาก
2	ภาคตะวันออก	4.60	0.74	มากที่สุด	4.27	0.70	มาก	4.47	1.06	มาก	4.27	0.70	มาก	4.33	0.72	มาก	4.39	0.79	มาก
3	ภาคใต้	4.64	0.50	มากที่สุด	4.57	0.51	มากที่สุด	4.64	0.50	มากที่สุด	4.50	0.52	มาก	4.64	0.50	มาก	4.60	0.49	มากที่สุด
4	ภาคใต้ชายแดน	4.38	0.52	มาก	4.38	0.52	มาก	4.38	0.52	มาก	4.38	0.52	มาก	4.38	0.52	มาก	4.38	0.49	มาก
5	ภาคเหนือ	4.21	0.57	มาก	4.21	0.57	มาก	4.07	0.54	มาก	4.29	0.71	มาก	4.11	0.57	มาก	4.18	0.59	มาก
6	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	4.39	0.50	มาก	4.48	0.51	มาก	4.58	0.50	มากที่สุด	4.55	0.51	มากที่สุด	4.52	0.51	มากที่สุด	4.50	0.50	มาก
	รวม	4.36	0.60	มาก	4.34	0.60	มาก	4.39	0.65	มาก	4.38	0.62	มาก	4.36	0.59	มาก	4.37	0.61	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่า ผู้เข้าประชุมสัมมนาโครงการประชุมสัมมนาการบริหารการศึกษาส่วนภูมิภาค มีความพึงพอใจต่อวิทยากร “การพัฒนาภาวะผู้นำและกลยุทธ์ในการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่” มีค่าเฉลี่ยในภาพรวม เท่ากับ 4.37 (S.D. = 0.61) อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีความพึงพอใจต่อการเปิดโอกาสให้ผู้เข้าประชุมมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.39 รองลงมาได้แก่ การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่ และการสื่อสารและการนำเสนอเนื้อหาสาระ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 ในขณะที่การเชื่อมโยงเนื้อหาเกี่ยวกับสถานการณ์จริง มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่ำสุดเท่ากับ 4.34 อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาความพึงพอใจของผู้เข้าประชุมสัมมนาโครงการประชุมสัมมนาการบริหารการศึกษาส่วนภูมิภาคเป็นรายภาค พบว่า ผู้เข้าประชุมสัมมนาในพื้นที่ภาคใต้ มีความพึงพอใจสูงสุด มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.60 (S.D. = 0.49) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ผู้เข้าประชุมสัมมนาในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.50 ผู้เข้าประชุมสัมมนาในพื้นที่ภาคตะวันออก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 ในขณะที่ผู้เข้าประชุมสัมมนาในพื้นที่ภาคเหนือ มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่ำสุด เท่ากับ 4.18 อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 7 ความพึงพอใจต่อวิทยากรโครงการประชุมสัมมนาการบริหารการศึกษาส่วนภูมิภาค
การอภิปราย หัวข้อ “ความเหลื่อมล้ำ กับ คุณภาพการศึกษา”

ที่	รายการประเมิน ภูมิภาค	การสื่อสารและ การนำเสนอ เนื้อหาสาระ			การเชื่อมโยง เนื้อหา สถานการณ์จริง			การเปิดโอกาสให้ ผู้เข้าประชุม มีส่วนร่วมในการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้			การนำความรู้ไป ประยุกต์ใช้ ในการปฏิบัติงาน			การนำความรู้ ไปประยุกต์ใช้ ในการจัด การศึกษา เชิงพื้นที่			รวม		
		$\bar{x}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{x}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{x}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{x}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{x}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{x}$	S.D.	แปล ผล
1	ภาคกลาง	4.58	0.58	มากที่สุด	4.46	0.71	มาก	4.27	0.67	มาก	4.50	0.58	มาก	4.35	0.63	มาก	4.43	0.63	มาก
2	ภาคตะวันออก	4.40	0.74	มาก	4.20	0.68	มาก	4.27	0.70	มาก	4.20	0.68	มาก	4.20	0.68	มาก	4.25	0.68	มาก
3	ภาคใต้	4.86	0.36	มากที่สุด	4.86	0.36	มากที่สุด	4.79	0.43	มากที่สุด	4.86	0.36	มากที่สุด	4.50	0.52	มาก	4.77	0.42	มากที่สุด
4	ภาคใต้ชายแดน	4.38	0.52	มาก	4.38	0.52	มาก	4.38	0.52	มาก	4.38	0.52	มาก	4.38	0.52	มาก	4.38	0.49	มาก
5	ภาคเหนือ	4.61	0.50	มากที่สุด	4.43	0.50	มาก	4.39	0.69	มาก	4.39	0.57	มาก	4.36	0.62	มาก	4.44	0.58	มาก
6	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	4.55	0.51	มากที่สุด	4.74	0.44	มากที่สุด	4.65	0.49	มากที่สุด	4.81	0.40	มากที่สุด	4.81	0.40	มากที่สุด	4.71	0.46	มากที่สุด
	รวม	4.57	0.54	มากที่สุด	4.53	0.58	มากที่สุด	4.46	0.62	มาก	4.55	0.56	มากที่สุด	4.47	0.59	มาก	4.52	0.58	มากที่สุด

จากตารางที่ 7 พบว่า ผู้เข้าประชุมสัมมนาโครงการประชุมสัมมนาการบริหารการศึกษาส่วนภูมิภาค มีความพึงพอใจต่อวิทยากรการอภิปราย หัวข้อ “ความเหลื่อมล้ำกับคุณภาพการศึกษา” มีค่าเฉลี่ยในภาพรวม เท่ากับ 4.52 (S.D. = 0.58) อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีความพึงพอใจต่อการสื่อสารและการนำเสนอเนื้อหาสาระ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ 4.57 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาได้แก่ การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.55 และ การเชื่อมโยงเนื้อหาเกี่ยวกับสถานการณ์จริง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 อยู่ในระดับมากที่สุด ในขณะที่ การเปิดโอกาสให้ผู้เข้าประชุมมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่ำสุด เท่ากับ 4.46 อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาความพึงพอใจของผู้เข้าประชุมสัมมนาโครงการประชุมสัมมนาการบริหารการศึกษาส่วนภูมิภาคเป็นรายภาค พบว่า ผู้เข้าประชุมสัมมนาในพื้นที่ภาคใต้ มีความพึงพอใจสูงสุด มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.77 (S.D. = 0.42) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ผู้เข้าประชุมสัมมนาในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.71 อยู่ในระดับมากที่สุด ผู้เข้าประชุมสัมมนาในพื้นที่ภาคเหนือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44 อยู่ในระดับมาก ในขณะที่ ผู้เข้าประชุมสัมมนาในพื้นที่ภาคตะวันออก มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่ำสุด เท่ากับ 4.25 อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 8 ความพึงพอใจต่อวิทยากรโครงการประชุมสัมมนาการบริหารการศึกษาส่วนภูมิภาค
การแบ่งกลุ่มปฏิบัติการ “การจัดทำความมุ่งมั่นที่จะดำเนินการ”

ที่	รายการประเมิน ภูมิภาค	การสื่อสารและ การนำเสนอ เนื้อหาสาระ			การเชื่อมโยง เนื้อหาทักกับ สถานการณ์จริง			การเปิดโอกาสให้ ผู้เข้าประชุม มีส่วนร่วมในการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้			การนำความรู้ไป ประยุกต์ใช้ในการ ปฏิบัติงาน			การนำความรู้ ไปประยุกต์ใช้ ในการจัด การศึกษา เชิงพื้นที่			รวม		
		$\bar{x}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{x}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{x}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{x}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{x}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{x}$	S.D.	แปล ผล
1	ภาคกลาง	4.15	0.83	มาก	4.15	0.73	มาก	4.19	0.69	มาก	4.27	0.83	มาก	4.31	0.84	มาก	4.22	0.78	มาก
2	ภาคตะวันออก	3.93	0.70	มาก	3.93	0.70	มาก	4.27	0.70	มาก	4.07	0.80	มาก	4.07	0.80	มาก	4.05	0.73	มาก
3	ภาคใต้	4.21	0.43	มาก	4.29	0.47	มาก	4.43	0.51	มาก	4.57	0.51	มากที่สุด	4.57	0.51	มากที่สุด	4.41	0.50	มาก
4	ภาคใต้ชายแดน	4.38	0.52	มาก	4.38	0.52	มาก	4.38	0.52	มาก	4.38	0.52	มาก	4.38	0.52	มาก	4.38	0.49	มาก
5	ภาคเหนือ	4.21	0.57	มาก	4.21	0.57	มาก	4.18	0.61	มาก	4.25	0.59	มาก	4.25	0.59	มาก	4.22	0.58	มาก
6	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	4.48	0.51	มาก	4.65	0.49	มากที่สุด	4.48	0.51	มาก	4.71	0.46	มากที่สุด	4.61	0.50	มากที่สุด	4.59	0.49	มากที่สุด
	รวม	4.25	0.63	มาก	4.30	0.63	มาก	4.31	0.60	มาก	4.39	0.66	มาก	4.38	0.66	มาก	4.32	0.64	มาก

จากตารางที่ 8 พบว่า ผู้เข้าประชุมสัมมนาโครงการประชุมสัมมนาการบริหารการศึกษาส่วนภูมิภาค มีความพึงพอใจต่อวิทยากรการแบ่งกลุ่มระดมความคิดเห็น “การจัดทำความมุ่งมั่นที่จะดำเนินการ” มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมเท่ากับ 4.32 (S.D. = 0.64) อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีความพึงพอใจต่อการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ 4.39 รองลงมาได้แก่ การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 และการเปิดโอกาสให้ผู้เข้าประชุมมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 ในขณะที่ การสื่อสารและการนำเสนอเนื้อหาสาระ มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่ำสุด เท่ากับ 4.25 อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาความพึงพอใจของผู้เข้าประชุมสัมมนาโครงการประชุมสัมมนาการบริหารการศึกษาส่วนภูมิภาคเป็นรายภาค พบว่า ผู้เข้าประชุมสัมมนาในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความพึงพอใจสูงสุด มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.59 (S.D. = 0.49) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ผู้เข้าประชุมสัมมนาในพื้นที่ภาคใต้ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.41 อยู่ในระดับมาก ผู้เข้าประชุมสัมมนาในพื้นที่ภาคใต้ชายแดน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 ในขณะที่ ผู้เข้าประชุมสัมมนาในพื้นที่ภาคตะวันออก มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่ำสุด เท่ากับ 4.05 อยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 4 ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้เข้าประชุมสัมมนา

ผู้เข้าประชุมสัมมนาได้ให้ข้อคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินงานโครงการพร้อม ข้อเสนอแนะสำหรับใช้ในการพัฒนา ปรับปรุงการดำเนินงานโครงการประชุมสัมมนาการบริหารการศึกษาส่วนภูมิภาคให้เกิดประสิทธิภาพและตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ ดังนี้

สิ่งที่ผู้เข้าประชุมสัมมนามีความพึงพอใจต่อโครงการ

1. รูปแบบการจัดประชุมที่เน้นการมีส่วนร่วม โดยผู้เข้าประชุมมีส่วนร่วมในกิจกรรมการประชุม มีกิจกรรมช่วงภาคค่ำที่ทำงานกลุ่มจริงๆ การใช้เวลาในการประชุมอย่างคุ้มค่า มีการช่วยต่อยอดและเติมความรู้ในการพัฒนาการศึกษาที่ถูกทาง
2. เนื้อหา มีประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานในพื้นที่
3. วิทยากรและคณะ มีความรู้ ประสบการณ์ ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ดีมาก สามารถจุดประกาย กระตุ้นให้น้องศึความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะของผู้เข้าประชุมสัมมนา

1. ควรมีการจัดประชุมสัมมนาในลักษณะนี้อย่างต่อเนื่อง และขยายผลไปสู่ ผู้อำนวยการในส่วนกลาง และระดับผู้ปฏิบัติงานทั้งส่วนกลางและภูมิภาค เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และก้าวทันความเปลี่ยนแปลงของบริบทการศึกษาไทย
2. ควรมีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จัดกลุ่มแลกเปลี่ยนการแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการของศึกษาธิการจังหวัดและรองศึกษาธิการจังหวัด เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงานในพื้นที่ และส่วนกลาง มีแนวทางช่วยแก้ปัญหาเชิงนโยบาย นำปัญหาที่เกิดขึ้นที่จังหวัดมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน เช่น การบริหารงานบุคคล
3. อยากให้มีการจัดประชุมทุกเดือน ในรูปแบบการจัดประชุมสัณจรแลกเปลี่ยนไปทุกภูมิภาค
4. ควรมีการศึกษาดูงานจากหน่วยงานที่ประสบความสำเร็จเป็นแบบอย่าง อาจเป็นหน่วยงานเอกชนในและต่างประเทศ
5. เนื้อหาในการอบรม ควรเพิ่มเติมเนื้อหาที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน
6. ผู้บริหารระดับสูงในกระทรวงควรให้ความสำคัญ อยากให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการเป็น CEO ในระดับกระทรวง และให้ศึกษาธิการจังหวัดเป็น CEO ในระดับจังหวัดบนการมีส่วนร่วมของหน่วยงานทางการศึกษาในระดับจังหวัด
7. สถานที่ประชุมไม่เหมาะสม ควรไปจัดจังหวัดปริมณฑล เพื่อความสะดวกในการเดินทางและการจราจรไม่ติด

ข้อค้นพบที่ได้จากการประเมินผลโครงการ

1. การดำเนินงานโครงการประชุมสัมมนาการบริหารการศึกษาส่วนภูมิภาค เป็นโครงการที่สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ มอบหมายให้หน่วยงานในสังกัดดำเนินการโครงการร่วมกัน 4 สำนัก ได้แก่ สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักอำนวยการ สำนักรัฐมนตรี และสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ที่แสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการในการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาในส่วนภูมิภาค เพื่อแก้ไขสภาพปัญหาในการจัดการการศึกษาของประเทศในส่วนภูมิภาคในด้านโครงสร้างขององค์กร ด้านระบบบริหารจัดการ และด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาเยาวชนซึ่งเป็นทรัพยากรมนุษย์และกำลังคนที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ ให้บรรลุผลสำเร็จตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ 19/2560 เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 3 เมษายน 2560

2. ผู้เข้าประชุมสัมมนามีความพึงพอใจต่อการอภิปรายหัวข้อ “ความเหลื่อมล้ำกับคุณภาพการศึกษา” อยู่ในระดับมากที่สุด ตามผลการประเมินที่ปรากฏ นอกจากนี้ได้มีผู้เข้าประชุมสัมมนาบางคนได้มากล่าวชื่นชมในความสามารถของวิทยากร และเสนอแนะว่า หากจะมีการจัดประชุมสัมมนาในโอกาสต่อไป ขอให้หน่วยผู้จัดได้สรรหาวิทยากรที่มีความสามารถและประสบการณ์เช่นนี้

3. ผู้เข้าประชุมสัมมนามีความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดประชุมที่เน้นการมีส่วนร่วม และการใช้เวลาในการประชุมได้อย่างคุ้มค่า ดังนั้น หากหน่วยงานส่วนกลางของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการจะมีการจัดประชุมสัมมนาที่เชิญผู้บริหารในส่วนภูมิภาคมาเข้าประชุมในโอกาสต่อไป ควรมีการวางแผนการทำงานร่วมกัน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการนำงานมาชี้แจง ต่อยอด เติมเต็ม เพื่อสร้างความเข้าใจในการพัฒนาการศึกษาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และตอบสนองนโยบายของรัฐบาลและกระทรวงศึกษาธิการ

4. ผู้เข้าประชุมสัมมนามีความพึงพอใจต่อเอกสารประกอบการประชุมสัมมนาน้อยที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เอกสารที่ทางหน่วยจัดประชุมจัดทำให้กับผู้เข้าประชุมสัมมนาไม่มีเอกสารประกอบการบรรยายของวิทยากรในแต่ละหัวข้อ ทำให้ไม่สามารถศึกษารายละเอียดได้ นอกจากนี้ยังพบว่า จอฉายภาพหน้าเวทีด้านซ้ายมือภาพไม่ชัดเจนจึงส่งผลให้ผู้เข้าประชุมไม่สามารถดูรายละเอียดเนื้อหาของวิทยากรได้ทันภายในเวลาที่จำกัด ดังนั้น ในโอกาสต่อไป ทางหน่วยจัดประชุมสัมมนาจะต้องพยายามประสานวิทยากรเพื่อขอเอกสารประกอบการบรรยายสำหรับนำไปจัดทำเอกสารให้ทันการประชุม และควรจัดทำ QR -Code สำหรับใช้ในการเผยแพร่เอกสารของวิทยากรด้วย

5. ผู้เข้าประชุมมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสถานที่ประชุมไม่เหมาะสม ควรไปจัดจังหวัดปริมณฑลเพื่อความสะดวกในการเดินทางและการจราจรไม่ติด นอกจากนี้ จากการสังเกตเก็บข้อมูลยังพบข้อมูลเชิงประจักษ์ว่า สถานที่ประชุมในครั้งนี้อาจไม่มีความพร้อมเกี่ยวกับทัศนูปกรณ์ ทำให้การนำเสนอเนื้อหาสาระของวิทยากรไม่ราบรื่น อุปกรณ์สำหรับใช้ในการแบ่งกลุ่มมีจำนวนไม่เพียงพอ สถานที่จัดเลี้ยงอาหารกลางวันและเย็นคับแคบ มีโต๊ะและเก้าอี้ไม่เพียงพอ ดังนั้น ในการจัดประชุมสัมมนาในโอกาสต่อไป ควรนำข้อมูลเหล่านี้ไปใช้ประกอบการเลือกสถานที่สำหรับการจัดประชุมให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

ภาคผนวก

ผลผลิต : นโยบายและแผนด้านการศึกษา

กิจกรรม : การดำเนินงานด้านนโยบายและยุทธศาสตร์

1. ชื่อโครงการ : ประชุมสัมมนาการบริหารการศึกษาส่วนภูมิภาค

2. หลักการและเหตุผล

กระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) ภายใต้วิสัยทัศน์ “ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ซึ่งได้กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญฯ โดยยึดยุทธศาสตร์ชาติเป็นจุดเน้นในการดำเนินการ คือ 1) ยุทธศาสตร์ความมั่นคง 2) ยุทธศาสตร์การสร้างความสามารถในการแข่งขัน 3) ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน 4) ยุทธศาสตร์การสร้างโอกาสความเสมอภาคและความเท่าเทียมกันทางสังคม 5) ยุทธศาสตร์การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และ 6) ยุทธศาสตร์การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพศักยภาพคน มุ่งเน้นใน 3 เรื่อง คือ 1) การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิตให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศ 2) การยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพเท่าเทียม และทั่วถึง และ 3) การปลูกฝังระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์

นอกจากนี้ หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้มีคำสั่งที่ 19/2560 เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ประกอบกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นายแพทย์ ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์) ได้มอบนโยบายและจุดเน้นเชิงนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ มีสาระสำคัญ ดังนี้ 1) น้อมนำแนวพระราชดำริ สืบสานพระราชปณิธานและพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช และสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มาขับเคลื่อนงานด้านการศึกษาให้เกิดเป็นรูปธรรม เพราะพระราชปณิธานของพระองค์ท่าน ถือเป็นพรอันสูงสุด และมอบเป็นนโยบาย เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานแก่หน่วยงานในสังกัด และ 2) การดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี ซึ่งได้กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญฯ โดยยึดยุทธศาสตร์ชาติเป็นจุดเน้นด้านการศึกษาที่จะดำเนินการ 6 ยุทธศาสตร์ ดังที่กล่าวไว้ในข้างต้น

กระทรวงศึกษาธิการมีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการการศึกษาของประเทศ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่ทำหน้าที่ศึกษาธิการภาค รองศึกษาธิการภาค ศึกษาธิการจังหวัดและรองศึกษาธิการจังหวัด จากเหตุผลความจำเป็นดังกล่าวข้างต้น ภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 19/2560 เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ และนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นายแพทย์ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์) สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการจึงดำเนินการจัดประชุมสัมมนา ศึกษาธิการภาค รองศึกษาธิการภาค ศึกษาธิการจังหวัด และรองศึกษาธิการจังหวัด เพื่อให้เกิดความตระหนักในการน้อมนำพระราโชบายด้านการศึกษาสู่การพัฒนาในระดับภูมิภาค มีภาวะผู้นำในการจัดการศึกษาแบบบูรณาการเชิงพื้นที่ และมีวิสัยทัศน์เกี่ยวกับบทบาทของภาคเอกชนที่มีต่อการจัดการศึกษา ซึ่งจะช่วยในการส่งเสริมและสนับสนุนให้การบริหารการศึกษาส่วนภูมิภาคมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

3. วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้เข้าร่วมการประชุมสัมมนา

- 3.1 เกิดความตระหนักในการน้อมนำพระราชโบายด้านการศึกษาสู่การพัฒนาในระดับภูมิภาค
- 3.2 มีภาวะผู้นำในการจัดการศึกษาแบบบูรณาการเชิงพื้นที่
- 3.3 มีวิสัยทัศน์เกี่ยวกับบทบาทของภาคเอกชนที่มีต่อการจัดการศึกษา

4. เป้าหมาย

4.1 เชิงปริมาณ :

จำนวนทั้งสิ้น 190 คน ประกอบด้วย

- 4.1.1 ศึกษาธิการภาค จำนวน 18 คน
- 4.1.2 รองศึกษาธิการภาค จำนวน 18 คน
- 4.1.3 ศึกษาธิการจังหวัด จำนวน 77 คน
- 4.1.4 รองศึกษาธิการจังหวัด จำนวน 77 คน

4.2 เชิงคุณภาพ :

- 4.2.1 ผู้เข้าร่วมการประชุมสัมมนามีความพึงพอใจในภาพรวม ไม่น้อยร้อยละ 80

5. วิธีดำเนินงาน

- 5.1 ขออนุมัติโครงการ
- 5.2 ประชุมคณะทำงานเพื่อวางแผนและกำหนดขั้นตอนการดำเนินการ
- 5.2 ดำเนินการประชุมสัมมนา
- 5.3 สรุปและรายงานผลการดำเนินการประชุมสัมมนา

6. สถานที่ดำเนินการ

สถาบันผู้นำเครือเจริญโภคภัณฑ์ (C.P. Leadership Institute)

7. ระยะเวลาดำเนินงาน

เดือนพฤศจิกายน – ธันวาคม 2561

8. งบประมาณ

งบประมาณสนับสนุนจากสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 2,300,000 บาท (สองล้านสามแสนบาทถ้วน) สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการประชุมสัมมนาของบุคคลดังนี้

- 8.1 ผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนา จำนวน 190 คน
 - 8.2 คณะวิทยากร จำนวน 10 คน
 - 8.3 คณะผู้บริหารระดับสูงและผู้ติดตาม จำนวน 10 คน
 - 8.4 คณะทำงาน จำนวน 20 คน
- รวมทั้งสิ้น จำนวน 230 คน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ที่	รายการ	จำนวนเงิน (บาท)
ดำเนินการพัฒนา		
1.	ค่าวิทยากร (5 คน x 21 ชั่วโมง x 3,000 บาท)	315,000
2.	ค่าเบี้ยเลี้ยงวิทยากรและคณะทำงาน (30 คน x 240 x 2 วัน)	14,400
3.	ค่าพาหนะเดินทางวิทยากรและคณะทำงาน (30 คน x 2,500 บาท)	75,000
4.	ค่าอาหาร (230 คน x 3 วัน x 650 บาท)	448,500
5.	ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม (230 คน x 3 วัน x 100 บาท)	69,000
6.	ค่าที่พัก	1,012,000
	- พักเดี่ยว (200 คน x 2 คืน x 2,400 บาท = 960,000 บาท)	
	- พักคู่ (20 คน x 2 คืน x 1,300 บาท = 52,000 บาท)	
7.	ค่าห้องประชุม	85,000
	- ห้องประชุมใหญ่ (1 ห้อง x 3 วัน x 20,000 บาท = 60,000 บาท)	
	- ห้องประชุมย่อย (5 ห้อง x 1 วัน x 5,000 บาท = 25,000 บาท)	
8.	ค่าจ้างเหมารถยนต์ (5 คัน x 15,000 บาท)	75,000
9.	ค่าจัดทำสื่อ	100,000
10.	ค่าวัสดุ	104,600
11.	ค่าของที่ระลึกศึกษาดูงาน	1,500
รวมเป็นเงินทั้งสิ้น (สองล้านสามแสนบาทถ้วน)		2,300,000

หมายเหตุ - ขอถัวจ่ายทุกรายการและทุกกิจกรรม

- ค่าเบี้ยเลี้ยงและค่าพาหนะเดินทางของผู้เข้าร่วมการประชุมสัมมนาเบิกจ่ายจากต้นสังกัด

9. การวิเคราะห์ความเสี่ยงของโครงการ

9.1 ประเด็นความเสี่ยง

การเข้าร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่องของผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนา

9.2 แนวทางการบริหารความเสี่ยง

แจ้งกำหนดการประชุมสัมมนาล่วงหน้า เพื่อให้ผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนาได้มีเวลาเตรียมการในเรื่องต่าง ๆ เช่น การมอบหมายบุคลากรให้ทำหน้าที่แทน เป็นต้น

10. การประเมินผล

การประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนา

11. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

11.1 ร้อยละความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมการประชุมสัมมนา ที่มีต่อโครงการ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

11.2 ร้อยละของผู้เข้าร่วมการประชุมสัมมนา ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

12. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ผู้เข้าร่วมการประชุมสัมมนา

- 12.1 เกิดความตระหนักในการน้อมนำพระราโชบายด้านการศึกษาสู่การพัฒนาในระดับภูมิภาค
- 12.2 มีภาวะผู้นำในการจัดการศึกษาแบบบูรณาการเชิงพื้นที่
- 12.3 มีวิสัยทัศน์เกี่ยวกับบทบาทของภาคเอกชนที่มีต่อการจัดการศึกษา

13. ผู้รับผิดชอบโครงการ

สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

แบบสอบถามความพึงพอใจ
โครงการประชุมสัมมนาการบริหารการศึกษาส่วนภูมิภาค
ระหว่างวันที่ 6-8 ธันวาคม 2561
ณ ห้องประชุมปิ่นเกล้า 2 โรงแรมรอยัลซิติ้ กรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้ มี 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการโครงการ

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจต่อวิทยากร

ตอนที่ 4 ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. เพศ ☐ 1. ชาย ☐ 2. หญิง

2. ตำแหน่ง

☐ 1. ศึกษาธิการภาค

☐ 2. ศึกษาธิการจังหวัด

☐ 3. รองศึกษาธิการภาค

☐ 4. รองศึกษาธิการจังหวัด

☐ 5. อื่นๆ ระบุ.....

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการโครงการประชุมสัมมนาการบริหารการศึกษาส่วนภูมิภาค

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องที่ตรงตามความเห็นของท่าน

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านการบริหารจัดการ						
1	การติดต่อประสานงาน					
2	การต้อนรับและลงทะเบียน					
3	การชี้แจงทำความเข้าใจ					
4	การดูแลเอาใจใส่ในการให้บริการ					
5	การให้คำอธิบายหรือตอบข้อซักถาม					
6	การอำนวยความสะดวกในการประชุมสัมมนา					
7	เอกสารประกอบการประชุมสัมมนา					
8	สื่อ โสตทัศนูปกรณ์ในการประชุมสัมมนา					
9	เนื้อหาสาระของการประชุมสัมมนาในภาพรวม					
10	ความคุ้มค่าของการประชุมสัมมนาในครั้งนี้					

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจต่อวิทยากร

คำชี้แจง โปรดใส่ตัวเลข 1-5 ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

(1 หมายถึง น้อยที่สุด 2 หมายถึง น้อย 3 หมายถึง ปานกลาง 4 หมายถึง มาก 5 หมายถึง มากที่สุด)

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		การพัฒนา การศึกษา ส่วนภูมิภาค โดย การศึกษา ทางไกล ผ่านดาวเทียม	การจัด การศึกษา แบบ บูรณาการ เชิงพื้นที่	การพัฒนา ภาวะผู้นำ และกลยุทธ์ ในการจัด การศึกษา เชิงพื้นที่	ความ เหลื่อมล้ำ กับ คุณภาพ การศึกษา	การจัดทำ ความมุ่งมั่น ที่จะ ดำเนินการ
11	การสื่อสารและการนำเสนอเนื้อหาสาระ					
12	การเชื่อมโยงเนื้อหากับสถานการณ์จริง					
13	การเปิดโอกาสให้ผู้เข้าประชุมมีส่วนร่วม ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้					
14	การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการ ปฏิบัติงาน					
15	การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการจัด การศึกษาเชิงพื้นที่					

ตอนที่ 4 ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

สิ่งที่ท่านพึงพอใจ

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

คำสั่งสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ที่ ๒๓๑๖ / ๒๕๖๑

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินโครงการประชุมสัมมนาการบริหารการศึกษาส่วนภูมิภาค

ด้วยสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการมอบหมายให้สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ดำเนินโครงการประชุมสัมมนาการบริหารการศึกษาส่วนภูมิภาค เพื่อให้ศึกษาธิการภาค รองศึกษาธิการภาค ศึกษาธิการจังหวัด และรองศึกษาธิการจังหวัด เกิดความตระหนักในการน้อมนำพระราชบัญญัติการศึกษาสู่การพัฒนาในระดับภูมิภาค มีภาวะผู้นำในการจัดการศึกษาแบบบูรณาการเชิงพื้นที่ และมีวิสัยทัศน์เกี่ยวกับบทบาทของภาคเอกชนที่มีต่อการจัดการศึกษา ซึ่งจะช่วยในการส่งเสริมและสนับสนุนให้การบริหารการศึกษาส่วนภูมิภาคมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

เพื่อให้การดำเนินงานโครงการประชุมสัมมนาการบริหารการศึกษาส่วนภูมิภาคมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการ ๔ คณะ ดังนี้

๑. คณะกรรมการอำนวยการ

๑. ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	ที่ปรึกษา
๒. รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (นายพีระ รัตนวิจิตร)	ที่ปรึกษา
๓. รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (นายอำนาจ วิทยานวดี)	ที่ปรึกษา
๔. รองศาสตราจารย์ ดร. เอกชัย กีสุขพันธ์	ที่ปรึกษา
๕. รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (นายประเสริฐ บุญเรือง)	ประธานกรรมการ
๖. ผู้ช่วยปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	รองประธานกรรมการ
๗. หัวหน้าสำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงศึกษาธิการ	กรรมการ
๘. ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สป.	กรรมการ
๙. ผู้อำนวยการสำนักอำนวยการ สป.	กรรมการ
๑๐. ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา	กรรมการและเลขานุการ
๑๑. นางสาวศุภลักษณ์ แจ่มใจ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
สำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงศึกษาธิการ	กรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ
๑๒. นางสาววาสุกาญจน์ บุทอง หัวหน้ากลุ่มพัฒนาผู้นำ
สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา	กรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ
๑๓. นางกรรติน์ โชคประเสริฐ นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ
สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา	กรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการอำนวยการมีหน้าที่กำหนดแนวทางการดำเนินการ ให้คำปรึกษา ส่งเสริม สนับสนุน กำกับติดตาม ดูแล อำนวยความสะดวกและแก้ไขปัญหาในการดำเนินงานให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ

/ ๒. คณะกรรมการดำเนินงาน...

๒. คณะกรรมการดำเนินงาน

๑. ผู้ช่วยปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	ประธานกรรมการ
๒. หัวหน้าสำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงศึกษาธิการ	กรรมการ
๓. ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สป.	กรรมการ
๔. ผู้อำนวยการสำนักอำนวยการ สป.	กรรมการ
๕. บุคลากร สำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงศึกษาธิการ ที่ได้รับมอบหมาย	กรรมการ
๖. บุคลากร สำนักอำนวยการ สป. ที่ได้รับมอบหมาย	กรรมการ
๗. บุคลากร สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สป. ที่ได้รับมอบหมาย	กรรมการ
๘. ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา	กรรมการและเลขานุการ
๙. นางสาวศุภลักษณ์ แจ่มใจ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
สำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงศึกษาธิการ	กรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ
๑๐. นางปริญญ์ พึ่งพุ่ม หัวหน้ากลุ่มอำนวยการ
สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา	กรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ
๑๑. นางสาววาสุภยาญจน์ ปุทอง หัวหน้ากลุ่มพัฒนาผู้นำ
สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา	กรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ
๑๒. นางกรรณิ์ โชคประเสริฐ นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ
สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา	กรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ
๑๓. นางสาวสุวิทย์ ยวงโย นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ
สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา	กรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ
๑๔. นางสาวนวิวรรณ์ จตุเทน นักวิชาการเงินและบัญชีปฏิบัติการ
สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา	กรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ
๑๕. นางสาวชุตติกานต์ ทิมจันทร์ นักวิชาการพัสดุปฏิบัติการ
สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา	กรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการดำเนินงานมีหน้าที่วางแผน เตรียมการ ดำเนินงานโครงการและกำกับดูแล
ให้การบริหารโครงการเป็นไปตามที่กำหนด รวมทั้งแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานให้เป็นไป
ตามเป้าหมายและบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ ดังนี้

๑. ติดต่อประสานงานวิทยากรและผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงศึกษาธิการ
๒. ติดต่อประสานงานผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนา
๓. ประสานงานและจัดเตรียมสถานที่ประชุมสัมมนา
๔. ประสานงานเกี่ยวกับการเงินและงบประมาณ รวมทั้งดูแลการเบิกจ่ายเงินให้ถูกต้อง

ตามระเบียบของทางราชการ

๕. งานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

๓. คณะกรรมการวิชาการ

๑. รองศาสตราจารย์ ดร. เอกชัย กี่สุขพันธ์	ประธานกรรมการ
๒. บุคลากร สำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงศึกษาธิการ ที่ได้รับมอบหมาย	กรรมการ
๓. บุคลากร สำนักอำนวยการ สป. ที่ได้รับมอบหมาย	กรรมการ

/ ๔. บุคลากร...

๔. บุคลากร สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สป. ที่ได้รับมอบหมาย	กรรมการ
๕. ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา	กรรมการและเลขานุการ
๖. นางสาวศุภลักษณ์ แจ่มใจ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ สำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงศึกษาธิการ	กรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ
๗. นางสาวศกลวรรณ เปลี่ยนขำ หัวหน้ากลุ่มพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษา สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา	กรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ
๘. นางณัฐฐิตา ศิริรัตน์ หัวหน้ากลุ่มเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา	กรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ
๙. นางอำพร จิตรใจ ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา	กรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการวิชาการ มีหน้าที่ ดังนี้

๑. กำหนดตารางการประชุมสัมมนา
๒. ออกแบบกิจกรรมการประชุมสัมมนา
๓. เป็นวิทยากร วิทยากรผู้ช่วย หรือผู้อำนวยการความสะดวกในการประชุมสัมมนา
๔. จัดทำเอกสารวิชาการเพื่อแจกผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนา
๕. จัดเตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์สำหรับการประชุมสัมมนา
๖. งานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

๔. คณะกรรมการประชาสัมพันธ์ และปฏิคม

๑. ผู้อำนวยการสำนักผู้อำนวยการ สป.	ประธานกรรมการ
๒. บุคลากร สำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงศึกษาธิการ ที่ได้รับมอบหมาย	กรรมการ
๓. บุคลากร สำนักผู้อำนวยการ สป. ที่ได้รับมอบหมาย	กรรมการ
๔. บุคลากร สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สป. ที่ได้รับมอบหมาย	กรรมการ
๕. ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา	กรรมการและเลขานุการ
๖. นายดิเรก ทรัพย์ประเสริฐ หัวหน้ากลุ่มความสัมพันธ์ต่างประเทศ สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา	กรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ
๗. นายสุวรรณ ภูติวนิชย์ หัวหน้ากลุ่มบริหารจัดการทรัพยากรสิน สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา	กรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ
๘. นายสวัสดิ์ แหวนเงิน นักวิชาการคอมพิวเตอร์ สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา	กรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ
๙. นายสุตใจ สาวทรัพย์ นักเทคโนโลยี (โสตทัศนศึกษา) สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา	กรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการประชาสัมพันธ์และปฏิคม มีหน้าที่ ดังนี้

๑. จัดเตรียมคำกล่าวเปิด - ปิดการประชุมสัมมนา
๒. จัดทำบัญชีรายชื่อและรับลงทะเบียนผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนา
๓. ต้อนรับแขกผู้มีเกียรติ และผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนา

๔. บันทึกภาพ และประชาสัมพันธ์การประชุมสัมมนา
๕. ดำเนินรายการ (พิธีกร)
๖. งานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

๕. คณะกรรมการประเมินผล

๑. ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สป.	ประธานกรรมการ
๒. บุคลากร สำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงศึกษาธิการ ที่ได้รับมอบหมาย	กรรมการ
๓. บุคลากร สำนักผู้อำนวยการ สป. ที่ได้รับมอบหมาย	กรรมการ
๔. บุคลากร สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สป. ที่ได้รับมอบหมาย	กรรมการ
๕. ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา	กรรมการและเลขานุการ
๖. นางสาวบุญทิว อรุณมาศ หัวหน้ากลุ่มนโยบายและยุทธศาสตร์
สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา	กรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ
๗. นางสาวดวงพร เจียมอัมพร หัวหน้ากลุ่มวิจัยและพัฒนา
สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา	กรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ
๘. นายพงษ์ศักดิ์ เห็นตระกูลดี นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ
สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา	กรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ
๙. นางสาวขวัญเรือน จอมโคกสูง นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ
สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา	กรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการประเมินผล มีหน้าที่ ดังนี้

๑. วางแผน เตรียมการ และดำเนินการประเมินผล
๒. จัดทำรายงานสรุปผลการประชุมสัมมนา
๓. งานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ให้คณะกรรมการฯ ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย โดยประสานความร่วมมือในการดำเนินการประชุมสัมมนาการบริหารการศึกษาส่วนภูมิภาค ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

(นายการุณ สกุลประดิษฐ์)
เลขาธิการกระทรวงศึกษาธิการ

ดำเนินการโดย : สำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงศึกษาธิการ
สำนักอำนวยการ สป.

สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สป.

สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา สป.

เผยแพร่โดย : สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา (สคบศ.)

National Institute for Development of Teachers, Faculty Staff and Educational Personnel (NIDTEP)

60 หมู่ 2 ซอยไร่ขิง 14 ตำบลไร่ขิง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม 73210

โทรศัพท์ 0 3432 1286 , 0 3432 1289 – 90 โทรสาร 0 3422 5399 , 0 3432 1288

Website : <http://www.nidtep.go.th> Facebook : nidteppoffical